

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Overlegrecht openbaar onderwijs Stichting
Kom Leren
BEHANDELD DOOR
M (Marc) Hendriks

DATUM
18 november 2024
Verz. 18-11-2024
TELEFOONNUMMER
043 350 4720

BIJLAGEN
2
ONZE REFERENTIE
2024.03959

E-MAILADRES
Marc.Hendriks@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

In de domeinvergadering Sociaal van 3 december 2024 staat het overlegrecht openbaar onderwijs geagendeerd. Met de bijlagen bij deze raadsinformatiebrief ontvangt u ter voorbereiding de relevante stukken van stichting kom Leren (hierna: kom Leren). Graag wil ik uw raad van onderstaande toelichting voorzien.

Gemeentelijk toezichtkader op het openbaar onderwijs

Ten aanzien van het openbaar onderwijs heeft de gemeenteraad een aantal wettelijke taken en verantwoordelijkheden:

- ✓ Toezicht uitoefenen op het in standhouden van de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs (algemene toegankelijkheid, algemene benoembaarheid en actieve pluriformiteit in het onderwijsaanbod).
- ✓ Waarborgen van de continuïteit van de instelling.

Om uitvoering te kunnen geven aan deze verantwoordelijkheden, zijn bij wet (art.17 Wet primair onderwijs) enkele bevoegdheden aan de gemeente toegekend. Deze bevoegdheden zijn in de statuten van kom Leren als volgt uitgewerkt:

1. Het instemmingsrecht door de gemeenteraad van een statutenwijziging.
2. Het overlegrecht over de jaarstukken m.b.t. het openbaar onderwijs.
3. Dat in het jaarverslag verslag wordt gedaan van de werkzaamheden waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs en
4. Dat de financiële situatie van het openbaar onderwijs vooral bekeken dient te worden vanuit het wettelijke gegeven dat er in de gemeente voldoende openbaar basisonderwijs wordt gegeven en of de financiële situatie van het schoolbestuur de continuïteit van het onderwijsproces voor zover het openbaar onderwijs betreft, waarborgt. Dit houdt o.a. in dat door het schoolbestuur gemaakte keuzes niet ter beoordeling aan de Raad hoeven worden voorgelegd.

Jaarverslag 2023

De voorliggende jaarrekening 2023 van kom Leren is opgebouwd uit de resultaten van de door de Stichting kom Leren bestuurde scholen waarvan er 7 in Maastricht zijn gevestigd: 5 openbare (OBS Binnenstad, IKC Dynamiek, IKC Ziezo, OBS De Regenboog en OBS De Spiegel) en 2 algemeen bijzondere scholen (ABB Nutsschool, MBS De Poort).

DATUM
18 november 2024

De analyse van de jaarstukken is gebaseerd op een beeld op hoofdlijnen met als uitgangspunt of de financiële situatie van het schoolbestuur de continuïteit van het openbaar onderwijs kan waarborgen. In het jaarverslag wordt aandacht besteed aan de pluriformiteit van onderwijsaanbod op openbare, algemeen bijzondere en katholieke scholen die onder het bevoegd gezag van de stichting vallen.

Kom Leren had in 2023 een omzet van afgerond € 33,4 miljoen en reserves van € 9,8 miljoen. Het saldo aan reserves en voorzieningen nam in vergelijking tot 2022 iets af tot € 10,9 miljoen, met name door het negatief exploitatieresultaat. Binnen haar financiële beleid zijn doelmatigheid en rechtmatigheid belangrijke thema's. De stichting ziet erop toe dat de gelden rechtmatig worden besteed en worden aangewend waarvoor ze zijn bedoeld.

Leerlingenaantallen

In de periode tot en met 2029 wordt uitgegaan van per saldo een stijging van leerlingenaantallen binnen de stichting van 3.887 (2023) tot 4.109 (2029). Op alle Maastrichtse scholen van kom Leren is de verwachting dat het aantal leerlingen stijgt. De bekostiging in de meerjarenbegroting is door kom Leren aangepast op dit gegeven. Onzekere factor hierbij is het aantal asielzoekers en vreemdelingen.

Personeel

Aan de leerlingen is de bekostiging gekoppeld, waarvan 92,9% in 2023 is ingezet ten behoeve van personele lasten, met een realisatie van 330,1 fte (formatie-eenheden). De onderwijsinspectie hanteert <95% als norm om te beoordelen of de continuïteit niet in gevaar is. Voor kom Leren is dit dus niet het geval.

Kengetallen (solvabiliteit, weerstandsvermogen, rentabiliteit en liquiditeit)

Kengetallen	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Signaleringsgrens
Weerstandsvermogen	0,35	0,29	0,27	0,26	0,22	0,18	0,13	< 0,05
Solvabiliteit 1	0,65	0,62	0,60	0,58	0,53	0,47	0,39	< 0,30
Solvabiliteit 2	0,68	0,68	0,64	0,63	0,59	0,55	0,49	< 0,30
Kapitalisatiefactor	0,54	0,47	0,46	0,45	0,42	0,38	0,33	< 0,35
Rentabiliteit	-0,03	-0,03	-0,04	-0,02	-0,04	-0,05	-0,05	< 0,00
Liquiditeit	1,99	1,47	1,64	1,44	0,96	0,66	0,37	< 0,75

Figuur 1: Kengetallen (kopie uit kom Leren jaarverslag 2023)

- Het weerstandsvermogen van kom Leren bevindt zich met 0,29 in 2023 (0,35 in 2022) boven de signaleringsgrens van <0,05. Er is voldoende vermogen om eventuele klappen in de toekomst op te kunnen vangen.
- De solvabiliteit 1 daalde in 2023 naar 0,62 (2022: 0,65) en de solvabiliteit 2 was met 0,68 in 2023 identiek aan 2022. Deze indicator bevindt zich ruim boven de signaleringswaarde (<0,3) zodat er voldoende eigen vermogen is om aan de verplichtingen te kunnen voldoen om eventuele tegenvallers op te vangen.
- De kapitalisatiefactor (totaal vermogen -/- boekwaarde gebouwen/ totale baten) wordt gehanteerd als kengetal om te signaleren of onderwijsinstellingen hun kapitaal niet of inefficiënt benutten. Ook hier scoren we boven de signaleringswaarde van <0,35, namelijk 0,47 in 2023 (2022: 0,54). Dit geeft aan dat kom Leren de financiële middelen efficiënt inzet.
- De rentabiliteit (totaalresultaat/ totale baten) geeft inzicht in hoeverre baten en lasten elkaar in evenwicht houden. Conform de ontwikkeling van het resultaat is de rentabiliteit tot en met 2019

DATUM
18 november 2024

steeds boven de signaleringsgrens van $<0,00$ gebleven. Sinds enkele jaren is de rentabiliteit echter $<0,00$. In 2023 bedroeg de rentabiliteit $-0,03$ (2022: $-0,03$). Vanwege de afbouw van het bovenmatig eigen vermogen zal de rentabiliteit in de periode 2024- 2028 negatief blijven.

- De liquiditeit (vlottende activa/kortlopende schulden) geeft aan in hoeverre op korte termijn aan de verplichtingen kan worden voldaan. Als signaleringsgrens hanteert het ministerie $<0,75$. De liquiditeit van kom Leren scoort in 2023 (1,47 t.o.v. 1,99 in 2022) boven de signaleringsgrens.
- De huisvestingsratio (huisvestingslaten t.o.v. de totale laten) is met 5% lager dan de signaleringswaarde van 10% die de inspectie als maximum hanteert.

Kom Leren sloot 2023 af met een negatief exploitatieresultaat van € 991.741. In 2022 was het negatief exploitatieresultaat €838.868.

Conclusie: de rentabiliteit daalt onder nul. De overige kengetallen blijven ruim boven de signaleringswaarde. Stichting kom Leren is financieel gezond en in control, waarmee de instandhouding van het openbaar onderwijs is gewaarborgd.

Begroting 2025 en Meerjarenbegroting 2026-2029

Kom Leren heeft een conceptbegroting 2025 en een meerjarenbegroting 2026-2029 aangeleverd. Deze zullen op 11-12-2024 worden vastgesteld door de Raad van Toezicht. De begroting 2025 laat een licht voordelig resultaat zien van € 106.000. De meerjarenbegroting laat zien dat er sprake is van financiële stabiliteit. De stichting beschikt over voldoende vermogen om mogelijke klappen in de toekomst op te vangen. Qua solvabiliteit scoort kom Leren op basis van de begroting ruim boven de signaleringssgrenzen van 30%. Dit betekent dat de stichting aan haar lange termijn verplichtingen kan voldoen. De liquiditeit geeft aan in hoeverre op korte termijn aan de verplichtingen kan worden voldaan. De planperiode laat waarden boven de signaleringswaarde zien. Dit geeft aan dat men voldoende liquide middelen heeft om de schulden te betalen ook al daalt de liquiditeit de komende jaren.

Kom Leren benoemt enkele risico's voor de begroting 2025:

- Leerling tellingen en type leerling (1^e of 2^e jaars) en de hieraan gekoppelde bekostiging. Op de taalklaslocaties van kom Leren is sprake van een grote in- en doorstroming hetgeen het moeilijk maakt een prognose te maken over het aantal kinderen dat op de teldata in de klassen zitten.
- Structurele inzet van personeel op tijdelijke middelen
- Verzuim en WW-lasten
- ICT-ontwikkelingen in relatie tot hoogwaardig personeel en noodzakelijke investeringen
- Ontwikkelingen bouw energieprijzen

Hoogachtend,

Johan Pas
Wethouder Wonen, Onderwijs, Studentenstad en Welstand

Begroting 2025

Meerjarenbegroting 2026-2029

Inhoud

Inhoudsopgave

Inhoud.....	1
Voorwoord.....	2
Vooraf.....	3
1. Algemeen.....	5
1.1 Wat doen we?.....	5
1.2 Wat begroten we hiervoor?.....	6
1.3 Wat zijn de risico's?.....	8
2. Onderwijs en Kwaliteit.....	9
2.1 Wat doen we?.....	9
2.2 Wat begroten we hiervoor?.....	10
2.3 Wat zijn de risico's?.....	11
3. Onderwijs aan Nieuwkomers.....	12
3.1 Wat doen we?.....	12
3.2 Wat begroten we hiervoor?.....	13
3.3 Wat zijn de risico's?.....	13
4. Subsidie basisvaardigheden.....	14
4.1 Wat doen we?.....	14
4.2 Wat begroten we hiervoor?.....	14
4.3 Wat zijn de risico's?.....	15
5. Mens en Organisatie.....	16
5.1 Wat doen we?.....	16
5.2 Wat begroten we daarvoor?.....	18
5.3 Wat zijn de risico's?.....	18
6. ICT.....	19
6.1 Wat doen we?.....	19
6.2 Wat begroten we hiervoor?.....	20
6.3 Wat zijn de risico's?.....	21
7. Huisvesting en Facilitair.....	22
7.1 Wat doen we?.....	22
7.2 Wat begroten we hiervoor?.....	23
7.3 Wat zijn de risico's?.....	23
8. Samenvatting van de risico's voor 2025.....	24
9. Aandachtspunten voor meerjarenbegroting 2025-2029.....	25
Bijlagen.....	27

Voorwoord

We werken hard bij kom Leren. Iedere dag opnieuw zetten wij allemaal ons beste beentje voor om onderwijs mogelijk te maken voor de aan onze zorgen toevertrouwde kinderen.

Hierbij hoort natuurlijk een goede begroting, waarin we laten zien dat we doelmatig, rechtmatig en zorgvuldig keuzes maken in het besteden van onze middelen.

Een groot aantal zaken dat we doen op strategisch niveau om onze Koers en onze visie te verwezenlijken is niet in middelen uit te drukken. Dat doen namelijk onze onderwijsprofessionals, onze schoolleiders en onze stafmedewerkers iedere dag, ingebed in hun dagelijkse werk en vastgelegd in schoolplannen en werkafspraken.

In onze begroting laten we zien wat we wél cijfermatig kunnen uitdrukken en vertellen we over de 'zachte' kant van de cijfers in de toelichtingen die we geschreven hebben. Hierbij geven we veel ruimte aan de experts die dagelijks met en in de materie werken om hun kennis, vaardigheden en kwaliteiten in te zetten om de praktijk van kom Leren iedere dag (liefst onherstelbaar) te verbeteren. Hierdoor ontstaat eigenaarschap en ervaren onze collega's dat zij het verschil maken. Zij krijgen het vertrouwen om, uiteraard gefundeerd en gemotiveerd, te experimenteren en dus bij te dragen aan de successen die we vieren binnen onze stichting. Natuurlijk hoort hier ook op zijn tijd bij dat iets niet lukt. Dat lossen we samen op en hiervan leren wij als collectief.

In de afgelopen periode heeft de Inspectie voor het Onderwijs met ons meegekeken (Vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen) en ook zij hebben aangegeven dat de manier waarop we binnen kom Leren met elkaar samenwerken mensen laat reflecteren en dat eigenaarschap ervaren wordt. Een mooie bevestiging dat onze inzet zorgt voor bestending in de mensen die bij kom Leren werken en die kom Leren maken en van datgene wat we graag willen; goed onderwijs bieden.

Wat ons betreft zetten we iedere dag een stapje en dat maakt dat we samen ieder jaar een grote stap voorwaarts zetten. Zo ook het komende jaar. In dit document, de begroting voor kalenderjaar 2025 en de meerjarenbegroting 2026-2029, nemen we jullie graag mee in wat we doen, wat we hiervoor begroot hebben en wat de risico's zijn. Voor achtergrondinformatie en de grote lijnen van onze Koers, verwijs ik graag naar ons Koersplan 2023-2027.

Inge Ambaum-Jordens

Vooraf

Uitgangspunten

De meerjarenbegroting 2025-2029 is opgesteld volgens onderstaande uitgangspunten:

- Het koersplan 'Tot hier en nu verder!' over de planperiode 2023-2027 is leidend voor de activiteiten die we opnemen in de begroting.
- Er wordt op schoolniveau een sluitende of begroting met positief resultaat aangeleverd door directeuren, ondersteund door onze collega's van financiën. Is de begroting niet sluitend, dan bespreken we de knelpunten of doen investeringen uit eigen regelruimte van de school.
Voor de volgende school en/of organisatieonderdeel met een specifieke doelstelling geldt hierop een uitzondering: taalklassen, instapklassen en Eerste Opvang Anderstaligen (EOA). Dit wordt separaat onderbouwd en na zorgvuldige afweging besloten bij vaststellen van de begroting.
- In uiterste situaties kan besloten worden om een begrotingstekort van een school aan te vullen vanuit de bestemmingsreserve. Hierop dienen eerst mogelijk interventies op schoolniveau onderzocht te worden en indien op dat niveau geen interventies mogelijk zijn wordt het knelpunt in het bondgenootschap bekeken en tot slot in het Directeuren Overleg (verder: DO).
- Bij scholen waar sprake is van bovengemiddelde groei in het schooljaar 2024-2025, zullen gezien de T-1 bekostiging de rijksbijdragen niet dekkend zijn voor de kosten. In eerste instantie wordt dit uit de eigen regelruimte (en/of bondgenootschap) opgevangen. Op stichtingsniveau wordt indien van toepassing de groeibekostiging beheerd en op aanvraag en afstemming in het DO ingezet voor de betreffende school/scholen. Door dit bovenschools te bundelen, kunnen knelpunten daadwerkelijk opgevangen worden. Indien we op schoolniveau met kleine budgetten werken, zal dit zelden ingezet kunnen worden om daadwerkelijk personeel toe te voegen.
- Samen voor goed onderwijs betekent dat we vanuit het solidariteitsprincipe het exploitatieresultaat einde kalenderjaar op schoolniveau toevoegen of onttrekken aan de bestemmingsreserve op stichtingsniveau waardoor we inhoudelijke keuzes kunnen maken op inzet van middelen.
- Leerlingaantallen stijgen licht op stichtingsniveau voor de begrotingsperiode. De leerlingprognoses voor de begrotingsperiode zijn opgehaald bij de directeuren.
- Totale afdracht bestuursbureau bedraagt maximaal 15%. Dit betekent dat van de 100% inkomsten op stichtingsniveau 15% wordt afgedragen voor de kosten bovenschools en bestuurskantoor. De totale inkomsten minus de 15% afdracht is dan 100% van de inkomsten die op basis van leerlingenaantal aan de scholen wordt toebedeeld waar dan maximaal 84% aan personele kosten en 16% aan materiële kosten kan worden besteed.
- Reguliere en tijdelijke subsidies worden los van elkaar beoordeeld voor het bepalen van de cijfers in de begroting. Tijdelijke subsidies, zoals basisvaardigheden of school&omgeving, worden zowel qua inkomsten en uitgaven budgetneutraal meegewogen in de bepaling van de 84% maximale personeelslast. De uitputting van deze subsidies wordt apart gevolgd.
- De gelden die wij op stichtingsniveau ontvangen van het samenwerkingsverband (SWV) worden verminderd met de loonkosten van het bovenschools ondersteuningsteam passend onderwijs (OPO) en de ambulante begeleiding (AB) die bovenschools wordt gecoördineerd. Het restant wordt op basis van leerlingenaantal teruggeploegd naar de scholen. Dit budget op schoolniveau dient als eerste te worden aangesproken alvorens er een aanvraag voor het bovenschools budget kan worden gepleegd. Het budget passend onderwijs dient apart te worden begroot en niet op te gaan in het reguliere budget.
- De formatie is gebaseerd op de meest recente formatieplannen (augustus 2024).
- De daadwerkelijk loonkosten worden gehanteerd voor de berekening van formatie en daarmee ook de max. 84% personeelslast. Daarnaast berekenen wij voor ieder schooljaar de gemiddelde personeelslast (GPL) en vergelijken deze met de daadwerkelijke loonkosten op schoolniveau. Indien de afwijking tussen de daadwerkelijke loonkosten en GPL leiden tot onoverkomelijke knelpunten in de begroting, dan wordt er samen gekeken naar een oplossing hoe dit in te passen in de begroting.
- Vervangingen ouderschapsverlof, daar waar nodig worden deze ingezet. De kosten van deze vervangingen komen ten laste van de school, maar worden niet meegenomen in de bepaling van de 84% totale personeelslast.

- Eind schooljaar 2025-2026 is onze personeelslast max. 84% van totale baten. Binnen die 84% zijn vervangingen inbegrepen. Het bondgenootschap is de plek waar regelruimte, middelen en vervangingen met elkaar worden geregeld, tenzij anders gemotiveerd besloten.
- Grootschalige investeringen inventaris/meubilair worden bovenschools bekostigd op het moment van ver-/nieuwbouw. Reguliere vervangingsinvesteringen inventaris/meubilair worden op basis van reguliere looptijd vervangen.
- ICT investeringen worden bovenschools bekostigd aan de hand van een meerjarig investeringsplan waarvan de input op schoolniveau is opgehaald.
- Groot onderhoud aan gebouwen wordt bovenschools bekostigd vanuit de bestemmingsreserve groot onderhoud. Sinds 2024 maken wij gebruik van de applicatie O-prognose welke ons actueel inzicht verschaft in het planmatig meerjarenonderhoud op schoolniveau.
- Prijsindexaties van gemiddeld 5% voor materiële lasten zijn verwerkt.
- Vanuit het bestuursbureau wordt ervoor gezorgd dat er altijd gerekend wordt met de meest actuele parameters in Capisci (digitale begrotingstool). In de begroting 2025-2029 wordt voor alle jaren uitgegaan van het laatst bekende prijspeil en verwachte indexering, zoals hiervoor opgenomen onder de gehanteerde uitgangspunten. Rijksbijdragen zijn bepaald op basis van geldende tarieven en vastgestelde leerlingaantallen. De meest actuele salariskosten zijn bepaald op basis van de geldende CAO. Kosten/baten worden toegerekend aan de periode (maand) waarop deze betrekking hebben.

1. Algemeen

1.1 Wat doen we?

In ons Koersplan 2023-2027 staan onze pijlers (De Mens Centraal, Talentontwikkeling en Diversiteit, Leer- en Leefgemeenschap in Transitie), onze missie en onze visie. De gehele organisatie en in het bijzonder de Regiegroepen geven vorm aan de vertaling van deze pijlers naar de praktijk. In de besturingsfilosofie en de daarbij behorende werkwijze zien we de pijlers van onze koers duidelijk terug:

Bij kom Leren stellen wij **de mens centraal**. We kijken naar ontwikkeling van onze professionals én ontwikkeling van kinderen en de relatie tot de wereld om ons heen. Wij erkennen dat onze leefwereld in ongekend tempo verandert. We moeten en willen hierin meebewegen vanuit de overtuiging dat dat een van onze maatschappelijke opdrachten is. Zo is ook onze eigen **leer- & leefgemeenschap in transitie**. We zijn ons ervan bewust dat we kinderen toerusten voor een toekomst die voor een groot deel niet te voorspellen is en waarin duurzaamheidsvraagstukken en (wereld)burgerschap majeure thema's zijn. Hierbij vertrouwen we op elkaar en onszelf, op de ontmoeting met de ander en rekenen we op **talenten & diversiteit**. We zien dat de kracht zit in het verder ontwikkelen van kwaliteiten en het verzilveren van deze talenten en de diversiteit binnen onze stichting. We zijn allemaal anders en we erkennen deze ongelijkheid om er (samen) ons voordeel mee te doen.

In de basis gaat het om onderstaande zaken:

- Wij bieden goed, eigentijds, passend onderwijs, zo thuisnabij en inclusief mogelijk.
- Wij zijn een professionele leer- en leefgemeenschap, waarin expertise gedeeld, vergroot en ontwikkeld wordt in verbinding met elkaar en de omgeving.
- Wij zijn een boeiende, inspirerende stichting om te werken en investeren in onze mensen.
- Wij geven de ruimte aan onze professionals om te innoveren, ontdekken en nieuwe praktijk te maken.
- Ons onderwijs vindt plaats in gebouwen die (nieuw of) goed onderhouden en up to date zijn.

In de komende paragrafen verdiepen we ons verder in de resultaatgebieden van de stichting. Investerings die in dit kader voorzien zijn, zijn onderdeel van de totale investeringsbehoefte van kom Leren en zijn als zodanig in deze meerjarenbegroting verwerkt.

Door processen om te komen tot nieuw beleid en (ver)nieuw(d)e praktijk goed uit te rollen en in te richten, ontstaat er eigenaarschap, kunnen mensen input geven en informatie vragen en oefenen met de nieuwe praktijk voordat het in beleid wordt vastgesteld. Hierdoor is er aan de achterkant van het proces tijdwinst, aangezien er geen (of nog maar kortdurende) implementatietrajecten ingericht hoeven te worden.

1.2 Wat begroten we hiervoor?

Onderstaand samengevat de gehele begroting 2025 van Stichting kom Leren als onderdeel van de meerjarenbegroting 2025 – 2029 (zie bijlage 1).

Codering	Begrotingspost baten	Begroting 2025
3.1.1	Rijksbijdragen OC&W	€ 30.654.735
3.1.2	Overige subsidies OC&W	€ 421.676
3.1.4	Middelen Samenwerkingsverband	€ 815.190
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	€ 88.112
3.5	Overige baten (o.a. bijdragen TSO en detacheringen)	€ 547.102
5.1, 5.4	Financiële baten	€ 150.000
	Totale baten	€ 32.676.815

Codering	Begrotingspost lasten	Begroting 2025
4.1	Personeelslasten (minus uitkeringen)	€ 27.929.357
4.2	Afschrijvingen	€ 883.362
4.3	Huisvestingslasten	€ 1.818.217
4.4.1	Administratie en beheerlasten	€ 348.817
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	€ 1.335.568
4.4.5	Overige lasten	€ 245.690
5.5	Financiële lasten	€ 9.800
	Totale lasten	€ 32.570.811

Het exploitatieresultaat 2025 is € 106.004 positief. Het afgelopen schooljaar hebben we mede gezien onze meerjarige begrotingscijfers keuzes moeten maken om ook op de lange termijn een financieel gezonde stichting te blijven. Het afscheid nemen van tijdelijke ondersteuners heeft ervoor gezorgd dat wij onze personeelslast van de totale baten op stichtingsniveau terug hebben kunnen dringen van 90,5% in 2024 naar 85,5% in 2025. Waarbij het streven is om eind schooljaar 2025-2026 de personeelslast terug te kunnen brengen naar 84%. Dit was uiteraard geen makkelijke keuze, maar door deze keuze kunnen we nu wel stellen dat de cijfers ook meerjarig weer op orde zijn.

De stichtingsbegroting bestaat uit meerdere schoolbegrotingen. Voorafgaand aan het opstellen van de schoolbegrotingen zijn we gestart met een kaderbrief waarin de uitgangspunten van de begroting zijn opgenomen. Zie hiervoor ook het onderdeel “vooraf” in dit document. Nadat de kaderbrief is opgesteld hebben er gesprekken met de inhoudsdeskundigen van het bestuurskantoor vanuit de verschillende disciplines plaatsgevonden om zo ook de afdracht (kosten bovenschools en bestuurskantoor) vast te kunnen stellen. Hierna zijn de schoolbegrotingen opgesteld en vormen deze samen met de begroting bovenschools én bestuurskantoor de stichtingsbegroting.

Zoals hierboven benoemd zijn er naast de schoolbegrotingen nog een tweetal onderdelen onlosmakelijk verbonden aan de stichtingsbegroting. Dit betreft het bovenschoolse budget en de kosten van het bestuurskantoor. Deze twee onderdelen zullen hieronder worden gespecificeerd.

Bovenschools budget

Codering	Begrotingspost baten	Begroting 2025
3.1.1	Bekostiging personele groei	€ 300.000
3.1.2	Overige subsidies OC&W (subsidie voor omscholing tot leraar; maximaal € 5.000 voor 6 personeelsleden per jaar)	€ 30.000
3.1.4	Middelen Samenwerkingsverband	€ 506.404
3.5	Overige baten (o.a. bovenschools projecten en detacheringen)	€ 43.000
3.5.6	Overige personele baten (Zuyd, RAP)	€ 70.000
5.1, 5.4	Financiële baten (rentebaten)	€ 150.000
	Totale baten	€ 1.099.404

Codering	Begrotingspost lasten	Begroting 2025
4.1	Personeelslasten	€ 3.005.186
4.2	Afschrijvingen	€ 461.604
4.3	Huisvestingslasten (klein onderhoud en kosten bedrijfsauto)	€ 113.410
4.4.1	Administratie en beheerlasten (o.a. accountant, deskundigheidsadvies)	€ 166.650
4.4.2	Inventaris en apparatuur (licenties, applicaties)	€ 196.000
4.4.5	Overige lasten (PR/communicatie, GMR)	€ 77.250
5.5.0	Financiële lasten (bankkosten)	€ 6.835
	Totale lasten	€ 4.026.935

Er zijn door het CvB keuzes gemaakt in het bepalen van welke inkomsten en uitgaven er bovenschools of op schoolniveau dienen te worden verantwoord. Dit resulteert in de bovenstaande twee tabellen. De bekostiging personele groei (groei-informatie) die we als stichting ontvangen betekent op schoolniveau versnipperde kleine bedragen, maar kan, als we dit op stichtingsniveau benaderen, doelmatiger worden ingezet op de scholen waar het op dat moment het meest nodig is. Dit kan zowel formatief zijn alsook materieel. De personeelslasten betreffen de grootste lastenpost en is hieronder op hoofdlijnen verder gespecificeerd:

Codering	Begrotingspost lasten	Begroting 2025
4.1	Loonkosten projectkosten directeuren	€ 79.308
	Loonkosten passend onderwijs	€ 256.409
	Loonkosten academie, opleiden in de school, starters coaches, etc.	€ 662.686
	Loonkosten vakleerkrachten gym	€ 90.692
	Loonkosten bovenschoolse conciërges	€ 114.666
	Loonkosten ouderschapsverloven en duurzame inzetbaarheid	€ -350.000
	Loonkosten CvB	€ 353.441
	Vergoeding RvT	€ 50.000
4.1.2	Dotaties personele voorzieningen (ww, jubilea, langdurig zieken)	€ 108.000
	Vervangingsformatie onvoorzien	€ 200.000
	Inhuur ambulante begeleiding	€ 250.000
	Inhuur overig (vertrouwenspersoon, ondersteuning, vakleerkrachten gym)	€ 339.000
	Bedrijfsgezondheidszorg (Arbo, trajecten, etc.)	€ 180.000
	OAV premie (voorheen IPAP)	€ 50.000
	Nascholing (academie) + leiderschapstraject directeuren	€ 173.500
	Lief en Leed	€ 65.000
	Personele risico's	€ 120.000
	Werving & selectie	€ 20.000
	Studiedag (kom Leren dag)	€ 30.000
	Personele uitgaven (pooltool Clooser)	€ 67.000
	Coaching en begeleiding	€ 40.000
	Overig (zakelijke verblijfskosten, kantinekosten, maaltijden, etc.)	€ 105.484
	Totaal personeelslasten	€ 3.005.186

Bestuurskantoor

Codering	Begrotingspost baten	Begroting 2025
3.5.2.	Detachering personeel (ICT)	€ 115.150
	Totale baten	€ 115.150

Codering	Begrotingspost lasten	Begroting 2025
4.1	Personeelslasten	€ 1.705.186
4.2	Afschrijvingen	€ 17.011
4.3	Huisvestingslasten (huur pand, schoonmaak en kosten klein onderhoud)	€ 167.375
4.4.1	Administratie en beheerlasten (repro- en kantoorkosten)	€ 12.565
4.4.2	Inventaris en apparatuur	€ 9.855
4.4.5	Overige lasten	€ 650
	Totale lasten	€ 1.912.642

Op het bestuurskantoor worden vanuit de disciplines huisvesting/facilitair, inkoop, Mens & Organisatie, financiën, ICT en onderwijs ondersteunende werkzaamheden verricht voor het primaire proces. De kosten van het bestuurskantoor bestaan dan ook voornamelijk uit personeelslasten. In totaal zijn er 14,4 fte werkzaam op het bestuursbureau van onze stichting.

Afdracht

Zowel het bovenschools budget als de kosten van het bestuurskantoor, de zogenoemde afdracht, dient te worden bekostigd uit de rijksbijdragen OC&W. Door bovenstaande zaken centraal uit te voeren/te beheersen kunnen de ondersteunende activiteiten ten behoeve van het onderwijs efficiënt en kostenbesparend worden uitgevoerd. De afdracht wordt op basis van leerlingenaantallen op schoolniveau meegenomen in de totale uitputting. De afdracht wordt doorgaans in percentage van de totale stichtingsbaten uitgedrukt. In onderstaande tabel worden de percentages voor de komende jaren weergegeven.

	2025	2026	2027	2028	2029
Bovenschools	9,35%	9,15%	8,83%	8,41%	8,63%
Bestuurskantoor	5,53%	5,52%	5,54%	5,56%	5,59%
Totaal	14,88%	14,67%	14,37%	13,97%	14,22%

1.3 Wat zijn de risico's?

Het grootste risico dat we lopen is het tekort aan kwalitatief hoogwaardige professionals op de arbeidsmarkt. Over het algemeen kunnen we stellen dat we in control zijn en dat de risico's, zoals we deze verderop in dit document duiden, gecalculeerd en verantwoord zijn.

2. Onderwijs en Kwaliteit

Vooraf

Met de invoering van de Wet Passend Onderwijs hebben schoolbesturen de zorgplicht, maar ook de middelen en de verantwoordelijkheid gekregen voor de uitvoering van het Passend Onderwijs. Binnen kom Leren benaderen we Onderwijs en Passend Onderwijs als één geheel. Vanuit de gedachte “Samen voor goed onderwijs” werken we aan een optimalisatie van onderwijs aan alle kinderen.

2.1 Wat doen we?

We realiseren, zoveel als binnen onze mogelijkheden ligt, een passende onderwijsplek voor alle leerlingen door kwalitatief goed onderwijs te bieden dat aansluit bij de onderwijsbehoeften van elk kind. We willen dat kinderen samen, zo thuisnabij mogelijk, naar school gaan en van elkaar leren. We werken samen aan een optimale ontwikkeling op cognitief en sociaal gebied. Dat realiseren we door een intensieve samenwerking met onze kernpartners (kinderopvang) en ketenpartners (zorg). In het proces van ontwikkelen van kindcentra, die voldoen aan een toekomstperspectief waarin die samenwerking verstevigd wordt, is bovenstaande het uitgangspunt. Dit vraagt enerzijds om professionalisering en verrijking van kennis, vaardigheden en attitude van onze leerkrachten en anderzijds om een goede samenwerking tussen regulier onderwijs, speciaal (basis)onderwijs, kinderopvang en externe instanties, zodat de totale ondersteuning voor leerlingen in samenhang kan worden georganiseerd.

Ook werken we aan een voorbereide omgeving waarin ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen op cognitief en sociaal (emotioneel) niveau. Daarbij werken we intensief samen met kernpartners (kinderopvang) en ketenpartners (zorginstellingen). Om deze inclusieve gedachte te realiseren zijn we continu bezig met het professionaliseren en ontwikkelen van de kennis en vaardigheden van al onze onderwijzende personeelsleden, zodat zij de vaardigheid en de attitude verwerven en behouden om de kinderen te geven waar ze recht op hebben. Daarnaast zorgen we voor een goede samenwerking tussen het regulier onderwijs, speciaal (basis)onderwijs, kinderopvang en externe instanties, zodat we in samenhang de totale ondersteuning van onze kinderen goed kunnen organiseren.

Vanuit een inclusief uitgangspunt zijn we met de scholen en onze collegabesturen bezig om dit op schoolniveau steeds meer mogelijk te maken. Een belangrijk uitgangspunt is dat we proberen om ieder kind zo lang mogelijk op een reguliere school te houden. In plaats van een TLV-route (toelaatbaarheidsverklaring) te doorlopen voor het SbO of het SO, kijken we of het mogelijk is dat een kind op een andere school de ondersteuning kan ontvangen die het nodig heeft. Dit noemen we een BaO-BaO plaatsing (van regulier basisonderwijs naar regulier basisonderwijs). In nauwe samenwerking met collega-besturen werken we aan een verandering en versterking van de competenties die nodig zijn om in gezamenlijkheid vaker tot BaO-BaO plaatsingen te komen. Dit houdt in dat we de kwaliteiten van onze eigen scholen in kaart brengen en deze steeds meer delen met onze collega-besturen.

Om binnen onze stichting grip te krijgen op de kwaliteit van onze scholen, richten we ons op het verder bouwen aan onze kwaliteitscultuur. Hiervoor voeren we een stevige interne dialoog. We richten ons op het bouwen van een opbrengstgerichte cultuur waarbij scholen hun opbrengsten intensief analyseren en op basis van deze analyse interventies uitvoeren om het onderwijs te verbeteren en de opbrengsten te verhogen. We scholen de intern begeleiders zodat ze als kwaliteitscoördinator dit proces aan kunnen sturen. Bovenschools monitoren we het analyseproces zowel op school- als op stichtingsniveau. We voeren intensieve gesprekken met intern begeleiders en directeuren over de analyse van de opbrengsten. We formuleren ambities op school-, groeps- en op leerlingniveau.

Hierbij staat niet de ondergrens, zoals geformuleerd in de signaleringswaarde van de Inspectie centraal, maar hanteren we een ambitie waarbij we de lat hoog leggen. We streven naar kwalitatief hoogwaardig onderwijs dat kinderen helpt het maximale uit zichzelf te halen.

We gaan ervan uit dat alle scholen de basiskwaliteit van het onderwijs op orde hebben. In het Koersplan geven we aan dat we elkaar de maat nemen om deze basiskwaliteit op alle scholen zo hoog mogelijk te houden, maar om deze ook, passend bij de context en populatie van onze stichting, te laten groeien. De basiskwaliteit van de scholen monitoren we, naast visitaties en de analysegesprekken, door een vierjaarlijkse audit op de scholen uit te voeren met een team van specialisten. Tijdens de audit kijken we kritisch naar de opbrengsten, didactische en pedagogische vaardigheden van de leerkrachten, de kwaliteitscultuur, het leiderschap en de interne en externe samenwerking. We voorzien de school van feedback en feed up waarmee de school de eigen kwaliteit verder kan verrijken.

2.2 Wat begroten we hiervoor?

We voeren bovenstaande uit vanuit de reguliere middelen die we hiervoor ontvangen. Daarnaast zetten we de terugploegmiddelen, die we vanuit het samenwerkingsverband (SWV) ontvangen, in om extra ondersteuningsvragen van scholen, leerkrachten en kinderen te kunnen beantwoorden. We zetten in op het vergroten van de expertise van leerkrachten en intern begeleiders, we verkleinen de handelingsverlegenheid van scholen en we begeleiden en verwijzen, waar nodig, kinderen. Dit laatste met een zorgvuldig doorlopen procedure. De totale baten vanuit het SWV bedragen in 2025: € 815.776. Dit bedrag zullen we volledig inzetten.

Om de ambities uit het koersplan verder vorm te geven, zijn binnen de stichting verschillende Kernteams aan het werk. Deze worden gemonitord door drie Regiegroepen, van directeurs en stafmedewerkers. Het ontwikkelen van beleid door de Kernteams kan aanleiding zijn om pilotsituaties te financieren. Ontwikkelingen op het gebied van inclusie, meer- en hoogbegaafdheid en gedrag gaan razendsnel.

Datzelfde geldt voor de ontwikkeling van onze kindcentra. Binnen de kindcentra werken we samen met kinderopvang en externe partners. In goed overleg geven zij samen vorm aan het beleid dat leidt tot een kwalitatief goede ondersteuningsstructuur waarbij kinderen van 0 tot 13 jaar gevolgd en begeleid kunnen worden. We maken deel uit van de Maastrichtse stuurgroep KKC, (KernKindCentra) waarvan we de verworven inzichten, kennis en good practice delen met al onze locaties.

Om de kwaliteitcyclus te versterken hebben we een interne scholing voor de intern begeleiders georganiseerd. Deze geeft de intern begeleiders de handvatten om als kwaliteitscoördinator op de scholen de analysecyclus te kunnen ondersteunen. Dit leidt niet alleen tot een verdieping van de rol als intern begeleider, maar helpt ook om andere keuzes te maken in werkdruk en administratieve last.

Op schoolniveau ondersteunen we de cyclus van kwaliteitsbezoeken waar visitaties en audits deel van uitmaken. Een speciale groep van auditoren wordt ondersteund door een externe partij. Deze externe partij zorgt voor scholing van de auditoren gedurende de eerste cyclus van audits.

In samenwerking met MosaLira hebben we afgelopen jaar de derde, onze eerste, instapklas geopend. In deze klas vangen we gedurende een jaar kleuters op, die anders direct zouden instromen in het S(B)O. In samenwerking met gedragsspecialisten vanuit de zorg werken we aan de mogelijkheid dat deze kinderen hun schoolloopbaan in het reguliere onderwijs kunnen vervolgen.

Inzet middelen Samenwerkingsverband

Codering	Begrotingspost lasten	Begroting 2025
4.1.1	Ondersteuningsteam Passend Onderwijs (OPO)	€ 256.409
4.1.1	Formatie scholen	€ 309.367
4.1.2	Ambulante begeleiding	€ 250.000
	Totaal	€ 815.776

2.3 Wat zijn de risico's?

We intensiveren de samenwerking binnen het Samenwerkingsverband. Er wordt gewerkt aan een gezamenlijke manier van kijken naar Inclusie. Tevens wordt er onderzocht of de draaglast van alle samenwerkende verbanden anders ingericht moet worden. Dit kan invloed hebben op de terugploegmiddelen die we vanuit het SWV ontvangen.

Het aantal TLV's dat we afgeven blijft relatief stabiel. Het aandeel van kom Leren binnen het SWV is relatief laag. We lopen dus geen risico's, maar kiezen ervoor om verder te investeren in de kwaliteit van het onderwijs en de uitdagingen die inclusief onderwijs met zich meebrengt.

Het financiële risico zit vooral bij de Instapklas. Indien hieraan te weinig leerlingen deelnemen, staat de bekostiging, die toch al onder druk staat, nog verder onder druk.

Het 'zachte' risico is dat we sneller willen dan we waar kunnen maken. Onze mensen staan achter Inclusief Onderwijs en willen heel graag kinderen in het reguliere proces houden. Dit vraagt echter iets van organisatievorm, expertise en ondersteuning. We richten e.e.a. zorgvuldig in en laten, zowel intern als extern meekijken. Toch bestaat de kans dat we teveel vragen van onze professionals (of zij teveel vragen van zichzelf), de organisatievorm (nog) niet optimaal ingeregeld is of ondersteuning nog niet aan de maat is, waardoor we onze ambitie op kindniveau (soms) wellicht niet waar kunnen maken. Dit doet iets met kinderen, ouders én professionals, die allemaal het beste voor de leerling willen.

3. Onderwijs aan Nieuwkomers

3.1 Wat doen we?

Eerste Opvang Anderstaligen (EOA)

Kom Leren verzorgt op twee locaties onderwijs aan anderstalige nieuwkomers. De eerste locatie is EOA “De Brug”; Dit staat voor Eerste Opvang Anderstaligen. Op De Brug geven we onderwijs aan kinderen die tijdelijk gehuisvest zijn in het Asielzoekers Centrum (AZC) in Maastricht. De kinderen zijn verdeeld over drie groepen en krijgen onderwijs in het gebouw van MBS De Poort. Het aantal kinderen dat deelneemt aan het onderwijs wisselt sterk. Dit is afhankelijk van de in- en uitstroom in het AZC. Hierdoor fluctueert het aantal groepen ook. Als er meer kinderen binnenstromen kunnen we een extra groep formeren. De Brug werkt nauw samen met de gemeente, de provincie, de Rijksoverheid en het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA). Zij hebben een belangrijke rol in de toeleiding en financiering van het taalonderwijs.

Taalklassen

In 2022 hebben we samen met MosaLira twee taalklaslocaties opgericht. De locatie van Kom Leren bevindt zich in het oude gebouw van De Regenboog. De dagelijkse leiding is in handen van de directeur van KKC De Loper. De locatie van MosaLira bevindt zich in de Odaschool. In twee jaar tijd zijn we op beide locaties doorgegroeid naar drie taalklassen.

In de taalklassen zitten vooral kinderen waarvan de ouders hier als werkmigrant of expat naar toe zijn gekomen en kinderen van statushouders. De kinderen komen zowel uit Maastricht als uit het Heuvelland. Kinderen die naar de taalklassen gaan zijn korter dan een jaar in Nederland en zitten qua leeftijd minimaal in groep 3. Kinderen in de kleuterleeftijd vangen we op de kleutergroepen die thuis nabij zijn. Wij zijn van mening dat deze jonge kinderen in het taalbad van groep 1 en 2 voldoende taal kunnen verwerven om de aansluiting te kunnen maken.

De taalklassen richten zich net als de EOA op het taalonderwijs. Door kinderen een jaar lang intensief taal en woordenschat in het Nederlands bij te brengen, maken we ze schoolrijp, zodat ze na deze periode door kunnen stromen naar een thuis nabij school. Het onderwijs wordt gegeven op het ontwikkelingsniveau van de kinderen. Taalonderwijs is intensief. De kinderen zitten in groepen van maximaal 15 kinderen.

Het terugstromen van kinderen vanuit de EOA of de taalklassen verloopt nog niet overal even soepel. Om tegemoet te komen aan vragen die leerkrachten en scholen hebben over de teruggestroomde kinderen en het onderwijs dat ze nodig hebben, zijn er twee begeleiders aangesteld. Zij bezoeken de scholen en geven tips en uitleg over de beste werkwijze om de kinderen goed op te vangen in hun nieuwe situatie.

Kernteam NT2

In samenwerking met MosaLira is er een kernteam NT2 opgericht. Dit kernteam heeft als doel een databank van kennis op te richten waar scholen vragen kunnen stellen over uitdagingen die zij ervaren met nieuwe NT2 kinderen.

3.2 Wat begroten we hiervoor?

Onderstaande prognoses zijn gebaseerd op 103 AZC / anderstalige leerlingen (peildatum 1 februari 2024).

Codering	Begrotingspost baten	Begroting 2025
3.1.1	Reguliere bekostiging	€ 715.056
3.1.1	Aanvullende bekostiging (4 teldata voor alle asielzoekers)	€ 601.995
	Totaal	€ 1.317.051
Codering	Begrotingspost lasten	Begroting 2025
4.1.1	Personele inzet	€ 1.235.950
4.3	Huisvestingslasten	€ 80.730
4.4.2	Beheerlasten	€ 6.384
4.4.2	Leermiddelen en ICT	€ 36.465
	Totaal	€ 1.359.529

3.3 Wat zijn de risico's?

Op de taalklaslocaties is sprake van een grote in- en doorstroming. Dat betekent dat het moeilijk is een prognose te maken over het aantal kinderen dat op de teldata in de klassen zitten. Op de EOA is het zelfs zo dat kinderen na een paar maanden al weer door kunnen stromen, maar ook dat ze een paar jaar in het AZC zitten. Bovendien vinden aanmeldingen op deze locaties niet aan het begin van het jaar plaats, maar lopen ze het hele jaar door.

De financiering voor nieuwkomers is aan veranderingen onderhevig. Hierdoor kan er een financieel risico ontstaan wanneer de kinderen meer dan één jaar (taal)onderwijs nodig hebben. Voor kinderen die minder dan een jaar in Nederland zijn geldt een hogere financiering dan voor kinderen die voor het tweede jaar hier zijn. Daarnaast wordt er ook een onderscheid gemaakt in asielzoeker/statushouder en 'overige vreemdelingen'. Het bedrag bovenop de reguliere bekostiging dat we voor een 'overige vreemdeling' is enkel in het eerste jaar van verblijf in Nederland beschikbaar en is aanzienlijk lager dan voor statushouders of asielzoekers.

Financieel Risico	Risicobedrag	Kans	Beheersmaatregel
Leerling tellingen en type leerling (1 ^e of 2 ^e jaars)	€13.756 Per Leerling	Hoog	Niet te beïnvloeden welke leerlingen onderwijs volgen, maandelijkse monitoring ontwikkeling leerlingenaantallen

- Afhankelijk van of de leerling het eerste- of tweede jaar onderwijs volgt, worden middelen toegekend aan de stichting waarbij we voor een eerstejaars asielzoeker € 13.756, eerstejaars overige vreemdeling € 4.273 en voor een tweedejaars asielzoeker € 2.068 aanvullende bekostiging ontvangen, allen verdeeld over 4 teldatums. Ontwikkelingen in de leerlingenaantallen worden maandelijks gemonitord.

4. Subsidie basisvaardigheden

4.1 Wat doen we?

Vanaf het schooljaar 2023-2024 is door het ministerie van OC&W een subsidie ter beschikking gesteld om de ontwikkeling van de vaardigheden en daarmee de resultaten op taal, rekenen en wiskunde, burgerschap en digitale geletterdheid aantoonbaar te verbeteren. Deze subsidie basisvaardigheden is voor het schooljaar 2023-2024 ontvangen door een 6-tal scholen van onze stichting, namelijk: OBS Binnenstad, ABB Tangram, BS De Cramignon, ABB Nutsschool, OBS Broekhem, MBS De Poort.

Daar de aanvragen voor de subsidies in drie verschillende termijnen zijn aangevraagd is de looptijd voor de subsidie ook wisselend. De vier eerstgenoemde scholen hebben subsidie ontvangen voor de periode tot 31 juli 2024, deze periode is inmiddels verstreken.

De scholen OBS Broekhem en MBS De Poort ontvangen subsidie voor de periode tot 31 juli 2025.

In schooljaar 2024-2025 ontvingen nog eens twee scholen de subsidie: KC Dynamiek en BS De Keerkring en zullen tot 31 juli 2026 van de subsidie gebruik mogen maken.

Voorwaarde voor de subsidie is dat ieder school een activiteitenplan opstelt en indient bij het ministerie. In dit activiteitenplan beschrijft de school op welke wijze de subsidie wordt ingezet. Hiervoor heeft de school de keuze uit vijf verschillende interventies:

- Leergebiedoverstijgend
- Taal
- Rekenen en wiskunde
- Digitale geletterdheid
- Burgerschap

De school kiest interventies uit een speciaal door het ministerie vastgesteld menu, maar mag hier een eigen invulling aan geven. Er kan gekozen worden voor scholing, personeel of methodiek.

Bij tijdelijke subsidies zoals subsidie basisvaardigheden wordt de uitputting periodiek door financiën gevolgd en besproken met de desbetreffende schooldirecteur. Het matchingprincipe wordt hierbij gevolgd. Hiervoor geldt dat baten verantwoord worden naar rato van de bestedingen aan de kostenkant. Dit betekent ook dat deze subsidie geen effect hebben op het resultaat van de school (kostenneutraal). Het niet bestede deel wordt aan het einde van een jaar via de kortlopende schulden doorgeschoven naar een volgend jaar indien de subsidietermijn nog niet is verstreken.

4.2 Wat begroten we hiervoor?

Codering	Begrotingspost lasten	Begroting 2025
4.1.1	Extra personeel (2,2 fte)	€ 141.561
4.4.2	Materieel (inclusief afschrijvingskosten)	€ 167.417
	Totaal	€ 308.978

4.3 Wat zijn de risico's?

De gelden die de scholen ontvangen zijn van tijdelijke aard. Het is belangrijk dat we ons dit realiseren bij het aanstellen van personeel op de subsidie basisvaardigheden. De middelen die we vanuit de subsidie ontvangen zullen door de scholen binnen de vastgestelde subsidieperiode besteed en verantwoord moeten worden. Voor personeel geldt dat er alleen tijdelijke contracten kunnen worden aangeboden. Materiële uitgaven kunnen niet ten laste van de meerjaren-investering gedaan worden, aangezien er niet meerjarig kan worden afgeschreven op een tijdelijke subsidie. Het is belangrijk dat we hier alert op blijven.

Het gedeelte van de subsidie dat niet in het eerste jaar besteed wordt, zetten we weg in een bestemmingsreserve.

5. Mens en Organisatie

5.1 Wat doen we?

“Personeelszaken” (HR) gaat vanaf 2024 door het leven als M&O (Mens en Organisatie). Deze benaming geeft beter weer wat de afdeling doet. We geven in lijn met onze kernwaarden Erkenning, Betrouwbaarheid, Partnerschap en Plezier invulling aan de visie en pijlers van kom Leren vanuit onze expertise op het gebied van onze Mensen en de Organisatie. Dit doen we samen met de afdelingen Onderwijs en Financiën. We zorgen voor bekwaam en gekwalificeerd personeel dat plezier heeft in de taken waarvoor het verantwoordelijk is. M&O is vertegenwoordigd in de Regiegroep “De Mens Centraal”.

Vanuit M&O zetten we de (meerjaren)begroting in als strategisch instrument dat bijdraagt aan de kwaliteit van ons onderwijs en de inzetbaarheid en bevlogenheid van onze medewerkers. We zijn met elkaar in gesprek, om binnen de financiële kaders, vooruit te kijken en te plannen om gericht en goed in te spelen op uitdagingen en kansen van de toekomst. Hiermee creëren we met elkaar een stevige basis om de continuïteit en ontwikkeling van kom Leren te waarborgen.

Onze grootste focus gaat uit naar het vergroten van grip op verzuimmanagement en het stimuleren en activeren van eigenaarschap in dezen. Dit hebben we vertaald naar inzetbaarheid en bevlogenheid. We zien een trend in onze verzuimcijfers van de afgelopen jaren op het gebied van psychisch verzuim en privé/werkbelasting en ervaren dan ook de urgentie om hier concretere stappen in te zetten. Door gericht te investeren in het welbevinden, de ontwikkeling en het professionaliseren van medewerkers, bevorderen we een positieve werkcultuur, wat uiteindelijk ten goede komt aan onze leerlingen. Ook zien we de directe invloed die dit heeft op de flexibiliteit van scholen en hoe dit de wendbaarheid van teams vergroot.

De volgende activiteiten vinden plaats om onze invloed op terugdringen van verzuim te vergroten:

- Begeleiding vanuit het participatiefonds bij het opstellen van onze bouwstenen bij inzetbaarheid en bevlogenheid;
- Inzet externe arbeidsdeskundige op het gebied van opleiden van leidinggevendenden;
- Uitbreiding beschikbaarheid arbodienstverlening;
- Organiseren van monitor- en adviesgesprekken tussen leidinggevende-bedrijfsarts-M&O;
- Heidag DO met thema inzetbaarheid en bevlogenheid;
- Werkgroep inzetbaarheid en bevlogenheid i.o.m. PGMR en medewerkers.

Door invulling van bovenstaande activiteiten sturen we actiever (aan de voorkant) op het gewenste gedrag van leidinggevendenden en medewerkers vóór, tijdens én na een verzuimproces. Ons doel is een vernieuwde visie op inzetbaarheid en bevlogenheid, waarbij een medewerker zich gezien en gehoord voelt, eigenaar voelt en waarin de professionele dialoog met elkaar wordt gevoerd. Hierin staat duidelijk verwoord wat we van elkaar verwachten en waarop we elkaar kunnen aanspreken.

Onze focusgebieden bestaan dan ook uit het stimuleren van eigenaarschap en (vergroten van) inzetbaarheid en bevlogenheid. We focussen ons op onze invloedssfeer en proberen meer aan de voorkant van processen te komen, met name bij verzuimmanagement en strategisch personeelsmanagement. Dit is ook in lijn met ons koersplan en sluit aan op onze bestaande focusgebieden binnen M&O:

- Werving en matching
- Talentontwikkeling
- Inzetbaarheid en bevlogenheid
- Basis op orde
- Organisatieontwikkeling

Academie: een kwalitatief hoog aanbod van scholingen

De kom Leren Academie is een scholingsstructuur binnen kom. Binnen deze structuur worden scholingen in beginsel georganiseerd voor medewerkers van de kom Leren scholen. Medewerkers van andere organisaties kunnen ook gebruik maken van scholingsaanbod in de kom Leren Academie. Naast scholingen organiseert de kom Leren Academie ook evenementen zoals de personeelsdag (studiedag kom Leren) en ontspanningsactiviteiten onder naam "kom Ontspannen".

De kom Leren Academie heeft zijn plek in de organisatie gekregen onder de pijler "Mens centraal" en is inmiddels een vaste waarde geworden binnen kom Leren. De academie wordt in het Koersplan 2023-2027 expliciet genoemd in de ambities (zie Koersplan 2023-2027, blz. 17).

De kom Leren Academie (kLA) wordt aangestuurd door twee coördinatoren, een projectleider op het Bestuursbureau en een van de directeuren vanuit de scholen. Zij zijn beiden voor 0,2 fte aangesteld voor de kLA. Daarnaast worden de coördinatoren ondersteund in administratieve processen door medewerker secretariaat bestuurskantoor.

De kLA heeft een vernieuwde website die wordt gebruikt om het scholingsaanbod te publiceren en de aanmeldingen te verwerken. Via de website wordt er gecommuniceerd met medewerkers en worden facturen en certificaten gegenereerd. De website is ook een informatiebron voor de medewerkers. De kosten van de website worden grotendeels doorberekend naar de individuele medewerkers.

Scholingen worden uitgevoerd door externe aanbieders maar ook door eigen personeel. Sommige eigen medewerkers worden voor het geven van een scholing uitbetaald middels een TTU. Andere medewerkers zijn ook ZZP'er en factureren onder die noemer hun scholing. Bij scholingen die langer dan 3 uur duren wordt catering geregeld. De meeste scholingen vinden plaats op een van de kom Leren scholen of het Bestuursbureau. Met de scholen is afgesproken dat er geen kosten in rekening worden gebracht voor het gebruik van het gebouw. Soms moet er uitgeweken worden naar een externe locatie.

Scholing

Een aparte vorm van scholing zijn de "more to know" trajecten. Dit zijn scholingen die het individuele scholingsbudget van een medewerker overschrijden en die meestal opleiden tot een aparte rol of functie binnen de organisatie (bijvoorbeeld directeur of inter n begeleider). Deze scholingen duren vaak langer dan de andere scholingen binnen de kLA. Er is een procedure opgesteld die wordt gehanteerd als een medewerker een van de "more to know" trajecten wil volgen.

Evenementen

Periodiek organiseert de kLA evenementen. Dit zijn activiteiten die voor alle medewerkers bedoeld zijn. Steeds vaker worden evenementen in samenwerking met andere organisaties opgezet. Een vast evenement dat tweejaarlijks op de agenda staat is de personeelsdag. Hieraan nemen alle medewerkers van kom Leren deel.

kom Ontspannen

Sinds schooljaar 2023-2024 worden er activiteiten georganiseerd in het kader van "kom Ontspannen". Dit zijn activiteiten die gericht zijn op ontspanning en niet primair op professionalisering. Doel is om medewerkers te verbinden middels een leuke activiteit in de vrije tijd. De activiteiten worden uitgevoerd door externen of eigen medewerkers. Met medewerkers wordt afgesproken dat ze dit onbezoldigd doen. Kosten die gemaakt worden voor materialen of locatie bijvoorbeeld worden door de Academie betaald.

5.2 Wat begroten we daarvoor?

Algemeen M&O

Codering	Begrotingspost lasten	Begroting 2025
4.1.1	Lonen en salarissen	€ 25.213.780
4.1.2	Overige personele lasten	€ 2.857.202
4.1.3	Af: uitkeringen	€ -/- 141.626
	Totaal	€ 27.929.357

- Lonen en salarissen: de begroting 2025 is gebaseerd op 288 fte's. Wat betreft lonen en salarissen houden wij ons aan de CAO zoals deze ten tijde van de opmaak van de begroting bekend is.
- Overige personele lasten: o.a. nascholingstrajecten, externe inhuur en Arbeidsgerelateerde kosten.
- Uitkeringen: betreffen UWV-vergoedingen voor onder andere zwangerschaps-/bevallingsverloven.

Een klein deel van de personele inzet wordt bekostigd uit de werkdruk verlagende middelen. Scholen zijn zelf aan zet om deze middelen in te zetten (wet- en regelgeving). Het team met de PMR (personeelsgeleding medezeggenschapsraad) dienen het erover eens te worden waaraan de middelen besteed worden en gaan hierover het gesprek aan met de directeuren. Op stichtingsniveau bewaken we enkel of er nagedacht is over de meerjarige implicaties van inzet op personeel. Daar waar we contractuele verplichtingen aangaan, dient een team zich ervan bewust te zijn dat dit automatisch betekent dat zij niet het jaar erna een andere keuze kan maken ten aanzien van de inzet van de middelen.

Gespecificeerd kosten Academie en Scholing

Codering	Begrotingspost lasten	Begroting 2025
4.1.1	Opleidingscoördinator	€ 51.821
4.4.2, 4.4.5	Communicatie en ICT website	€ 40.500
4.1.2	Externe inhuur	€ 55.000
4.1.2, 4.3.1	Catering en zaalhuur	€ 2.933
	Scholingen/ Opleidingen	€ 155.000
	Totaal	€ 305.254

5.3 Wat zijn de risico's?

Uiteraard zijn we niet tevreden met onze verzuimcijfers, dit komt met name door het niet of beperkt benutten van onze invloedsfeer. We weten dat hier ruimte zit om eerder aan de voorkant van het verzuim betrokken te zijn en daardoor meer inzetbare mogelijkheden met elkaar te verkennen. Ook staat ons hoge verzuim direct in verbinding met de wendbaarheid van onze organisatie. Hierbij staat de vervangersproblematiek erg onder druk, wat in samenhang met het oplopende arbeidsmarkttekort, een extra druk geeft binnen de huidige teams. Het risico zit tegelijkertijd ook in het verliezen van medewerkers tijdens deze beweging omdat zij niet mee kunnen met deze gedrags- en cultuurverandering. Het financiële risico zit in ons eigen risicodragerschap van de WGA en de WW, waarin de premie kan toenemen.

Als we echter niet hierop investeren is het risico veel groter. Spankracht in de teams bij het opvangen van veel verzuimende collega's neemt af en hierdoor neemt de kans op verzuim toe. Nietsdoen is geen optie. Zowel in het belang van de individuele medewerker, de teams, de kwaliteit en continuïteit van onderwijs en de stichting als zodanig.

6. ICT

6.1 Wat doen we?

Algemeen ICT

Eigentijds onderwijs verdient een toekomstbestendige, veilige ICT-infrastructuur en een gedegen visie op de onderwijskundige inzet van ICT. De afgelopen jaren heeft het gebruik van ICT in het onderwijs een vlucht genomen en kunnen we ons bijvoorbeeld een onderwijspraktijk zonder touchscreens niet meer voorstellen. Methodes zijn niet meer compleet zonder de bijbehorende digitale omgeving en/of applicatie. Een school kan niet meer zonder de hard- en software die horen bij het onderwijs anno nu. Daar hoort ook passende beveiliging bij en scholing van collega's.

Afgelopen jaren hebben we grote stappen gezet met het nemen van regie op ICT. We zien nu dat het vliegwielt dat ICT-ontwikkeling heet, op volle toeren draait. Zo brengen wij focus aan op het gebied van ICT:

- We werken interbestuurlijk samen op het gebied van ICT. We zetten stevig in op het voeren van regie op deze samenwerking, waarbij diversiteit en leren van elkaars verschillen uitgangspunt is. We doen het nu dus (samen met onze collega's) zélf, en huren niet langer extern expertise in.
- We werken outreachend en zoeken in de nabije omgeving én landelijk naar vormen van samenwerken.
- Onderwijskundig ICT staat stevig, maar is toe aan een ontwikkelslag op strategisch en beheersmatig niveau. We waren volgend op het gebied van lesmateriaal, maar nu willen we de stap zetten naar meer samenhang en duidelijke keuzes met de scholen en Regiegroepen.
- Afgelopen jaren hebben we fors geïnvesteerd in hardware. Die houden we komende jaren up-to-date. Daarnaast zorgen we dat we goed blijven: we kennen de nieuwste ontwikkelingen en implementeren die waar dit het onderwijs of efficiënt werken ten goede komt.

Informatiebeveiliging & Privacy

Zoals hiervoor omschreven verdient eigentijds onderwijs een toekomstbestendige, veilige ICT-infrastructuur. De geschetste vlucht van de digitale (leer-)omgeving doet een beroep op het onderwijs als het gaat om de informatiebeveiliging en in lijn daarmee de bescherming van (persoons-)gegevens. Binnen kom Leren geven we dit in het koersplan als volgt weer.

- We zetten in op cyberveiligheid en borgen daarmee de continuïteit van het primaire proces. Hierbij monitoren en volgen we wet- en regelgeving. De veiligheid van de gegevens van onze collega's en leerlingen is prioriteit.
- We scholen, informeren en maken onze collega's bewust van hun rol op het gebied van cybersecurity en privacy.
- We investeren in zogenaamde risico audits op de scholen om in kennis te delen en met een schoolteam te bepalen welke stappen nog gezet moeten worden.

Begroting 2025 en verder

Algemeen ICT

In 2025 zetten we de ingeslagen weg door. We gaan verder met vervangingen van hardware. De optimalisatie van werkplekken en de actualisatie van touchscreens in de scholen wordt verder uitgevoerd op de scholen waarbij apparatuur die per oktober 2025 niet meer als voldoende veilig wordt gekwalificeerd niet meer in gebruik is.

- Algemeen: De interbestuurlijke samenwerking in het ICT-Team professionaliseert verder gestructureerd door. Projectmatig wordt er gewerkt aan verbeteringen op zowel technisch als onderwijskundig ICT.
- Onderwijskundig ICT: Voortzetten van meer samenhang creëren en duidelijke keuzes maken ten gunste van het onderwijs/digitale geletterdheid (kwaliteit) en de stichting (efficiëntie). De visieontwikkeling in dezen wordt op schoolniveau begeleid en bovenschools doorontwikkeld in lijn met de landelijke ontwikkelingen. In 2025 wordt zo de basis voor groei in digitale geletterdheid van leerlingen en collega's verstevigd.

Informatiebeveiliging & Privacy

In 2024 zijn voornamelijk de hoogste risico's vanuit het Normenkader opgepakt en aangezet. In 2025 staat de verder implementatie van beleid beheersmaatregelen op de agenda. Belangrijk hierin is het niveau van bewustzijn zo krijgen dat collega's een goede risicohouding hebben.

- De 22 domeinen uit het Normenkader IBP vormen de basis waarop de werkzaamheden worden afgestemd. Voor 2025 ligt de focus op de zogenaamde 'midden risico's'. Belangrijk blijft de bewustwording. We zoeken onze collega's op en duiden risicogericht waar zij nog in kunnen groeien op het gebied van informatiebeveiliging en gedrag. Ook blijven we periodiek phishing simuleren om bewustzijn op peil te houden.
- We zetten de stap om de rol van Functionaris Gegevensbescherming naar binnen te halen en intern te beleggen.
- Daarnaast blijven we monitoring van dreigingen op een hoog niveau houden. We doen dit onder andere in samenwerking met ethische hackers en zijn aangesloten bij een landelijk Computer Emergency Resonse Team (School CERT).

6.2 Wat begroten we hiervoor?

Algemeen ICT

Codering	Begrotingspost lasten	Begroting 2025
4.4.2	ICT dagelijks	€ 283.427
4.4.2	ICT netwerk	€ 131.657
4.4.2	ICT website	€ 35.719
	Totaal	€ 450.803

Specifieke punten: Investerings (zie bijlage 2)

Begrotingspost	Begroting 2025	Incidenteel (I) / Structureel (s)
Beelschermen werkplek	€ 27.600	S
Laptops leerlingen	€ 316.600	S
Leerkracht Tablet	€ 5.500	S
Netwerkkapparatuur	€ 2.500	S
Telefonie	€ 7.600	S
Touchscreens/ schermen	€ 130.200	S
Totaal	€ 490.000	

6.3 Wat zijn de risico's?

Algemeen ICT

Het grootste risico zit in de verdeling van de besteding van de bekostiging die grote invloed kan hebben op de toekomstige ICT hardware investeringen én het daarbij behorende aankoopritme volgens huidig vastgesteld afschrijvingsbeleid. Hiertoe hebben we nu een systematiek ontwikkeld die ervoor zorgt dat we cyclisch vervangen. De kwaliteit van het onderwijs staat voorop, realisme over bestedingsruimte is evenwel ook nodig. Het belang om ieder jaar opnieuw te kijken naar en verantwoord keuzes te maken rondom ICT-investeringen is absoluut bekend.

Een ander risico is dat we niet op tijd de collega's naar een kennis- en vaardighedeniveau krijgen dat wordt gevraagd vanuit het onderwijs. Deze uitdaging wordt meer en meer gevoeld. In 2025 zal dit in de planvorming aandacht krijgen.

Daarnaast gaan de ontwikkelingen op het gebied van ICT zo snel, zijn onze middelen (te) beperkt om gelijke tred te houden in aanschaf van telkens nieuwe devices en zijn onze onderwijsgeveenden geen expert op het gebied van ICT, dat het onderwijs welhaast altijd volgend zal blijven op ontwikkelingen. Wellicht geen groot risico, wel iets om realistisch naar te blijven kijken.

Informatiebeveiliging & Privacy

We durven wel te stellen dat we de organisatie, mede door eigen grip op de techniek, op een voldoende niveau hebben. Omgaan met de techniek, ons bewust zijn van de risico's en daarop onze houding en gedrag afstemmen is het grootste risico binnen kom Leren. Onbekendheid van de risico's zorgt onbedoeld voor risico's. .

7. Huisvesting en Facilitair

7.1 Wat doen we?

Om goed onderwijs mogelijk te maken, zijn goede gebouwen voorwaardelijk. Daarom doen we er – binnen onze mogelijkheden – álles aan het onderwijs optimaal te faciliteren. Uitgangspunt bij huisvesting is het creëren van Kernkindcentra (K)KC's, waardoor we de samenwerking en het partnerschap met (kind) partners inhoudelijk institutionaliseren. Het realiseren van onderwijshuisvesting gebeurt in continue en structurele afstemming met gemeenten en partners. Op deze wijze wordt invulling gegeven aan het creëren van een optimale voorwaardelijke uitgangspositie voor onze huisvesting. Het vraagt ook om geduld en doorzettingsvermogen van alle betrokkenen.

Door de veranderingen in de markt en de complexiteit van de vraagstukken die voorliggen hebben ook wij te maken met uitloop op de planning wat inhoudt dat onderstaande projecten door kunnen schuiven. In 2025 wordt geen nieuwbouwproject opgeleverd en daadwerkelijk in gebruik genomen. In een meerjarenperspectief wordt voor de jaren tot 2029 het navolgende begroot:

- 2026 nieuwbouw OBS Berg
- 2026 nieuwbouw ODS De Bundeling, KKC de loper
- 2027/2028: nieuwbouw BS de Keerkring
- 2027/2028; nieuwbouw IKC Dynamiek

Om de bestaande huisvesting -die onderhevig is aan nieuwbouw of grootschalige renovatie- te borgen met de drie basisbegrippen op het gebied van huisvesting (veilig, schoon en droog), is het nodig in de tussenliggende jaren investeringen te plegen om goed onderwijs te garanderen.

Planmatig-correctief onderhoud

Door de implementatie van O-Prognose zijn we efficiënter in het onderhoudsbeheer en hebben we meer zicht op de opgave die er voorligt. Door de duurzaamheidsambities en de steeds veranderende markt blijft het een uitdaging om alles uitvoerbaar te krijgen. Veel van het correctieve onderhoud wordt door onze eigen onderhoudsdienst opgepakt, hierdoor zijn we flexibel en kunnen we snel anticiperen als er een melding komt en reduceren we de kosten. Ook hier zijn we stappen aan het zetten om de meldingen en de afhandeling te professionaliseren met TopDesk om nog efficiënter te werk te gaan.

Medegebruik

Er is in samenspraak met financiën inzichtelijk gemaakt wat de scholen aan vierkante meters in medegebruik hebben met andere partijen en welke afspraken gemaakt zijn met de Gemeentes en externen. Deze bleken veelal achterhaald. Daarom worden nieuwe overeenkomsten met onze grootste partner MIK-PIW opgesteld vanuit de (te ver)nieuwe(n) IHP's van de gemeentes.

Voor de overige medegebruikers hebben we nieuwe afspraken opgesteld om de wederzijdse belangen te harmoniseren. De overeenkomsten zijn in samenspraak met financiën opgesteld en zullen meteen na ondertekening door kom Leren (huisvesting) en de externen naar financiën en inkoop (contractbeheer) worden verzonden. Zo houden we overzicht op het medegebruik en facturering.

7.2 Wat begroten we hiervoor?

Codering	Begrotingspost baten	Begroting 2025
3.5.1	Verhuur onroerende zaken	€ 210.200

Codering	Begrotingspost lasten	Begroting 2025
4.2	Afschrijvingen materiële vaste activa	€ 883.362
4.3.1	Huur	€ 314.546
4.3.3	Onderhoud	€ 267.639
4.3.4	Energie en water	€ 397.908
4.3.5	Schoonmaakkosten	€ 615.978
4.3.6	Heffingen	€ 27.719
4.3.8	Overige huisvestingslasten	€ 194.427
4.4.1	Administratie- en beheerlasten	€ 348.817
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	€ 1.335.569
4.4.5	Overige lasten	€ 245.690
	Totaal	€ 4.631.655

Specifieke punten: Investerings (zie bijlage 2)

Begrotingspost	Begroting 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Verbouwingen (verduurzaming)	€ 500.000	S
Meerjarenonderhoud scholen	€ 585.000	S
Meubilair scholen	€ 390.000	S
Totaal	€ 1.475.000	

7.3 Wat zijn de risico's?

De risico's zitten voornamelijk in de onzekerheid van de bouw- en energiemarkt. Ontwikkelingen in de bouwsector zorgen nog steeds voor vertraging in het proces. Dit geldt zowel voor prijsstijgingen als ook voor gebrek aan capaciteit/mankracht.

Daarnaast zijn wij pas eind vorig jaar gebruik gaan maken van de applicatie O-prognose en staan we nog aan het begin van verdergaande ontwikkelingen van deze applicatie in onze stichting en daarmee staan we ook pas aan het begin van inzicht in de cijfermatige onderbouwing van onze meerjarige onderhoudskosten. Dit verdient nog meer aandacht en analyse.

De bestaande risico's op het gebied van huisvesting blijven voorlopig aanwezig. Denk hierbij aan het tekort aan vakkundig personeel en de netcongestie. Ook zal er anders naar het meerjarig onderhoud gekeken moeten worden met de steeds duurzamer wordende gebouwen. Het is van groot belang dat de stichting strak blijft sturen op afspraken die bij (nieuw)bouwprojecten aan de voorkant worden afgesproken en deze ook goed vast te leggen. Daarnaast bevindt de energiemarkt zich nog steeds in een onrustige situatie door de onrust op de wereld.

8. Samenvatting van de risico's voor 2025

Hfdstk	Financieel Risico	Impact	Kans	Weging	Beheersmaatregel
3	Leerling tellingen en type leerling (1e of 2e jaars)	€ 13.756 leerling	Hoog		Geen beheersmaatregel te benoemen. Niet te beïnvloeden welke leerlingen onderwijs volgen, de maandelijkse monitoring ontwikkeling leerlingenaantallen is hier belangrijk.
4	Structurele inzet op tijdelijke middelen	€ 300.000	Hoog		Aan de voorkant gesprekken voeren tussen directeuren en M&O/onderwijs/financiën over de inzet van de te ontvangen middelen en daarnaast periodieke monitoring van de inzet middelen.
5	Verzuim en WW-lasten	Verzuim € 500.000 WW € 50.000	Hoog		Aan de voorkant de juiste gesprekken voeren door leidinggevende met medewerkers met daarbij advisering van M&O. Daarnaast nauwe monitoring verzuimcijfers en maandelijkse monitoring WW-uitkeringslasten.
6	ICT ontwikkelingen kunnen bijbenen zowel met de juiste kennis (kwalitatief hoogwaardig personeel) als middelen (investeringen)	Niet kwantificeerbaar	Hoog		Kennis up to date houden en kennisdeling met andere partners
7	Ontwikkelingen bouw- en energieprijzen	€ 100.000	Hoog		Dit blijft een aandachtspunt. Contracten/afspraken dienen aan de voorkant goed te worden beschreven/vastgelegd en daarnaast worden onze bestaande contracten/afspraken nauw gemonitord.
Risico acceptabel					Beheersing noodzakelijk

9. Aandachtspunten voor meerjarenbegroting 2025-2029

Aandachtspunt		Periode
Algemeen	Krapte op de arbeidsmarkt Het grootste risico dat we lopen is het tekort aan kwalitatief hoogwaardige professionals op de arbeidsmarkt. Tot op heden slagen we er in de formatie, zowel kwantitatief als kwalitatief binnen de verschillende deskundigheidsniveaus, op orde te houden.	2025-2029
Onderwijs en kwaliteit	Samenwerkingsverbanden We intensiveren de samenwerking binnen het Samenwerkingsverband. Er wordt gewerkt aan een gezamenlijke manier van kijken naar Inclusie. Tevens wordt er onderzocht of de draaglast van alle samenwerkende verbanden anders ingericht moet worden. Dit kan invloed hebben op de terugploegmiddelen die we vanuit het SWV ontvangen. Taalklaslocaties Op de taalklaslocaties is sprake van een grote in- en doorstroming. Dat betekent dat het moeilijk is een prognose te maken over het aantal kinderen dat op de teldata in de klassen zitten. Op de EOA is het zelfs zo dat kinderen na een paar maanden al weer door kunnen stromen, maar ook dat ze een paar jaar in het AZC zitten. Bovendien vinden aanmeldingen op deze locaties niet aan het begin van het jaar plaats, maar lopen ze het hele jaar door. Daarnaast is de financiering voor nieuwkomers is aan veranderingen onderhevig. Hierdoor kan er een financieel risico ontstaan wanneer de kinderen meer dan één jaar (taal)onderwijs nodig hebben. Inclusief onderwijs Het 'zachte' risico is dat we sneller willen dan we waar kunnen maken. Onze mensen staan achter Inclusief Onderwijs en willen heel graag kinderen in het reguliere proces houden. Dit vraagt echter iets van organisatievorm, expertise en ondersteuning. We richten e.e.a. zorgvuldig in en laten, zowel intern als extern meekijken. Toch bestaat de kans dat we teveel vragen van onze professionals (of zij teveel vragen van zichzelf), de organisatievorm (nog) niet optimaal ingeregeld is of ondersteuning nog niet aan de maat is, waardoor we onze ambitie op kindniveau (soms) wellicht niet waar kunnen maken. Dit doet iets met kinderen, ouders én professionals, die allemaal het beste voor de leerling willen.	2025-2029
Subsidies	Incidentele subsidies Belangrijk is om ons te realiseren dat de baten die we ontvangen in dit kader van tijdelijke aard zijn. Dit betekent ook dat de besteding van de middelen binnen de subsidieperiode dienen te worden verantwoord en daarin te betrachten dat er geen meerjarige verplichtingen worden aangegaan die de subsidiabele periode overschrijden.	2025-2029
Mens en Organisatie	Verzuim, WGA, WW Uiteraard zijn we niet tevreden met onze verzuimcijfers, dit komt met name door het niet of beperkt benutten van onze invloedsfeer. We weten dat hier ruimte zit om eerder aan de voorkant van het verzuim betrokken te zijn en daardoor meer inzetbare mogelijkheden met elkaar te verkennen. Ook staat ons hoge verzuim direct in verbinding met de wendbaarheid van onze organisatie. Hierbij staat de vervangersproblematiek erg onder druk, wat in samenhang met het oplopende arbeidsmarkttekort, een extra druk geeft binnen de huidige teams. Het risico zit tegelijkertijd ook in het verliezen van medewerkers tijdens deze beweging omdat zij niet mee kunnen met deze gedrags- en cultuurverandering. Het financiële risico zit in ons eigen risicodragerschap van de WGA en de WW, waarin de premie kan toenemen.	2025-2029
ICT	Middelen Het grootste risico zit in de verdeling van de besteding van de bekostiging die grote invloed kan hebben op de toekomstige ICT hardware investeringen én het daarbij behorende aankoopritme volgens huidig vastgesteld afschrijvingsbeleid. Kennis & kunde op peil houden Een ander risico is dat we niet op tijd de collega's naar een kennis- en vaardighedenniveau krijgen dat wordt gevraagd vanuit het onderwijs. Deze uitdaging wordt meer en meer gevoeld. Bijbenen ontwikkelingen Daarnaast gaan de ontwikkelingen op het gebied van ICT zo snel, zijn onze middelen (te) beperkt om gelijke tred te houden in aanschaf van telkens nieuwe devices en zijn onze onderwijsgeveenden geen expert op het gebied van ICT, dat het onderwijs welhaast altijd volgend zal blijven op ontwikkelingen. Wellicht geen groot risico, wel iets om realistisch naar te blijven kijken.	2025-2029

Huisvesting & Facilitair	Bouw- en energiemarkt De risico's zitten voornamelijk in de onzekerheid van de bouw- en energiemarkt. Ontwikkelingen in de bouwsector zorgen nog steeds voor vertraging in het proces. Dit geldt zowel voor prijsstijgingen als ook voor gebrek aan capaciteit/mankracht. O-prognose Daarnaast zijn wij pas eind vorig jaar gebruik van maken van de applicatie O-prognose en staan we nog aan het begin van verdergaande ontwikkelingen van deze applicatie in onze stichting en daarmee staan we ook pas aan het begin van inzicht in de cijfermatige onderbouwing van onze meerjarige onderhoudskosten. Dit verdient nog meer aandacht en analyse. Tekort vakkundig personeel, netcongestie en meerjarenonderhoud De bestaande risico's op het gebied van huisvesting blijven voorlopig aanwezig. Denk hierbij aan het tekort aan vakkundig personeel en de netcongestie. Ook zal er anders naar het meerjarig onderhoud gekeken moeten worden met de steeds duurzamer wordende gebouwen. Het is van groot belang dat de stichting strak blijft sturen op afspraken die bij (nieuw)bouwprojecten aan de voorkant worden afgesproken en deze ook goed vast te leggen. Daarnaast bevindt de energiemarkt zich nog steeds in een onrustige situatie door de onrust op de wereld.	2025-2029
--------------------------	--	-----------

Bijlagen

1. Cijfermatige begroting 2025 en meerjarenbegroting 2025-2029.
2. Investerings in materiële vaste activa.
3. Meerjarenbalans.
4. Liquiditeitsprognose.
5. Reserves en voorzieningen / vermogenspositie.

Bijlage 1: Cijfermatige begroting 2025-2029

Stichting kom Leren Begroting 2025-2029

		Vanuit jaarverslag 2023		Meerjarenbegroting					
		2023 realisatie	2024 begroting	2024 prognose	2025 begroting	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting
Aantal leerlingen peildatum 1 februari		3.887	4.043	4.043	4.096	4.113	4.112	4.109	4.109
Totaal WTF (werktijdfactor)		327	307	292	288	284	283	282	279
DIR		17	17	17	17	17	17	17	17
OP		233	220	214	211	209	209	208	206
OOP		77	70	61	60	58	57	57	56
3.1.1	Rijksbijdrage OC&W	30.890.779	29.906.980	30.832.000	30.654.735	31.112.720	31.577.725	31.961.182	32.262.037
3.1.2	Overige subsidies OC&W	509.272	658.299	1.170.000	421.676	170.913	30.000	30.000	30.000
3.1.4	Doorbetalen rijksbijdragen SWV	869.987	772.213	816.000	815.190	821.620	825.036	824.835	824.232
3.1	Totale (Rijks)bijdragen ministerie OC&W	32.270.038	31.337.492	32.818.000	31.891.601	32.105.253	32.432.761	32.816.017	33.116.269
3.2	Gemeentelijke bijdragen en subsidies	269.087	67.444	201.000	88.112	42.696	42.696	42.696	42.696
3.5.1	Verhuur onroerende zaken	236.373	193.000	283.000	210.200	210.200	210.200	210.200	210.200
3.5.2	Detachering personeel	135.157	20.000	226.000	158.150	159.700	161.250	162.800	163.790
3.5.5	Baten niet-subsidiabel (ouderbijdragen)	136.068	91.252	97.000	80.752	80.752	80.752	80.752	80.752
3.5.6	Overige vergoedingen personeel en inkomsten overige projecten	359.924	157.500	282.000	98.000	98.000	98.000	98.000	98.000
3.5	Overige baten	867.522	461.752	888.000	547.102	548.652	550.202	551.752	552.742
3	Totale baten	33.406.647	31.866.688	33.907.000	32.526.815	32.696.601	33.025.659	33.410.465	33.711.707
4.1.1	Lonen en salarissen	26.798.158	27.048.786	27.124.000	25.213.780	25.237.791	25.489.813	25.769.202	25.838.954
4.1.2	Overige personele lasten	3.422.435	2.114.533	2.713.000	2.857.202	2.822.029	2.659.265	2.507.803	2.492.980
4.1.3	Af: Uitkeringen	-254.236	-150.007	-206.000	-141.626	-141.626	-141.626	-141.626	-141.626
4.1	Totale personele lasten	29.966.357	29.013.312	29.631.000	27.929.356	27.918.194	28.007.452	28.135.379	28.190.308
Innovatieplannen		0	0	0	0	0	0	0	0
4.2	Afschrijvingslasten	922.350	916.238	916.000	883.362	866.149	910.633	933.591	1.021.192
4.3.1	Huur	245.992	245.874	299.000	314.546	330.856	348.259	366.871	385.225
4.3.3	Klein onderhoud en exploitatie	303.760	249.220	249.000	267.639	275.775	285.244	292.984	305.074
4.3.4	Energie en water	394.019	428.082	373.000	397.908	408.634	419.595	430.973	433.031
4.3.5	Schoonmaakkosten	620.173	570.149	640.000	615.978	649.886	675.353	707.336	738.905
4.3.6	Heffingen	21.068	29.172	22.000	27.719	28.456	29.067	29.837	29.837
4.3.8	Overige huisvestingslasten	49.955	69.036	701.000	194.427	268.032	277.499	287.331	295.642
4.3	Huisvestingslasten	1.634.967	1.591.533	2.284.000	1.818.217	1.961.639	2.035.017	2.115.332	2.187.714

4.4.1	Administratie- en beheerslasten	628.682	312.810	313.000	348.817	356.929	367.341	375.027	377.172
4.4.2	Leermiddelen	1.194.514	1.175.054	1.175.000	1.335.569	1.363.765	1.382.117	1.432.148	1.460.469
4.4.5	Overige lasten diversen	248.797	267.594	150.000	245.690	250.566	254.357	258.292	259.052
4.4	Totale overige lasten	2.071.993	1.755.458	1.638.000	1.930.076	1.971.260	2.003.815	2.065.467	2.096.693
4	Totale lasten	34.595.667	33.276.541	34.469.000	32.561.011	32.717.242	32.956.917	33.249.769	33.495.907
5.1.0	Rentebaten	6.357	120.000	49.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
5.5.0	Bankkosten	7.429	10.000	0	9.800	9.800	9.800	9.800	9.800
5.4.0	Opbrengst beleggingen	211.227	70.000	120.000	0	0	0	0	0
5.5.0	Kosten beleggingen	12.876	15.000	12.000	0	0	0	0	0
5	Financiële baten en lasten	197.279	165.000	157.000	140.200	140.200	140.200	140.200	140.200
Totaal resultaat		-991.741	-1.244.853	-405.000	106.004	119.559	208.942	300.895	356.000

Goedgekeurd door RVT
x december 2024

Vastgesteld door CvB
x december 2024
I. Ambaum-Jordens

Bijlage 2: Investerings in materiële vaste activa kom Leren - begroting 2025-2029

Investering		2025	2026	2027	2028	2029	Totaal
12110 - Meerjarig onderhoud scholen div. afschrijvingstermijnen							1.270.000
Meerjarig onderhoud scholen	2025-2029	585.000	75.000	320.000	180.000	110.000	
12200 - OLP scholen 5 jaar							375.000
OLP scholen	2025-2029	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000	
12212 - ICT 5 jaar							1.554.400
Beeldschermwerkplekken	2025-2028	27.600	29.000	10.200	10.700	0	
Tablets leerkrachten	2025	5.500	0	0	0	0	
Laptops leerkrachten	2026-2028	0	146.900	154.200	161.900	0	
Laptops leerlingen	2025; 2028	316.600	0	0	196.300	364.200	
Netwerkapparatuur	2025-2029	2.500	2.500	2.500	40.000	2.500	
Telefonie	2025-2029	7.600	8.000	5.600	5.900	6.200	
Chromebooks	2029	0	0	0	0	17.500	
Touchscreens OPS	2025	30.500	0	0	0	0	
12214 - ICT 10 jaar							985.700
Touchscreens schermen	2025-2029	99.700	157.000	137.400	288.600	303.000	
12226 - Inventaris 20 jaar							1.097.000
Stelpost buitenterrein	2025-2029	160.000	25.000	6.000	135.000	26.000	
Meubilair scholen	2025-2027	230.000	340.000	175.000	0	0	
12300 - Motorvoertuigen 5 jaar							45.000
Bedrijfsbus bovenschoolse conciërges	2026	0	45.000	0	0	0	
12102 - Verbouwingen 20 jaar							2.300.000
KKC De Loper (eigen bijdrage verduurzaming)	2025	250.000	0	0	0	0	
KKC De Loper (reservering MJOP)	2025	250.000	0	0	0	0	
OBS Berg (eigen bijdrage verduurzaming)	2026	0	150.000	0	0	0	
OBS Berg (reservering MJOP)	2026	0	250.000	0	0	0	
Bundeling (eigen bijdrage verduurzaming)	2026	0	150.000	0	0	0	
Bundeling (reservering MJOP)	2026	0	250.000	0	0	0	
Dynamiek (eigen bijdrage verduurzaming)	2026	0	200.000	0	0	0	
Dynamiek (reservering MJOP)	2026	0	300.000	0	0	0	
Keerkring (eigen bijdrage verduurzaming)	2027	0	0	250.000	0	0	
Keerkring (reservering MJOP)	2027	0	0	250.000	0	0	
Totaal per jaar		2.040.000	2.203.400	1.385.900	1.093.400	904.400	7.627.100

Goedgekeurd door RvT

Vastgesteld door CvB
I. Ambaum-Jordens
x december 2024

Bijlage 3: Meerjarenbalans - kengetallen kom Leren 2025-2029

	Jaarrekening 2023	Prognose 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten	33.406.646	33.907.000	32.526.815	32.696.601	33.025.659	33.410.465	33.711.707
Lasten	34.595.667	34.469.000	32.561.011	32.717.242	32.956.917	33.249.769	33.495.907
Financiële baten	217.585	169.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Financiële lasten	20.305	12.000	9.800	9.800	9.800	9.800	9.800
Resultaat baten en lasten	991.741-	405.000-	106.004	119.559	208.942	300.895	356.000

Meerjarenbalans 2024-2029	Jaarrekening 2023	Prognose 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1. Activa							
1.1 Immateriële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-
1.2 Materiële vaste activa	5.515.428	5.698.639	6.855.277	8.192.528	8.667.795	8.827.604	8.710.812
1.3 Financiële vaste activa	3.004.630	-	-	-	-	-	-
Vaste activa	8.520.058	5.698.639	6.855.277	8.192.528	8.667.795	8.827.604	8.710.812
1.5 Vorderingen	1.320.822	1.372.248	1.372.248	1.372.248	1.372.248	1.372.248	1.372.248
1.6 Effecten	595.508	-	-	-	-	-	-
1.7 Liquide middelen	5.512.796	8.499.797	7.509.870	6.220.319	5.634.708	5.211.739	4.957.353
Vlottende activa	7.429.126	9.872.045	8.882.118	7.592.567	7.006.956	6.583.987	6.329.601
Totale Activa	15.949.184	15.570.684	15.737.395	15.785.095	15.674.751	15.411.591	15.040.413
2. Passiva							
2.1 Eigen vermogen	9.832.679	9.427.679	9.533.683	9.653.242	9.862.184	10.163.079	10.519.079
2.2 Voorzieningen	1.067.132	1.134.132	1.201.632	1.269.632	1.338.132	1.406.632	1.475.132
2.3 Langlopende schulden	-	-	-	-	-	-	-
2.4 Kortlopende schulden	5.049.373	5.008.873	4.941.373	4.873.373	4.804.873	4.736.373	4.667.873
Totale Passiva	15.949.184	15.570.684	15.676.688	15.796.247	16.005.189	16.306.084	16.662.084
waarvan privaat vermogen	312.105	287.105	262.105	237.105	212.105	187.105	162.105

Kengetallen								Signalerings- waarde OC&W
Solvabiliteit (EV/TV)	61,7%	60,5%	60,8%	61,1%	61,6%	62,3%	63,1%	< 30%
Liquiditeit (Absolute omvang)	5.512.796	8.499.797	7.509.870	6.220.319	5.634.708	5.211.739	4.957.353	< 100.000
Liquiditeit (Vlot/Skt)	1,47	1,97	1,80	1,56	1,46	1,39	1,36	< 0,5

De solvabiliteit geeft inzicht in hoeverre in de toekomst aan de verplichtingen kan worden voldaan. Hierbij wordt het kengetal solvabiliteit berekend als de verhouding eigen vermogen / totaal vermogen.

In de planperiode scoren we ruim boven de signaleringsgrenzen van 30%. Dit betekent dat we voldoende eigen vermogen hebben om aan onze verplichtingen te kunnen voldoen.

De liquiditeit (vlottende activa / kortlopende schulden) geeft aan in hoeverre op korte termijn aan de verplichtingen kan worden voldaan. De planperiode laat waarden boven de signaleringswaarde zien. Dit geeft aan dat we dus voldoende liquide middelen hebben om onze schulden te betalen. Ook de absolute omvang van de liquide middelen is toereikend en bedraagt meer dan € 100.000 zoals geldend voor Funderend onderwijs.

Goedgekeurd door RvT
x december 2024

Vastgesteld door CvB
x december 2024
I. Ambaum-Jordens

Bijlage 4: liquiditeitsprognose kom Leren 2025-2029

Liquiditeit	2025	2026	2027	2028	2029
Beginstand	8.499.797	7.509.870	6.220.319	5.634.708	5.211.739
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-
Effecten	-	-	-	-	-
Liquide middelen	8.499.797	7.509.870	6.220.319	5.634.708	5.211.739
Resultaat	166.711	47.700	-110.344	-263.160	-371.178
Afschrijvingen	883.362	866.149	910.633	933.591	1.021.192
Investerings	-2.040.000	-2.203.400	-1.385.900	-1.093.400	-904.400
Eindstand					
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Effecten	0	0	0	0	0
Liquide middelen	7.509.870	6.220.319	5.634.708	5.211.739	4.957.353
Eindstand	7.509.870	6.220.319	5.634.708	5.211.739	4.957.353

Het dalen van onze liquiditeit in de komende jaren toont dat kom Leren periodiek de liquiditeit dient te monitoren. Wel betreft het een geleidelijke daling waarbij het saldo aan het eind van de begrotingsperiode nog steeds een gezonde liquiditeitspositie laat zien. Zie ook het kengetal liquiditeit in bijlage 5 van deze meerjarenbegroting. Dit betekent ook dat kom Leren in de komende begrotingsjaren haar schulden op korte termijn kan voldoen.

Bijlage 5: Reserves en voorzieningen kom Leren 2025-2029

Reserves							
	Jaarrekening	Prognose	Begroting				
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Algemene reserve							
Stand per 1 januari	3.463.032	1.978.436	1.573.436	1.679.440	1.798.999	2.007.941	2.308.836
Toevoeging	-1.484.596	0	0	0	0	0	0
Onttrekking / vrijval *	0	-405.000	106.004	119.559	208.942	300.895	356.000
Stand per 31 december	1.978.436	1.573.436	1.679.440	1.798.999	2.007.941	2.308.836	2.664.836
Bestemmingsreserves							
Stand per 1 januari	7.361.161	7.854.015	7.854.015	7.854.015	7.854.015	7.854.015	7.854.015
Toevoeging	492.854	0	0	0	0	0	0
Onttrekking / vrijval *	0	0	0	0	0	0	0
Stand per 31 december	7.854.015	7.854.015	7.854.015	7.854.015	7.854.015	7.854.015	7.854.015
Stichtingskapitaal	227	227	227	227	227	227	227
Totale reserves / vermogenspositie stichting	9.832.678	9.427.679	9.533.683	9.653.242	9.862.184	10.163.079	10.519.079

Voorzieningen							
	Jaarrekening	Prognose	Begroting				
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Personele voorzieningen							
Stand per 1 januari	460.460	1.067.132	1.134.132	1.201.632	1.269.632	1.338.132	1.406.632
Dotatie	717.934	107.000	107.500	108.000	108.500	108.500	108.500
Onttrekking / vrijval	-111.262	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Stand per 31 december	1.067.132	1.134.132	1.201.632	1.269.632	1.338.132	1.406.632	1.475.132
Totale voorzieningen	1.067.132	1.134.132	1.201.632	1.269.632	1.338.132	1.406.632	1.475.132

Totaal reserves/vermogenspositie + voorzieningen	10.899.810	10.561.811	10.735.315	10.922.874	11.200.316	11.569.711	11.994.211
--	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

*
Het totaal van de onttrekkingen betreft het jaarlijkse exploitatieresultaat (voordelig c.q. nadelig).

1)
Geprognostiseerd resultaat op basis van de financiële managementrapportage T2-2024

2)
De verrekening van de jaarlijkse exploitatieresultaten in de planperiode vindt plaats binnen zowel de algemene reserve als ook de bestemmings-reserve. Het totaal aan mutaties binnen de (bestemmings-)reserves is gelijk aan het exploitatieresultaat dat jaar.

SAMEN VOOR GOED ONDERWIJS.

Stichting

**kom
Leren**

Jaarverslag
2023

VOORAF

Dit bestuursverslag vertelt hoe wij in 2023 vorm hebben gegeven aan goed onderwijs.

Een jaar met successen en uitdagingen.

Een jaar van kleine en grote stappen.

Een jaar ook waarin we hard gewerkt en veel bereikt hebben.

**In dit jaarverslag
vind je achtereenvolgens:**

Deel A: Bestuursverslag

Hierin lees je wie we zijn en waar we voor staan.
Ook verantwoorden we ons beleid en onze financiën.

Deel B: Jaarrekening 2023

In dit deel vind je de jaarrekening en de accountantsverklaring.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord College van Bestuur	7
Deel A: Bestuursverslag	8
Stichting kom Leren	9
1. Wie zijn wij?	
2. Onze organisatie	
Verantwoording van het beleid	18
3. Onderwijs & kwaliteit	
4. Personeel & professionalisering	
5. Huisvesting & facilitaire zaken	
6. Financieel beleid	
Verantwoording van de financiën	42
7. Financiële resultaten	
8. Continuïteit	
9. Analyse toekomstig risico's	
10. Verslag van de Raad van Toezicht	
11. Verslag van de Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad	
Bijlagen Deel A	65
A. Kenmerken van de verschillende soorten onderwijs	
B. Verantwoording passend onderwijs	
Deel B: Jaarrekening	74

Voorwoord

Iedere dag opnieuw staan onze professionals voor goed onderwijs. Ieder vanuit zijn eigen rol of functie. Als directeuren, stafmedewerkers en bestuur ondersteunen we hen daarbij, en daarmee ook de kinderen. Dat doen we vanuit vertrouwen, vakmanschap en samenwerking. We hechten waarde aan de expertise en inbreng van iedereen; dit zorgt voor een breed gedragen beleid en eigenaarschap bij onze collega's. Zo hebben we samen ons Koersplan 2023-2027 opgesteld. Dit was een geweldig mooi proces waar we met trots op terugkijken.

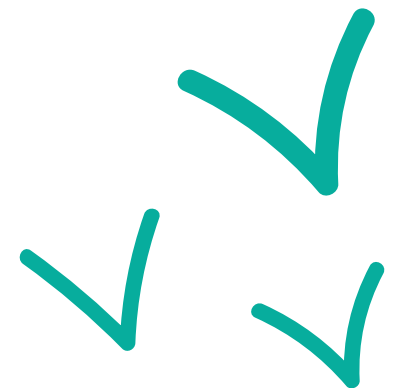
In 2023 hebben we voor het eerst sinds 2020(!) weer een 'gewoon' schooljaar gedraaid, zonder beperkende coronamaatregelen. Heel fijn. Op de scholen is keihard gewerkt aan goed onderwijs. De focus lag op de onderwijsopbrengsten: de scholen hebben ambities geformuleerd en binnen de stichting werd een rode draad zichtbaar door een gedegen analyse van de opbrengsten. Samen met scholen nemen we initiatieven voor de versterking van (met name) het rekenonderwijs, de finetuning van analyses en opzet van interne audits.

Op het bestuursbureau zijn grote stappen gezet in de professionalisering en optimalisering van processen. We hebben onze ICT en inkoop samengevoegd met die van scholenkoepel MosaLira; dat is efficiënt en effectief. Ook zijn we begonnen om de personeels- en salarisadministratie, die we uitbesteedde, terug in huis te halen. Dit alles vraagt veel van onze medewerkers.

In 2024 professionaliseren we verder om nog beter onderwijs te kunnen geven. Dat doen we zonder . Hij heeft eind 2023 het besluit genomen te stoppen bij kom Leren. Dat vinden we jammer, maar respecteren zijn besluit en wensen hem veel succes in zijn vervolgcariëre.

Hartelijke groeten,

College van Bestuur

DEELA BESTUURS- VERSLAG

STICHTING KOM LEREN

1. Wie zijn wij?

Kom Leren is een stichting voor primair onderwijs met **19 scholen** in de gemeenten Maastricht, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Meerssen en Valkenburg aan de Geul. Iedere dag zetten meer dan 400 collega's zich in om voor ruim 4000 kinderen het verschil te maken en goed onderwijs te verzorgen.

Onze koers

Onze missie en visie zijn een integraal onderdeel van ons [Koersplan 2023-2027](#). We geven uitvoering aan onze missie en visie aan de hand van onze drie pijlers:

- De Mens Centraal
- Talentontwikkeling & Diversiteit
- Leer- & Leefgemeenschap in Transitie

Met deze richtinggevers kan elke school invulling geven aan eigen, specifieke doelen. De pijlers helpen ons om koersvast te blijven, om focus aan te brengen en keuzes te maken. Per pijler is een regiegroep geformeerd, die stuurt, aanjaagt en initieert. De richtinggevers gaan niet alleen over kinderen; ze zijn vertaalbaar naar ieder mens binnen onze organisatie. Samen voor goed onderwijs!

Kernactiviteiten

Onze belangrijkste kernactiviteiten zijn: kwalitatief goed (passend) onderwijs en goed werkgeverschap. Daaronder vallen ook duurzame inzetbaarheid, een gedegen financieel beleid en een goede schoolleiding en bestuursorganisatie.

Toegankelijkheid en toelating

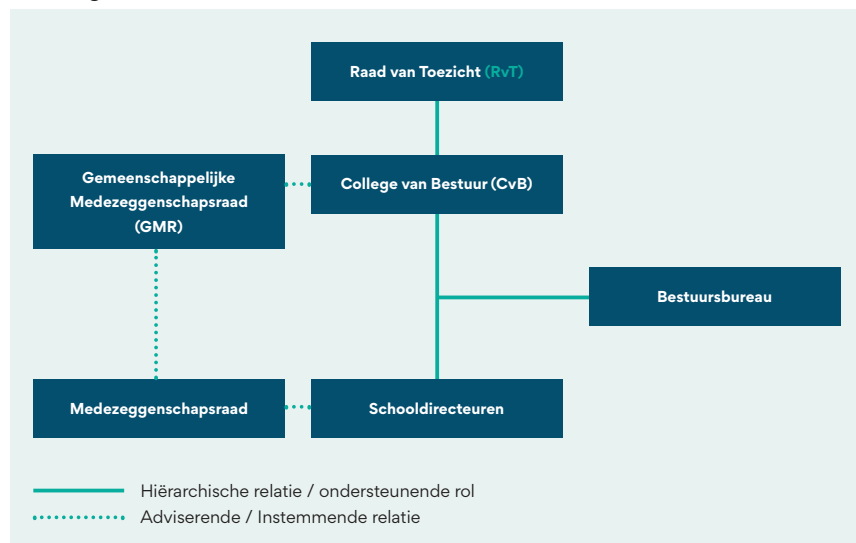
Op onze scholen is elk kind welkom. We zorgen voor passend onderwijs voor iedere leerling. Dat doen we door een zorgvuldige afweging te maken tussen de ondersteuningsbehoefte van de leerling en het ondersteuningsprofiel van de school. In dit ondersteuningsprofiel staat welke voorzieningen de school heeft om zorgleerlingen op te vangen.

2. Onze organisatie

2.1 Contactgegevens

Onderwijsstichting	Stichting kom Leren
Bestuursnummer	1413
Kamer van Koophandel	1413
Adres	1413
Telefoon	1413
E-mail	info@komleren.nl
Website	www.komleren.nl

2.2 Organisatiestructuur

Afgelopen jaar hebben geen belangrijke veranderingen plaatsgevonden in de organisatiestructuur.

2.3 College van Bestuur

De centrale leiding en het dagelijks bestuur zijn in handen van het College van Bestuur (CvB). De CvB – een collegiaal bestuur – bestond in 2023 uit:

Naam	Functie	Nevenactiviteiten
1413	Voorzitter CvB	Voorzitter Stichting Cultuur in Maastricht (CiM) (onbezoldigd)
1413	Lid CvB	- Bestuurslid SWV Passend Primair Onderwijs Maastricht-Heuvelland (onbezoldigd) - Lid Pettelaar-overleg (onbezoldigd) - Lid Raad van Advies Maastricht Vitale Stad (onbezoldigd) - Bestuurslid Playing for Success Maastricht (onbezoldigd) - Onafhankelijk voorzitter Adviescommissie Sociaal Domein Beesel (onbezoldigd) - Ambassadeur van Limburg tegen Kindermishandeling (onbezoldigd) - Lid Raad van Commissarissen Krijtland Wonen (bezoldigd)

Zij vormen samen een collegiaal bestuur. Beiden zijn actief in hun eerste termijn die loopt van 1 september 2020 tot 1 september 2024.

Code Goed Bestuur

Wij onderschrijven en hanteren de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs. De code benadrukt de verplichte scheiding van de functie bestuur en de functie intern toezicht. Binnen kom Leren is er een organieke scheiding tussen bestuur (College van Bestuur) en toezicht (Raad van Toezicht). Dit is ook bekend als two-tier model.

De code beschrijft de uitgangspunten voor goed bestuur. De vier principes van de code vormen de basis, met als beginsel 'doen en verantwoorden':

1. Het bestuur zorgt voor goed onderwijs voor alle kinderen.
2. Het bestuur werkt voortdurend in verbinding met de maatschappelijke context.
3. Het bestuur werkt actief aan de professionaliteit van de organisatie en van zichzelf.
4. Het bestuur werkt integer en transparant.

Onze bestuurders, interne toezichthouders, directeuren en leden van de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden staan samen voor deze vier principes. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het management zijn vastgelegd in het managementstatuut van kom Leren.

Verantwoording

Met dit bestuursverslag legt het CvB verantwoording af over het gevoerde beleid van de stichting. Er hebben geen significante veranderingen plaatsgevonden binnen de organisatie. Het beleid en de activiteiten op onze scholen verantwoorden we met de schoolplannen en de jaarlijkse evaluatie. Het CvB zorgt dat alle betrokkenen in dialoog zijn over de bedrijfsvoering, de gewenste opbrengsten en de behaalde resultaten. Tussentijds is het CvB in gesprek met de RvT en de Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. Aan hen legt ze verantwoording af en vraagt ze advies of instemming.

2.4 Onze scholen

Kom Leren heeft scholen voor katholiek, openbaar en algemeen bijzonder onderwijs. Dankzij die verscheidenheid is er plek voor ieder kind. De kenmerken van de drie soorten onderwijs staan in bijlage A.

Onze scholen met leerlingaantal per 1 februari 2023:

School	Directeur	Aantal leerlingen
Openbare Basisschool Berg	5.1.2e	222
Openbare Basisschool Binnenstad		253
Openbare Basisschool Broekhem		147
Openbare Daltonschool De Bundeling		198
R.K. Basisschool De Cramignon		297
R.K. Basisschool De Den		160
Kindcentrum Dynamiek		240
R.K. Basisschool De Keerkring		223
Montessori Basisschool De Poort		221
Openbare Basisschool De Regenboog		74
Openbare Basisschool De Spiegel		150
R.K. Basisschool Maurice Rose		335
Algemeen Bijzondere Basisschool Nutsschool		215
R.K. Basisschool Op de 10 Bunder		203
R.K. Basisschool Sint Gertrudis		102
R.K. Basisschool Sint Jozef		79
R.K. Basisschool Sint Martinus		184
Algemeen Bijzondere Basisschool Tangram		435
IKC ZIEZO!		305
Totaal 19 scholen		4.043

2.5 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) begon het jaar met (voorzitter), en . In februari 2023 verwelkomden we in de RvT. Zij nam op 1 augustus de voorzittershamer over van , die per die datum terugtrad.

De RvT is trots op de ontwikkeling die de organisatie heeft doorgemaakt om te komen tot een nieuw koersplan, de verdere versterking van de ondersteunende diensten op het bestuursbureau, het ingezette leiderschapsprogramma voor directeuren en alle inzet en bijdragen aan ons kerndoel: het geven van goed onderwijs aan alle kinderen in onze regio.

Het jaarverslag van de RvT staat in hoofdstuk 10 van dit bestuursverslag.

2.6 Medezeggenschap

De Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) is een belangrijk orgaan voor inspraak en medezeggenschap van leerkrachten, medewerkers en ouders op stichtingsniveau. Een goed functionerende GMR levert een grote bijdrage aan de kwaliteit van onderwijs en de sfeer en veiligheid op de scholen. Goede medezeggenschap zorgt ook voor scherpte in de te maken keuzes. Het meedenken, stellen van vragen en - waar nodig - het voeren van discussie dragen bij aan een gezonde dynamiek en openheid. De stichting krijgt gevraagd en ongevraagd advies en reflectie van de GMR. Medezeggenschap is op scholen geregeld in de medezeggenschapsraden (MR's). Medewerkers en ouders kiezen zowel de leden van de GMR als de MR's.

De GMR overlegde maandelijks, met en zonder aanwezigheid van het CvB. Terugkerende onderwerpen waren onder meer de begroting en de formatie. Andere belangrijke aandachts- en besprekingspunten in 2023 waren het lerarentekort, telefoon in de klas en de reken- en taalachterstand.

Het jaarverslag van de GMR lees je in hoofdstuk 11 van dit bestuursverslag.

2.7 Horizontale dialoog en verbonden partijen

Kom Leren is voortdurend in gesprek met organisaties en overlegorganen.

Gesprekspartners

	Samenwerkingsvorm / dialoog
Leerlingen	Vanuit de verantwoordelijkheid voor de onderwijskwaliteit in de breedste zin van het woord.
Ouders	Vanuit de verantwoordelijkheid voor de onderwijskwaliteit in de breedste zin van het woord.
Medewerkers	Vanuit de werkgeversrol van bestuur naar medewerkers. Daarnaast zijn medewerkers veel met elkaar in gesprek over professionaliseringsthema's en met collega's van andere besturen voor (primair) onderwijs.
Ministerie	Informatief overleg, waar nodig leggen we verantwoording af.
Onderwijsinspectie	Periodiek bezoek, inhoudelijk.
Gemeenten Maastricht, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Meerssen en Valkenburg aan de Geul	Overleg over onderwijsvoorzieningen voortvloeiend uit wet- en regelgeving. Voor jaarverslag en begroting kennen gemeenten met openbaar onderwijs een overlegrecht.
Samenwerkingsverbanden	Bovenschoolse beleidsbepaling en verdeling van landelijke middelen.
Onderwijsinstellingen	Collegiaal overleg over het onderwijs in de regio.
Kinderopvangorganisaties	Collegiaal overleg over aansluiting kinderopvang en onderwijs.
Raad van Toezicht	Vanuit two-tier systeem, toezichhoudende rol, sparringpartner en werkgever van het College van Bestuur.
GMR	Overleg over zaken waarbij vanuit regelgeving sprake is van advies en/of instemming van de GMR.
MR	Overleg over zaken waarbij vanuit regelgeving sprake is van advies en/of instemming van de MR.
De Nieuwste Pabo	Als partner medeverantwoordelijk voor het opleiden van nieuwe medewerkers.

Samenwerkingspartners

	Samenwerkingsvorm / dialoog
Passend onderwijs	Wij maken deel uit van samenwerkingsverband 3105 en werken nauw samen met de samenwerkingsverbanden 3104 en 3106 .
Opleiden in School	Bestuurlijke en schoolniveau-samenwerking en projectmatige realisatie. Zie de site .
PO-raad werkgroepen	Wergroep Governance, Actielearnetwerk Verantwoording, Wergroep Bestuurlijke Visitatie.
PO-tafel	Bestuurlijk overleg besturen Zuid-Limburg.
Gemeentelijk	Integrale huisvestingsplannen, vorming van integrale/samenwerkende scholen of kernkindcentra.
Regioplatform	Samenwerking bestuurders primair onderwijs, voortgezet onderwijs, mbo en gemeenten (wethouders).
Experileer en STEAM	Zie site .
Playing for Success	Samenwerking van kom Leren, MosaLira, Trajekt en MVV.
Schitteren in Schaarste	Samenwerking voortkomend uit het regioplatform van verschillende besturen, kind- en ketenpartners om samen de uitdaging van het arbeidsmarkttekort op te pakken.

2.8 Klachtenbehandeling

Klachten kunnen we meestal oplossen met een goed gesprek. Elke school heeft een contactpersoon die de klager begeleidt en probeert binnen de school tot een oplossing te komen. Lukt dit niet, dan leiden we iemand met een klacht over een ongewenste omgangsvorm (pesten, intimidatie, discriminatie, agressie) door naar de externe vertrouwenspersoon. In andere gevallen behandelt onze interne klachtenfunctionaris de klacht, samen met de klager(s) en de schooldirectie. Zo nodig schakelen we het CvB in.

De klager kan zich ook wenden tot de externe vertrouwenspersoon van kom Leren, als hij/zij niet wil dat de school of het CvB erbij betrokken wordt of als het CvB of de directie denkt dat dit kan helpen. De externe vertrouwenspersoon probeert samen met de klager een oplossing te vinden. Zo nodig – maar pas na overleg met de klager – wordt de school of het CvB daarbij betrokken.

Meer meldingen

In 2023 bood onze externe vertrouwenspersoon in veertien situaties ondersteuning. Twee keer ging het om pesten, in negen gevallen viel de melding in de categorie intimidatie, twee keer betrof het een boze handeling (geweld) en één geval viel in de categorie overig/adviesgesprek.

Het aantal meldingen in 2023 lag aanmerkelijk hoger dan in 2022, toen er vijf klachten waren. Met name het aantal meldingen over intimidatie steeg sterk. Vaak ging het om ervaren intimidatie in een afhankelijkheidsrelatie. Dit is een trend die ook buiten kom Leren wordt waargenomen.

In 2023 hebben ouders twee meldingen gedaan bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC). Dat kan rechtstreeks zonder dit bij de school te melden. De LKC informeert het CvB dat er een klacht is ontvangen. Eén klacht is na behandeling geseponeerd door de LKC, de andere zal naar verwachting door mediation worden opgelost. Leer meer over onze [externe vertrouwenspersoon](#) en de [volledige klachtenregeling](#).

2.9 Informatiebeveiliging en privacy (IBP)

Binnen Stichting kom Leren is een externe functionaris gegevensbescherming (EFG) actief. Hij stelt dat er binnen de stichting sprake is van een 'aantoonbaar bestaan' van een beleid voor informatiebeveiliging en privacy (IPB). Hiermee onderscheiden we ons positief ten opzichte van het landelijke beeld in het primair onderwijs. De belangrijkste ontwikkelingen in 2023:

- We werken aan de uitvoering van DPIA's. Met deze data protection impact assessments bepalen en beoordelen we de privacyrisico's van gegevensverwerkingen met een hoog risico.
- We hebben beveiligd mailen en meervoudige inlogverificatie ingevoerd; met deze methode moet de gebruiker twee of meer stappen doorlopen om ergens toegang tot te krijgen. Daardoor is het niveau van informatiebeveiliging gestegen.
- We hebben een goed begin gemaakt met het vergroten van bewustwording rondom informatiebeveiliging en privacy. Onze ICT-afdeling heeft onder meer een phishing mail uitgezet en daarna informatie gegeven over waaraan je kunt zien dat het om een nepmail gaat.
- In 2023 is beperkt gewerkt met YourSafetyNet. Deze software geeft handvatten om het IBP-traject in goede banen te leiden. In 2024 geven we hieraan een vervolg.

VERANTWOORDING VAN HET BELEID

3. Onderwijs en kwaliteit

Onze ambitie

Bij kom Leren is iedereen welkom. Wij zorgen zo goed mogelijk voor inclusief onderwijs voor ieder kind. Dat doen we door kwalitatief goed onderwijs te bieden dat aansluit bij de behoeften en talenten van het kind. We zorgen dat kinderen dicht bij huis naar school kunnen gaan.

We stimuleren dat ze van elkaar leren en samen werken aan een optimale cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling.

3.1 Reflectie op onze ambitie: wat hebben we in 2023 bereikt?

Onze scholen hebben de opdracht om zo goed mogelijk onderwijs te bieden. De richtlijnen voor kwalitatief en passend onderwijs vormen daarvoor een stevige basis. Alle medewerkers binnen de stichting dragen deze normen en waarden uit in hun communicatie en handelen. Ook hebben leerkrachten, directeuren en onderwijsondersteunend personeel hun expertise en vaardigheden verder vergroot via scholing, samenwerking en zelfreflectie.

In 2023 hebben we een nieuw koersplan vastgesteld. Dat ligt in het verlengde van de richting die we met ons vorige plan al zijn ingeslagen. De drie regiegroepen, bestaande uit directeuren en andere interne deskundigen, hebben opnieuw de opdracht gekregen om de drie pijlers van ons strategisch beleidsplan (zie hoofdstuk 1) verder vorm te geven.

3.2 Onderwijsresultaten

Bij kom Leren zijn niet alleen de toetsresultaten belangrijk. We kijken naar het kind in al zijn facetten, met al zijn talenten, in iedere fase van zijn ontwikkeling. Toch maken we jaarlijks op twee momenten een balans op van de cognitieve ontwikkeling van ieder kind. Dit doen we om de kwaliteit van ons eigen onderwijs te beoordelen. Met de gegevens van de toetsen die we rond februari afnemen, maken we een trendanalyse van de onderwijsresultaten van de individuele groepen en van de ontwikkelingen per school. Hiermee meten we onze toegevoegde waarde: wat hebben wij bijgedragen aan de ontwikkeling van dit kind? Vervolgens kunnen we ons onderwijs nog beter afstemmen op de onderwijsbehoefte van iedere groep en leerling. Aan het eind van het schooljaar analyseren we ook de opbrengsten van de eindtoets. Zo krijgen we een coherent beeld van de kwaliteit van het onderwijs binnen kom Leren.

Opbrengsten van het onderwijs

Onze scholen houden de opbrengsten van het onderwijs goed in de gaten. Naast methodegebonden toetsen, nemen we twee keer per jaar een landelijk genormeerde toets af. De leeropbrengsten analyseren en evalueren we op vier niveaus: de leerling, de groep, de school en de stichting. Alle scholen hebben afgelopen jaar de eindtoets van Route 8 afgenomen. De opbrengst daarvan is in elke schoolgids gepubliceerd.

In zijn algemeenheid doen onze scholen het goed. De gemiddelde stichtingsscore van de eindtoets ligt met 206,1 boven het landelijk gemiddelde van 200 en boven onze eigen score van vorig jaar. Voor alle meetgebieden zijn de 1F-normen van de inspectie ruimschoots gehaald. De 2F-normen voor lezen lagen ruim boven het landelijk gemiddelde. Voor taal lagen de 2F-normen op het landelijk gemiddelde. Vijf scholen scoorden hier iets onder. De 1S-normen voor rekenen werden in 2023 door vijf scholen niet gehaald, terwijl dit er in 2022 nog vijftien waren. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de Onderwijsinspectie de signaleringswaarden voor twee jaar versoepeld heeft, in verband met de (naweeën van) corona. Een trendanalyse over de laatste drie jaar laat zien dat de 1S-norm voor rekenen op bijna alle scholen onder druk staat. We zijn in 2023 binnen de hele stichting met een verbetertraject gestart.

Voor de resultaten van de individuele scholen verwijzen we je graag naar www.scholenopdekaart.nl.

Doorstroom naar het voortgezet onderwijs

De uitstroom van leerlingen naar het voortgezet onderwijs (VO) monitoren we zorgvuldig. Ook houden we de bestendinging van het uitstroomadvies in de gaten. Na drie jaar zitten de leerlingen van meer dan de helft van de scholen nog steeds op het geadviseerde vervolgonderwijs. In 2022 neigden de scholen naar onder-advisering. In 2023 is dat percentage afgenomen. Toch is er nog steeds sprake van onder-advisering.

Stichtingsbreed hebben we hierop afgesproken dat we kansrijk en eenduidig adviseren.

Voor een deel van onze leerlingen hebben we in 2023 een onderwijsniveau geadviseerd dat onder het advies van de eindtoets lag. Een belangrijke oorzaak hiervan is dat de eindtoets vaker een dakpanadvies geeft. Dat is een advies met twee niveaus, bijvoorbeeld vmbo/havo of havo/vwo. Indien de school afwijkt van dit advies, door bijvoorbeeld een eenduidig schooladvies te geven, wordt dit geregistreerd als een heroverweging. Ongeveer één op de drie adviezen moest heroverwogen worden. Wij kiezen voor eenduidige kansrijke adviezen. Het VO voerde in 2023 een strak aannamebeleid, waarbij deze kansrijke adviezen niet altijd tot hun recht kwamen. Het komend jaar gaan we hierover in gesprek met het VO.

3.3 Kwaliteit

Wij zien kwaliteitszorg als een dynamisch proces. Met de plan-do-check-act-cyclus (PDCA) doorlopen we cyclisch de verschillende stadia van de kwaliteitszorg. Zo krijgen we inzicht in de kwaliteit van ons onderwijs én kunnen we die kwaliteit borgen, bewaken en verbeteren.

Inzicht in kwaliteit

Een vast onderdeel is de jaarlijkse analyse van de opbrengsten van het onderwijs. Hiervoor vullen alle scholen de Schoolrapportage van ParnasSys in. Deze analyse wordt besproken met de adviseur onderwijs & kwaliteit. Ook gaan de scholen met elkaar in gesprek over oorzaken en gevolgen naar aanleiding van de analyse. Dit proces geeft ons stichtingsbreed inzicht in de kwaliteit van ons onderwijs. Ter ondersteuning zorgen we voor continue afstemming tussen directeuren, intern begeleiders en medewerkers van het bestuursbureau. Dit is de basis van een brede en succesvolle ontwikkeling.

In 2023 hebben we de start gemaakt met een

nieuw kwaliteitsplan en het document 'De basis op orde' ingevoerd. Hierin staat wat de basiskwaliteit van iedere school moet zijn op gebied van resultaat, leerkrachtaardigheden, kwaliteit en samenwerking.

3.4 Internationalisering

Wij zorgen ervoor dat onze leerlingen toegerust zijn voor de wereld van vandaag en morgen. Op onze scholen halen we die wereld naar binnen: we brengen kinderen bewust in aanraking met de echte wereld en met echte problemen. Ze werken aan actuele thema's en maatschappelijke vraagstukken. Ze onderzoeken hun eigen wereld en stellen onderzoekende vragen over zichzelf en de wereld waarin zij leven. Zo dragen we bij aan een duurzame maatschappij, met aandacht voor elkaar, de omgeving, de natuur en de cultuur.

Wij leren kinderen ook wat het betekent om op te groeien in de unieke Euregio. De meerstaligheid op onze scholen gebruiken wij bewust als kans voor taalsensibilisering. Door een sterke toename van het aantal expat- en asielzoekerskinderen is de aandacht voor taalsensibilisering toegenomen. Binnen kom Leren vangen we deze kinderen op in speciale taalklassen en op de EOA (eerste opvang anderstaligen (zie onder 3.8 Onderwijs in Nederlands als tweede taal NT2).

3.5 Onderzoek

Kom Leren werkt mee aan het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO). Gegevens uit dit onderzoek worden gebruikt om relaties te leggen tussen opbrengsten, uitstroom en bestendiging. Daarnaast nemen we deel aan de Onderwijs Monitor Limburg. Hierin gaan we in samenwerking met Universiteit Maastricht op zoek naar een verdieping van de gegevens uit de NCO op Limburgs niveau.

3.6 Inspectie

In 2023 heeft de Onderwijsinspectie kwaliteitsbezoeken gebracht. Basisschool St. Jozef kreeg een steekproef kwaliteitsonderzoek om het nieuwe inspectiekader te testen. De bevindingen van de inspectie waren overwegend positief. De school heeft op twee onderdelen, waaronder de indicator Burgerschap, een herstelopdracht gekregen. De inspectie bezocht ook IKC Dynamiek en OBS Binnenstad, waar de kwaliteit van de extra ondersteuning in het funderend onderwijs werd onderzocht. Ten slotte hield de inspectie een thematisch onderzoek op MBS De Poort naar vroegschoolse educatie.

3.7 Eigen audits

Vanuit de bestuurlijke verantwoordelijkheid om de kwaliteit van het onderwijs op onze scholen te monitoren, zijn we in 2023 gestart met eigen audits. Hiervoor is een auditteam geformeerd, dat bestaat uit vier directeuren, twee intern begeleiders en de adviseur onderwijs en kwaliteit. In wisselende samenstellingen van vier personen bezoeken zij de scholen. In een voorgesprek worden de scholen op de audit voorbereid. Het document 'De basis op orde' geldt als richtlijn bij de audit. De scholen worden op de verschillende indicatoren uit het document beoordeeld.

In 2023 zijn audits gehouden op BS. St. Gertrudis, OBS Binnenstad en EOA De Poort. Door de audits zijn inzichten ontstaan, is het bewustzijn rondom sterke punten en verbetermogelijkheden verstevigd of aangezet, trots genereerd en zijn ontwikkelpunten gedefinieerd.

WIJ ZIJN
WERELDKINDEREN

LEER- &
LEEFGEMEENSCHAP
IN TRANSITIE

3.8 Passend onderwijs

Verantwoording passend onderwijs kom Leren maakt deel uit van samenwerkingsverband PO3105. Samen met PO3104 en PO3106 geven we passend onderwijs zuid vorm. We hebben gezamenlijk een ondersteuningsplan opgesteld, dat leidend is voor ons bestuur. Het plan beschrijft de wijze waarop een passend onderwijsaanbod, een snelle schakeling tussen voorzieningen, weinig bureaucratie (deregulering) en een transparante verdeling van middelen vorm krijgen. De missie van het samenwerkingsverband is: 'Zo inclusief mogelijk: vindplaats als werkplaats & samen duiden – samen doen – samen door.' De doelstellingen, de verknoopte governance, de focus van het handelen van het samenwerkingsverband en de hiervoor noodzakelijke procesvoorwaarden staan beschreven in het ondersteuningsplan.

Ieder jaar geeft ons bestuur een evaluatie over passend onderwijs aan het samenwerkingsverband. Hierin zijn een inhoudelijke en een financiële verantwoording opgenomen. Deze verantwoording vind je in bijlage B van dit bestuursverslag.

Knooppunten

Al onze scholen nemen deel aan knooppunten. Dit zijn overleggen waar vaste ketenpartners als de GGD, Jeugdzorg en het Samenwerkingsverband passend onderwijs (SWV) aansluiten. De deelnemers bespreken kinderen en hun zorgbehoefte, samen met het kind en zijn ouders. Het kan gaan om de instroom van kinderen vanuit het voorschoolse, kinderen die al op school zitten en kinderen die naar het voortgezet onderwijs gaan. Iedere situatie heeft een eigen soort knooppunt. Als de school handelingsverlegen is in de specifieke zorgbehoefte van een kind, kan ook een knooppunt 'toeleiding' georganiseerd worden. In dit knooppunt wordt gekeken of een kind betere begeleiding of ondersteuning zou kunnen ontvangen op een andere basisschool of

een school voor speciaal (basis)onderwijs. Over het algemeen zijn de scholen positief over de knooppunten. In de praktijk blijkt het wel lastig om alle noodzakelijke partners op alle knooppunten aan tafel te krijgen. Door onderbezetting komt het voor dat vanuit disciplines als jeugdzorg of GGD geen partner aanwezig is. Hierdoor kunnen trajecten soms vertraging oplopen. De werkgroep 'Knooppunten in de praktijk' heeft in 2023 een plan gemaakt met partners en besturen om dit te verbeteren.

Ondersteuningsteam passend onderwijs

Stichting kom Leren heeft een Ondersteuningsteam passend onderwijs (OPO), bestaande uit vier orthopedagogen en psychologen. Zij ondersteunen en adviseren scholen over een passend aanbod voor kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte. Het OPO neemt deel aan de knooppunten en is het aanspreekpunt voor de aanvraag van toelaatbaarheidsverklaringen voor het speciaal (basis)onderwijs. Door zwangerschap van twee collega's is het OPO tijdelijk minder bezet geweest. Dit is opgevangen door samenwerking met de collega's van scholenkoepel MosaLira.

Ambulante begeleiding

In overleg met het OPO kan een school een beroep doen op ambulante begeleiding. Ambulante begeleiders ondersteunen leerkrachten voor een periode van maximaal dertig uur. Zij geven handvatten om (nog) beter aan te sluiten bij leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Voor deze leerlingen schrijven we individuele ontwikkelingsplannen. We evalueren alle trajecten om de kwaliteit te waarborgen.

Ambulante begeleiding kopen we in bij gecertificeerde instanties. Het gaat hierbij om specialisten op het gebied van motoriek, taal en executieve functies. Zelf beschikken we over ambulante begeleiders voor meer- en hoogbegaafdheid, rekenen en gedrag.

Netwerk van intern begeleiders

De intern begeleiders (IB'ers) van scholen zijn actief met elkaar verbonden in een leernetwerk. Ze bespreken casussen om elkaar te helpen en van elkaar te leren. Het netwerk zorgt ook voor scholing, voorlichting en mogelijkheid tot discussie. In leidende coalities (LC) werken ze ook beleid uit voor passend onderwijs, samen met in- en externe deskundigen. Dat gebeurt aan de hand van vijf thema's: Nederlands als tweede taal (NT2), grip op de onderinstroom, rekenen, BaO-BaO plaatsingen (van reguliere basisschool naar reguliere basisschool) en meer- en hoogbegaafdheid.

In 2023 zijn we een traject gestart om de IB'ers te versterken in hun rol. We sturen op een ontwikkeling van intern begeleider naar kwaliteitscoördinator. De focus ligt dan niet meer op zorgcoördinatie, maar op de kwaliteit van het onderwijs. Op die manier kunnen IB'ers samen met de directie strategische keuzes maken in beleid, sturing en scholing. Het traject krijgt een vervolg in 2024.

Voor- en vroegschoolse educatie

In 2023 hebben we de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) op school- en kindcentrumniveau uitgebouwd. De scholen hebben met gemeenten, kinderdagopvang en peuteropvang samenwerkingsafspraken gemaakt en beleid geformuleerd om onderwijsachterstanden terug te dringen en de kwaliteit van het aanbod en onderwijs aan peuters en kleuters te verbeteren. In overleg met de gemeenten brengen we in kaart wat de opbrengsten zijn van het VVE-onderwijs op onze scholen en in de voorschoolse opvang. Hiervoor is de VVE-monitor op onze scholen in gebruik genomen. Via deze monitor wisselen we geanonimiseerd de resultaten van onze laagste groepen uit.

Onderwijs in Nederlands als tweede taal (NT2)

Het aantal kinderen van expats en statushouders neemt toe. Zij beheersen vaak de Nederlandse taal niet. Kinderen die in het asielzoekerscentrum wonen, kunnen terecht bij onze eerste opvang anderstaligen (EOA). Die is verbonden aan KKC De Loper en biedt een eigen leerprogramma dat kinderen onderdompelt in de Nederlandse taal.

Voor andere nieuwkomers hebben we samen met collega-stichting MosaLira vier taalklassen op twee locaties ingericht. Bij ons is dat op MBS De Poort, bij MosaLira op de Odaschool. In 2023 zijn we opgeschaald naar zes taalklassen. In de taalklassen bieden we de kinderen een zogenoemd 'taalbad'. Zij krijgen een tot anderhalf jaar intensief taalonderwijs, waarna ze uitstromen naar de thuisnabije school voor regulier onderwijs. De taalklassen zijn bedoeld voor kinderen vanaf groep 3 uit Maastricht en het Heuvelland. Kleuters worden door alle scholen opgevangen in de reguliere kleuterklassen.

Kinderen die niet in aanmerking komen voor de EOA of de NT2-klassen worden op de eigen school door de eigen leerkracht begeleid. Zo nodig ondersteunt een ambulant begeleider de leerkracht bij de taalontwikkeling van het kind.

Opvang kinderen uit de Oekraïne

Sinds 2022 draaien we in samenwerking met collega-stichting INNOVO en de gemeenten Eijsden-Margraten, Meerssen, Valkenburg aan de Geul, Gulpen-Wittem en Vaals op twee locaties vier opvangklassen voor Oekraïense kinderen. De leerkrachten van deze klassen krijgen ondersteuning van onderwijsassistenten die een onderwijsachtergrond hebben in Oekraïne of een van de omliggende landen. Wij startten met twee opvangklassen, bij BS De Keerkring in Cadier en Keer. Sinds de zomer van 2023 hebben we dit teruggebracht tot één klas met kinderen van groep 3 tot en met 6. Kinderen in de kleuterleeftijd gaan op de school nabij naar groep 1 en 2.

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het vervoer van de kinderen van hun opvanglocaties naar school. Door een chauffeurstekort is het niet mogelijk om de kinderen op tijd op school te krijgen. Zij beginnen daardoor 45 minuten later en gaan 's middags een half uur eerder naar huis. Ondanks een verlengde schooldag op woensdag, gaan de kinderen structureel te weinig naar school.

In overleg met de gemeenten is de opvangklas met een jaar verlengd, tot de zomervakantie van 2024. Daarna, zo is de verwachting, worden de groepen opgeheven.

4. Personeel & professionalisering

Onze ambitie

Medewerkers zijn het fundament van onze scholen. Daarom streven we naar goed werkgeverschap. Dat betekent dat medewerkers met plezier werken, zich volop ontwikkelen en we oog hebben voor de balans tussen in- en ontspanning. We faciliteren interne en externe formele en informele ontmoetingen.

Formeel zijn de mogelijkheden tot scholing in onze kom Leren Academie, begeleiding en coaching voor (startende) medewerkers. Bij informele momenten denken we onder meer aan het kom Leren feest en ontspannende activiteiten voor en door medewerkers georganiseerd.

4.1 Reflectie op onze ambitie: wat hebben we in 2023 bereikt?

- In het algemeen kunnen we concluderen dat het welbevinden van medewerkers hoog is. Ze voelen zich gezien, gehoord en gewaardeerd. Er is oog voor persoonlijke ontwikkeling, preventieve (gezondheids)zorg, opleiding, coaching en begeleiding. De inzet van interne coaches draagt hieraan duidelijk bij. We zetten in op preventie en het vroegtijdig starten van trajecten.
- De krappe arbeidsmarkt en het lerarentekort blijven een uitdaging en hebben we redelijker wijs het hoofd geboden. Toch hebben we in 2023 twee keer een groep naar huis moeten sturen omdat er niemand voor de klas kon staan.
- De resultaten en actiepunten van de in 2020 uitgevoerde Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) en Quickscan Personeel (ten aanzien van de psychosociale arbeidsbelasting) pakken we actief op.
- In het kader van efficiency is de wens ontstaan om de salarisadministratie niet langer te beleggen bij een externe partner. We hebben in 2023 voorwerk verricht om de administratie weer in eigen huis te halen.
- In 2023 hebben we bij alle scholen - samen met Maastricht Sport en met subsidie van gemeenten - de ingezette impuls aan bewegingsonderwijs voortgezet; de groepen 3 tot en met 8 krijgen minimaal één keer per week les van een vakleerkracht gym.

4.1.1 Medewerkers & mobiliteit

Aantal medewerkers per 31-12-2023

Functie	Aantal	FTE	FTE DI*
Leraar LB	245	171,59	2,51
Leraar LC	65	49,85	0,80
Vakleerkracht	10	6,83	0,00
OOP** scholen	79	59,81	0,18
Bestuursbureau	20	16,31	0,19
Directeur	16	15,27	0,63
College van Bestuur	2	2,00	0,00
TOTAAL	437	321,66	4,31

* DI = Duurzame Inzetbaarheid, betreft (verlof)regeling voor medewerkers vanaf 57 jaar conform CAO Primair Onderwijs

** OOP = Onderwijs Ondersteunend Personeel

Instroom 2023*

Functie	Aantal	FTE	FTE DI
Leraar	41	17,60	0,00
OOP scholen	11	8,10	0,00
Bestuursbureau	4	3,16	0,00
Directeuren	0	0,00	0,00
College van Bestuur	0	0,00	0,00
TOTAAL	56	28,86	0,00

* dit overzicht is inclusief medewerkers die voor vervangingen in dienst komen bij kom Leren

De instroom van nieuwe medewerkers was in 2023 iets lager dan in 2022 (van 68 in 2022 naar 56 in 2023). We hebben meer leraren aangenomen (41 in 2023 versus 36 in 2022) en minder onderwijsondersteunend personeel (11 in 2023 ten opzichte van 28 in 2022).

De benoemingsadviescommissie (BAC) met een wisselende vertegenwoordiging van directeuren en M&O-medewerkers (Mens & Organisatie, de nieuwe naam voor HR) ziet erop toe dat we zorgvuldig zijn bij het aannemen van medewerkers, ondanks de druk op de arbeidsmarkt.

Uitstroom 2023

Functie	Aantal	FTE	FTE DI
Leraar	38	20,20	0,66
OOP scholen	15	10,30	0,00
Bestuursbureau	3	2,50	0,00
Directeuren	1	0,99	0,09
College van Bestuur	0	0,00	0,00
TOTAAL	57	33,99	0,75

In 2023 zijn 19 medewerkers meer uitgestroomd dan in 2022. Bij onderwijsondersteunend personeel stroomden 15 medewerkers uit (9 in 2022), bij leerkrachten waren dat er 38 (25 in 2022). Medewerkers zijn gestopt omdat ze elders zijn gaan werken, vanwege pensioen of arbeidsongeschiktheid.

 SOCIAAL JAARVERSLAG

Omgaan met personeelstekorten

Het tekort aan leerkrachten was ook in 2023 weer sterk merk- en voelbaar. Het aantal sollicitanten dat reageerde op onze vacatures nam af en het aantal vervangers vanuit een externe pool is klein. Desondanks hebben we het tekort redelijk het hoofd kunnen bieden. Deels springen collega's in - van de eigen school of een andere school binnen kom Leren -, deels ook oud-collega's uit het kom Leren netwerk. We maken ook gebruik van anders-bevoegden via Qrabbl. Dit zijn geen leerkrachten, maar creatieve professionals als bijvoorbeeld kunstenaars, muzikanten of game designers. Zo staat er iemand voor de groep én werken we aan talentontwikkeling van leerlingen. Uiteraard doen we dit met inachtneming van de wet- en regelgeving.

Daarnaast hebben we ook in 2023 meerdere leerwerkplekken gecreëerd voor stagiaires en mijlpalers. 'Opleiden in de school' staat hoog op de agenda. Door vroegtijdig studenten aan ons te binden, kunnen we regelmatig vacatures invullen. Daartoe houden we nauw contact met alle organisaties die onze potentieel toekomstige medewerkers opleiden. Ook de nieuw op te starten onderwijsregio en de vernieuwde wijze van financiering, wordt hierin meegenomen.

De echte oplossing voor het lerarentekort ligt volgens ons in het anders organiseren van het onderwijs en het anders kijken naar de invulling van onderwijstijd. Zo heeft het werken in pluriforme teams steeds meer vorm gekregen. Dat heeft een groot voordeel: valt een leerkracht in het team uit, dan blijven voldoende collega's over om onderwijs te verzorgen aan de desbetreffende groep. Zo vangen de scholen een aanzienlijk tekort zelf op. We realiseren ons dat we daarmee een groot beroep doen op de flexibiliteit van medewerkers.

Banenafpraak

Begin 2026 moeten er bij de overheid 25.000 extra banen zijn gerealiseerd voor mensen met een arbeidsbeperking, zo is overeengekomen in de banenafpraak. De overheid loopt achter op de planning. Hoeveel banen in het primair onderwijs gerealiseerd zijn, is niet precies bekend. Bij kom Leren werkten begin 2023 één Wajonger, één medewerker vanuit de Wet sociale werkvoorziening en zeven mensen vanuit Balanz. In totaal dus negen medewerkers, 2% van het totale personeelsbestand. Dat is in lijn met het streven van 2 à 3%. We vinden het belangrijk om niet alleen via ons onderwijs, maar ook in ons personeelsbestand bij te dragen aan inclusie.

4.1.2 Gezondheid & duurzame inzetbaarheid

Maatwerk & aandacht

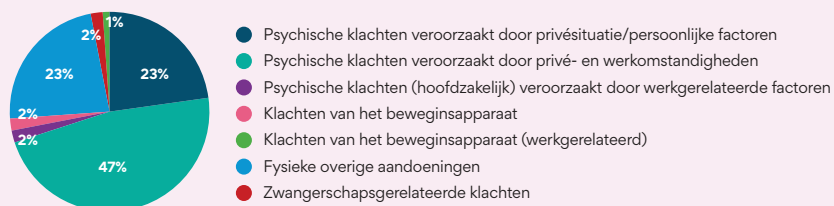
We hechten grote waarde aan de duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Daarom investeren we in goed personeelsbeleid, ziektepreventie en arbozorg. We bieden aandacht, vangen signalen op en gaan met medewerkers in gesprek. Nagenoeg iedere (verzuim)situatie is anders en vraagt om maatwerk. Onze focus ligt op een optimale samenwerking tussen de medewerker, diens leidinggevende en de bedrijfsarts. Trends en ontwikkelingen bespreken de bedrijfsarts en de directeuren periodiek ook met M&O. Als het nodig is, zetten we aanvullende begeleiding in om de mentale en fysieke inzetbaarheid van medewerkers te vergroten.

Verzuimpercentage & meldingsfrequentie

Kalenderjaar	Verzuimpercentage	Meldingsfrequentie	Gemiddelde verzuimduur in dagen
2019	5,00%	1,0	19,5
2020	7,23%	1,3	21,95
2021	7,53%	1,2	27,6
2022	6,54%	1,5	20,12
2023	7,08%	1,3	22,3

Het ziekteverzuim in 2023 is gestegen ten opzichte van 2022. In februari en maart lag het verzuimpercentage hoger dan het jaargemiddelde (8,1%), daarna nam het af. Bij de start van het schooljaar was het verzuimpercentage 5,72% (september 2023). Op het einde van het kalenderjaar lag het percentage boven de 9%. Met een percentage van 3,4% was er in 2023 vooral sprake van lang verzuim (vanaf 6 weken tot 1 jaar).

We analyseren het verzuim per schooljaar. In het schooljaar 2022-2023 gingen medewerkers vooral voor psychische klachten naar de bedrijfsarts (72%). Psychische klachten veroorzaakt door privé en werk waren de grootste categorie qua verzuimredenen (47%), gevolgd door psychische klachten door privé/ persoonlijke factoren (23%). Verzuim door psychische klachten puur door werkgerelateerde factoren betrof slechts 2%.

Bij langdurig verzuim is een goede samenwerking en afstemming tussen directeur, medewerker, bedrijfsarts en M&O belangrijk. Waar nodig zetten we vlot (preventieve) begeleiding en ondersteuning in en bespreken we de re-integratiemogelijkheden. Duurzame inzetbaarheid van medewerkers én maatwerk staat hierbij centraal.

Binden en boeien van medewerkers

Door het lerarentekort staat de weerbaarheid van teamleden onder druk. We willen dan ook goed voor medewerkers zorgen. In 2023 heeft de kom Ontspannen Academie haar eerste activiteiten aangeboden. Onder leiding van eigen medewerkers zijn er gezamenlijk taarten gebakken en hebben medewerkers genoten van een mountainbiketocht. Alle scholen ontvingen in de wintermaanden tweewekelijks vers fruit, het samen sporten - met MosaLira - is stevig gepromoot en met leeftijdsbewust personeelsbeleid bieden we maatwerk voor medewerkers in hun verschillende fases van leven en loopbaan. Door bewust te sturen op focuspunten en bespreekbaar te maken wat prioriteit heeft en wat (nog) niet opgepakt kan worden, nemen we de werkdruk niet weg, maar plaatsen we deze in perspectief.

4.1.3 Ontwikkeling & professionalisering**Zin in Bewegen**

In 2020 zijn directeuren begonnen met het mobiliteitsprogramma Zin in Bewegen. Ze wisselden van werkplek en gingen op een andere school binnen de stichting aan de slag. Dit zorgt voor ontwikkeling, verbinding en zicht op elkaars kwaliteiten. Sinds 2023 kunnen ook IB'ers en leerkrachten meedoen aan het programma. Daarmee is het een vast onderdeel van het gehele formatieproces geworden.

Gesprekkencyclus en talentontwikkeling

In 2023 hebben we voor het eerst beoordelingsgesprekken gehouden waarbij we gebruikmaken van ons nieuwe beoordelingskader voor de leerkracht. Daarmee leggen we nog meer nadruk op ontwikkelingsgericht werken en talentontwikkeling en krijgt de medewerker meer ruimte voor eigen regie en verantwoordelijkheid.

Ook voor andere functies – onderwijsassistenten, IB'ers, leidinggevend - werken we aan nieuwe beoordelingskaders. Medewerkers geven hiervoor zelf input. Samen met de regiegroep De Mens Centraal worden de kaders (taken, verantwoordelijkheden, competentie en kennis en kunde) vormgegeven.

Starters

Het starterstraject van kom Leren is inmiddels ingebed in onze organisatie. Startende medewerkers nemen drie jaar lang deel aan een introductietraject op maat, dat gericht is op professionele ontwikkeling. Ze krijgen coaching, intervisie, scholing, extra uren vanuit duurzame inzetbaarheid en een vast maatje. Het traject heeft in de nabije regio naam en faam verworven. Nieuwe starters kiezen mede door het starterstraject voor een baan bij kom Leren. De investering in starters draagt bij aan het terugdringen van het personeelstekort.

Coaching

Niet alleen startende medewerkers krijgen coaching. Sinds 2023 kunnen ook ervaren leerkrachten met specifieke ontwikkelvragen terecht bij onze interne coaches. Dit past binnen het streven naar duurzame inzetbaarheid. Met coaching ontwikkelen we medewerkers, binden we ze aan onze organisatie, dragen we bij aan de vitaliteit van collega's en beperken we uitval. De coaches zijn opgeleid om beter toegerust een nog professionelere coaching te kunnen bieden.

De kom Leren Academie

We hebben een professionele kom Leren Academie met een rijk aanbod aan opleidingen en trainingen. Die zijn niet alleen toegankelijk voor onze eigen medewerkers, maar we zetten de poorten van onze Academie ook open voor collega's uit het onderwijsveld en de kinderopvang.

Het scholingsaanbod is ingedeeld in vier overzichtelijke categorieën: must know, need to know, nice to know en more to know. De eerste drie categorieën betreffen kortere, jaarlijks terugkomende en minder intensieve nascholingsmogelijkheden. Binnen more to know vallen opleidingstrajecten die vaak langer, intensiever en duurder zijn en soms leiden naar een andere functie of rol binnen kom Leren. Door medewerkers met de juiste potenties en ambities op te leiden, kunnen we vacatures makkelijker intern invullen.

Leidinggevend en stafmedewerkers doorlopen een gericht leiderschapstraject van twee dagen. Daarin werken we aan het verder definiëren en verstevigen van leiderschap binnen kom Leren.

In 2023 volgden 279 unieke deelnemers in totaal 534 scholingen via de Academie.

Salarisadministratie

In het najaar 2023 hebben we voorbereidingen getroffen om de salarisadministratie weer in eigen huis te doen. Per 1 januari 2024 is een parttime

salarisadministrateur gestart. In 2024 bekijken we of we met collega-scholenkoepel MosaLira kunnen samenwerken op dit gebied en elkaars achtervang kunnen verzorgen. We zijn in 2023 ook begonnen met het digitaliseren en efficiënter maken van de processen rondom financiën, salaris en personeel. Dit ronden we in 2024 af.

4.2 Wat waren in 2023 de risico's?

In de begroting waren risico's rondom ziekteverzuim en de interne vervangingspool opgenomen. De grootste zorg was dat er niemand voor de groep zou staan. Dit risico hebben we op meerdere manieren zo goed mogelijk weten te ondervangen. Meer daarover lees je in paragraaf 4.1.1.

4.3 Uitkeringen na ontslag

Met ons personeelsbeleid willen we medewerkers zo goed mogelijk begeleiden en faciliteren in hun werk. Heel af en toe komt het voor dat een medewerker niet (meer) voldoet aan de eisen die het werk stelt. Ook dan ondersteunen we de medewerker en begeleiden we hem of haar naar een andere baan.

4.4 Sociale veiligheid

Elke school van kom Leren heeft aandacht voor sociale veiligheid. Informatie hierover staat in de schoolgidsen en op onze website. Leerlingen, ouders en medewerkers kunnen zaken en klachten melden bij de contactpersoon op school of bij een externe vertrouwenspersoon. Meer hierover lees je in 2.8 Klachtenbehandeling.

De scholen analyseren ieder jaar de sociale veiligheid op hun school. Deze analyse is onderdeel van de schoolrapportage in 2024. De bevindingen van de veiligheidsmonitor worden ook naar de Onderwijsinspectie gestuurd. Periodiek polsen we ook de tevredenheid bij ouders en leerlingen; de uitkomst hiervan is terug te vinden op scholenopdekaart.nl. We onderzoeken ook iedere twee jaar de psychosociale arbeidsbelasting onder medewerkers.

5. Huisvesting & facilitaire zaken

Onze ambitie

De wereld verandert in snel tempo door maatschappelijke ontwikkelingen, verdergaande digitalisering en wijzigingen in wetgeving en de Europese duurzaamheidsambities. Wij willen kinderen optimaal voorbereiden op hun leven in deze wereld. Daarom investeren we in (de inrichting van) onze gebouwen,

de buitenomgeving, ICT-omgeving en verduurzaming. Doel is huisvesting die voldoet aan de onderwijskundige visie en bouwkundige eisen voor nu en de toekomst. Zo waarborgen we kwalitatief goede schoolgebouwen en een optimale leeromgeving. Bij nieuwbouwprojecten doen we dat in nauw overleg met de gemeente.

5.1 Reflectie op onze ambitie: wat hebben we in 2023 bereikt?

Huisvesting en onderhoud

- De meerjarenonderhoudsplannen (MJOP) zijn geactualiseerd, ook zijn we gestart met de herijking hiervan. Dit ronden we af in het eerste kwartaal van 2024. Vanaf 2024 professionaliseren we dit proces met O-Prognose, een online tool om gebouwinspecties en MJOP's duurzaam, overzichtelijk en kosteneffectief te beheren. Daarnaast kunnen we met deze tool taken voorbereiden en plannen, het dagelijkse beheer ondersteunen, inspecties organiseren alvorens tot een aankoop over te gaan en managementrapporten opstellen.
- Op al onze buitenterreinen zijn de jaarlijks verplichte keuringen uitgevoerd. De hieruit voortkomende actiepunten zijn opgevolgd.

(Ver)bouwprojecten

- Met de gemeente Maastricht geven we vorm aan de nieuwbouw van KKC De Loper en het herijken van het integraal huisvestingsplan (IHP). Ook zijn er stappen gezet bij KC Dynamiek, dat in het eerste kwartaal van 2024 tijdelijk twee extra lokalen krijgt. Voor OBS Binnenstad hebben we een aanvraag voor uitbreiding gedaan, die positief is beantwoord.
- Ook met de gemeente Valkenburg aan de Geul zijn we in gesprek over twee projecten. Begin 2024 starten we met de bouw-verbouw van OBS Broekhem en bij OBS Berg zijn mooie stappen gezet richting nieuwbouw en is de omgevingsvergunning aangevraagd.
- In samenspraak met de gemeente Meerssen is de locatie voor de nieuwbouw van ODS de Bundeling vastgesteld en hebben we de aanbesteding voor de projectmanager positief afgerond. De voorbereiding voor de aanbestedingen voor de tijdelijke huisvesting en de architect voor de nieuwbouw zijn in de afrondende fase.

- Binnen de gemeente Eijsden-Margraten is het IHP vastgesteld en zijn we bezig met de keuze voor de locatie van de nieuwbouw van BS de Keerkring. In verband met groei onderzoeken we bij BS Maurice Rose waar mogelijkheden voor uitbreiding liggen. Bij de Brede school in Eijsden (Op de Cour) onderzoeken we hoe we het gebouw meer passend kunnen krijgen voor het hedendaagse onderwijs. Bij BS De Cramignon hebben we in pandig diverse aanpassingen gedaan om de groei van de school, voor nu, op te vangen.

Facilitaire zaken

In 2023 hebben we gewerkt aan de aanbesteding voor een nieuwe schoonmaker en is de partij, die de aanbesteding sanitaire voorzieningen gewonnen heeft, met de werkzaamheden begonnen.

Locaties die zich voor de sanitaire voorzieningen aanmeldden, hebben nieuwe dispensers en andere sanitaire automaten gekregen. Daarnaast is het voorraadbeheer geautomatiseerd.

De aanbesteding van de afvalverwerking werd afgerond en de gegunde partij heeft de transitie naar tevredenheid voltooid.

Door de problematiek op de energiemarkt heeft onze energieleverancier aangegeven het contract per 1 januari 2024 te ontbinden. Daarom hebben we ons aangesloten bij een collectief. Zo zijn we verzekerd van een marktconforme energieprijis en voldoen we aan de aanbestedingswetgeving. Per 1 januari 2024 is Engie onze nieuwe energieleverancier. Ook bij energie staat duurzaamheid hoog op de agenda en passen we mogelijkheden toe om te verduurzamen.

ICT

De ICT voeren we in eigen beheer uit, samen met MosaLira. Aandachtsgebieden zijn onderwijs, techniek/support en informatiebeveiliging en privacy (IBP). Op onderwijskundig vlak hebben we geïnvesteerd in menskracht om stichtingsbreed een volgende stap te kunnen zetten. Het Normenkader IBP is goed ontvangen en de plannen zijn gereed om de nodige stappen te zetten. Het onderdeel techniek/support heeft zich verder geprofessionaliseerd.

Inkoop

Ook bij inkoop trekken we samen op met MosaLira. We werken samen aan de verdere optimalisering en professionalisering van ons inkoop- en aanbestedingsbeleid. De focus daarbij ligt op het voorkomen van kostenstijgingen.

5.2 Wat waren in 2023 de risico's?

De ontwikkelingen in de bouwsector zijn een risico voor onze nieuwbouw- en verbouwplannen. Denk aan een gebrek aan capaciteit en een stijging van de prijzen. Ook het overvolle elektriciteitsnet zorgt voor vertraging van projecten. In de begroting was een bedrag van € 75.000,- opgenomen om de risico's op te vangen.

5.3 Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen

Bij alle nieuwbouwprojecten die nu in voorbereiding zijn, is Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG) de standaard. Daar waar mogelijk kiezen we voor energieneutraal (ENG). Duurzaamheid en circulair bouwen zijn uitgangspunten die bij ieder nieuwe project op tafel komen.

5.4 Toekomstige ontwikkelingen

In 2024 staan op de planning:

- Start nieuwbouw OBS Berg, ODS De Bundeling en KKC De Loper.
- Uitbreiden/renoveren Kindcentrum Dynamiek en OBS Broekhem.
- Start werken met O-prognose
- Doorontwikkeling van het ICT-team vanuit de samenwerking met MosaLira.
- Uitwerking van het IBP Normenkader.

Daarnaast werken we aan oplossingen voor de energievoorziening van de nieuw te bouwen locatie. We mogen geen gas meer gebruiken en aansluiting op het elektriciteitsnet zorgt voor enorme problemen. Op dit moment is de wachtlijst tot tien(!) jaar. We hebben onze hoop gevestigd op wet- en regelgeving die zorg en onderwijs voorrang gaat geven. Meer proactief werken we in een taskforce met MosaLira en de gemeente Maastricht aan een passende oplossing.

6. Financieel beleid

6.1 Treasury

Kom Leren had in 2023 een omzet van afgerond € 33,4 miljoen en reserves van € 9,8 miljoen. Deze middelen beheren we op verantwoorde wijze, zodat een goed financieel resultaat en het voortbestaan van de stichting is verzekerd. Dit is onder meer gewaarborgd door het treasurystatuut, de verantwoording van het treasurybeleid in het jaarverslag en door risicomijdende beleggingen.

Treasurystatuut en procuratieregeling

Ons treasurystatuut is gebaseerd op de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016, aangevuld met het addendum van december 2018. De regeling stelt de kaders waarbinnen we ons financierings- en beleggingsbeleid organiseren en bevat voorschriften en instrumenten om de toegekende publieke middelen risicomijdend te beheren.

De interne volmachten voor het aangaan en/of beëindigen van verplichtingen hebben we geregeld in de procuratieregeling. In ons managementstatuut hebben we vastgelegd welke taken en bevoegdheden de directeur van een school mag uitoefenen. Zowel de procuratieregeling als het managementstatuut wordt eind 2024 herijkt.

Beleggingen

Beleggen besteden we uit aan de Rabobank, die aan de ratingeisen voldoet die de beleidsregels voorschrijven. Hun bevoegdheid en beperkingen zijn vastgelegd in een overeenkomst. De fondsen waarin wordt belegd, staan op naam van Stichting kom Leren. De waarde van de beleggingen kunnen we realtime volgen.

Het College van Bestuur besloot eind 2023 om niet meer te investeren in nieuwe beleggingen en de lopende beleggingsportefeuille te laten

expireren. In 2024 stappen we namelijk over op schatkistbankieren: we brengen de saldi op onze spaarrekeningen en van vrijgevallen obligaties onder bij het ministerie van Financiën. We ontvangen hiervoor een rentepercentage dat ver boven actuele rentepercentages van banken ligt. Zo halen we een optimaal rendement uit ons spaargeld. De schoolbankrekeningen, waarop de mutaties in private middelen plaatsvinden, blijven buiten de schatkist. Ook blijft de Rabobank onze hoofdbankier. In 2024 passen we ons treasurystatuut aan op schatkistbankieren.

Risico's

De risico's die verbonden zijn aan financiële posities zijn:

- **Debiteurenrisico:** het risico dat we belegde middelen niet terugkrijgen. Dit risico beperken we door liquide middelen alleen onder te brengen binnen de kaders van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. Een van de vereisten in de regeling is een hoofdsomgarantie.
- **Renterisico:** het risico niet tijdig te kunnen inspelen op renteontwikkelingen. Dit speelt vooral bij middelen die lang vaststaan. Dit risico beperken we door fondsen en einddatums van de beleggingen te spreiden.
- **Intern liquiditeitsrisico:** het risico dat te veel middelen zijn vastgezet, waardoor we niet aan onze verplichtingen kunnen voldoen. Dit risico beperken we door een liquiditeitsbegroting op te stellen, een passende verdeling over spaarrekeningen en beleggingen te maken en einddatums van beleggingen te spreiden. In het uiterste geval kunnen we fondsen tussentijds verkopen. Gezien het risico op een negatief koersresultaat beperken we dit zoveel mogelijk.

Scheiding publieke en private middelen

In de administratie scheiden we publieke (overheid) en private (ouders) middelen. Het beleid rondom beleggen en belenen heeft betrekking op beide soorten middelen. De stichting belegt

geen private middelen en deze middelen worden ook niet toegevoegd aan de schatkist. Voor de waardering van effecten zijn de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving van toepassing. Eventuele koersresultaten verantwoorden we in de staat van baten en lasten.

Obligatieportefeuille per 31 december 2023

Rating	Producten	Bedrag (€)	Prijs (%)	Marktwaaarde (€)
AAA	Credit Agricole 2019/2028 0,01%	200.000	88,13	176.258
AAA	Credit Agricole 2020/2031 0,01%	200.000	80,07	160.132
AAA	DNB Boligkredditt 2017/2024 0,375%	100.000	97,30	97.297
AAA	European Investment Bank 2020/2030 0%	200.000	84,94	169.888
AAA	Nederland 2014/2024 2%	100.000	99,21	99.210
AAA	Nederland 2021/2031 0%	250.000	84,70	211.750
AAA	Sparebank Boligkredditt 2021/2031 0,125%	200.000	81,65	163.308
AA	Autobahnen und Schnell 2010/2025 3,375%	180.000	100,88	181.577
AA	Caisse Francaise Fin Loc 2020/2030 0,01%	200.000	83,74	167.472
AA	Finnvera 2019/2029 0,375%	150.000	89,80	134.696
AA	Frankrijk 2010/2026 3,5%	200.000	102,47	204.940
AA	Nordea Bank 2017/2027 1,125%	150.000	94,33	141.489
AA	Nordea Bank 2020/2027 0,5%	200.000	92,22	184.432
AA	Oostenrijk 2006/2037 4,15%	100.000	113,97	113.968
A	ABN AMRO 2015/2025 1%	50.000	97,05	48.527
A	ABN AMRO 2019/2024 0,875%	300.000	99,88	299.625
A	BFCM 2017/2027 1,25%	100.000	93,69	93.691
A	BFCM 2018/2025 0,75%	100.000	95,89	95.894
A	BNP Paribas 2016/2028 1,5%	200.000	94,47	188.942
A	BPCE 2020/2030 0,625%	200.000	85,56	171.110
A	BPCE 2021/2031 0,25%	100.000	80,38	80.383
A	Credit Agricole 2014/2024 2,375%	100.000	99,38	99.376
A	Rabobank Nederland 1996/2026 0%	100.000	90,65	46.350
A	Rabobank Nederland 2016/2026 1,25%	250.000	96,30	240.750

Subtotaal beleggingen	3.930.000	3.571.063
Liquide middelen inzake beleggingen		365.447
Lopende interest per 31 december 2023		23.443
Totaal beleggingsportefeuille		3.959.953

De waarde van de beleggingen in obligaties nam in 2023 af € 4.451.930,- naar € 3.571.063,-. Deze daling heeft vooral te maken met de keuze om over te stappen naar schatkistbankieren. Daardoor hebben we geen nieuwe obligaties meer aangekocht. Het koersresultaat van de lopende portefeuille maakte vanaf de tweede helft van 2023 een positieve kanteling; het koersverlies ultimo 2022 sloeg ultimo 2023 om in een koerswinst. Deze koerswinst is niet verzilverd en dus niet gerealiseerd, omdat we geen obligaties verkochten. We verantwoorden dit ongerealiseerde koersresultaat in onze exploitatie van 2023.

De verwachting is dat de koerswinst in 2024 verder zal toenemen door de dalende inflatie en afzwakkende renteverhogingen.

De beleggingsresultaten per maand in 2023:

Maand	Waarde	Inleg en opnamen *	Koersresultaat	Coupon-rente	Rekening-rente	Dividend	Kosten	Dividend belasting	Netto resultaat	Netto rendement %	Index
Begin vermogen	5.058.397										100,0
Januari	5.106.934	69	46.402	5.508			-2.845	-597	48.468	1,0	101,0
Februari	5.048.668		-63.241	4.975					-58.266	-1,1	99,9
Maart	5.098.238		44.063	5.507					49.570	1	100,9
April	5.109.121		8.378	5.328	526		-2.768	-581	10.883	0,2	101,1
Mei	5.123.376		8.961	5.294					14.255	0,3	101,4
Juni	5.103.752		-23.866	4.242					-19.624	-0,4	101,0
Juli	5.122.274		16.032	4.206	1.461		-2.626	-551	18.522	0,4	101,4
Augustus	5.137.252		10.934	4.044					14.978	0,3	101,7
September	5.106.638		-34.527	3.913					-30.614	-0,6	101,1
Oktober	3.825.710	-1.300.000	13.637	4.042	4.301		-2.403	-505	19.072	0,5	101,6
November	3.884.446		55.096	3.640					58.736	1,5	103,1
December	3.959.955		72.265	3.244					75.509	1,9	105,0
Totaal periode		€ -1.299.931	€ 154.134	€ 53.943	€ 6.288	€ -	€ -10.642	€ -2.234	€ 201.489	5,0%	

6.2 Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Ontwikkelplannen

Waar in coronatijd de resultaten voor begrijpend lezen en spelling gelijk bleven en voor rekenen zelfs vooruitgingen, namen de resultaten in schooljaar 2022/2023 voor taal en rekenen in de groepen 3 en 4 af. Ook op het 1S-niveau van rekenen bleven de resultaten achter. In 2023 is een plan van aanpak opgesteld om deze negatieve tendens te doorbreken. Op basis hiervan hebben scholen ontwikkelplannen opgesteld, in samenspraak met kinderen, ouders, externen en het team. Ook zijn de resultaten van de methode gebonden toetsen en de Cito-toetsen geanalyseerd. Op basis van deze analyse hebben we een verbetertraject ontwikkeld dat begin schooljaar 2023/2024 is gestart.

Inzet van de middelen

Het ministerie heeft een menukaart met waardevolle interventies samengesteld om de NPO-gelden verantwoord en effectief te besteden. Kom Leren koos voor:

- effectiever onderwijs door instructie in kleinere groepjes en bespreking van groepsdoelen en persoonlijke leerdoelen (interventie B)
- versterken van didactische vaardigheden op het gebied van rekenen en taal (interventie F)
- professionalisering van teams op onder andere executieve functies en effectieve directe instructie (interventie F)
- verkleinen van groepen door de inzet van onderwijsassistenten (interventie E)
- aanschaf van nieuwe methodes en leermiddelen (interventie F)
- aanschaf van digitale hulpmiddelen als tablets en Chromebooks (interventie F)
- 1% van de NPO-middelen is besteed aan personeel dat niet in loondienst is (PNIL). Het betrof rekenbegeleiding bij OBS Berg en de verlengde schooldag bij OBS Broekhem.

Op elke school heeft de medezeggenschapsraad de inzet van de middelen besproken en geaccordeerd. Alle besteedde NPO-middelen zijn op schoolniveau ingezet. Er zijn geen middelen bovenschools ingezet. De interventies vonden al plaats in 2022, maar liepen door in 2023 en soms ook nog in 2024. De meeste scholen hebben het geld gebruikt om kleinere groepen te formeren of groepen te ondersteunen met een onderwijsassistent. Wat het resultaat daarvan is, is nog moeilijk te bepalen, omdat de tijd te kort is om hier al meetbare resultaten uit te meten. De laatste NPO-gelden hebben we ontvangen en verantwoord in juli 2023. Er is een bestemmingsreserve gevormd voor de niet besteedde NPO-middelen. In 2024 bekijken we hoe we dit geld kunnen inzetten bij het onderwijs.

Financiën NPO

In 2023 bedroegen de incidentele baten NPO 3,8% van de totale baten. De incidentele lasten bedroegen 3,1%.

NPO	2022 (€)	2023 (€)
Toekenning	2.594.421	1.296.596
Formatieve kosten	1.027.263	940.589
Overige kosten	188.618	118.955
Investerings	71.149	6.654
Resultaat	1.307.391	230.397

Toelichting:
Het resultaat per 31 december 2023 is toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO.

6.3 Basisvaardigheden

Toekenning middelen

In het gehele land daalt de beheersing van de basisvaardigheden taal, rekenen en wiskunde, digitale vaardigheden en burgerschap. Om hierin verandering te brengen, heeft het Rijk de subsidie basisvaardigheden in het leven geroepen. Voor een aantal scholen hebben we een subsidieaanvraag gedaan en gekregen:

School	Subsidiebedrag	Looptijd
OBS Binnenstad	€ 230.640	1-1-2023 t/m 31-07-2024
ABB Tangram	€ 406.503	1-1-2023 t/m 31-07-2024
BS De Cramignon	€ 231.601	1-1-2023 t/m 31-07-2024
KKC De Loper (locatie Nutsschool)	€ 183.551	1-1-2023 t/m 31-07-2024
OBS Broekhem	€ 145.000	1-9-2023 t/m 31-07-2025
MBS De Poort	€ 153.000	1-9-2023 t/m 31-07-2025

6.4 Allocatie van middelen

Bestuursformatieplan

De inzet van de personele formatie per schooljaar maken we transparant in het bestuursformatieplan (BFP). Op basis van de verwachte tellingen op 1 februari van het lopende schooljaar berekenen we de verwachte rijksmiddelen en overige baten voor het komende schooljaar. Vervolgens bepalen we de formatie per school aan de hand van de vastgestelde gemiddelde personeelslast (GPL).

Bij de verdeling van gelden kijken we wat scholen nodig hebben om hun onderwijs goed vorm te geven en naar uitgaven die we bovenschools hebben ter ondersteuning van het primaire proces. Dit zijn de kosten van het bestuursbureau, voor medewerkers die schooloverstijgend werk uitvoeren, kosten voor duurzame inzetbaarheid

Voor de inzet van deze middelen heeft iedere school een activiteitenplan gemaakt. Hierin zijn activiteiten opgenomen die staan op de interventiekaart van het ministerie. Concreet gaat het om interventies op het gebied taal, rekenen en wiskunde, digitale geletterdheid, burgerschap en leergebiedoverstijgende interventies.

Financiële basisvaardigheden

In 2023 bedroegen de incidentele baten 0,9% van de totale baten. De incidentele lasten bedroegen 0,9% van de totale lasten.

en bovenschoolse HR-kosten. Dit laatste betreft kosten voor personele risico's, coaching en begeleiding en alle arbokosten. De verhouding in de totale lasten in 2023 bedroeg 87% personeel en 13% materieel.

Voorafgaand aan ieder schooljaar stemmen we met de directeuren de beschikbare formatie ruimte af en de daadwerkelijke invulling van deze ruimte.

Waarderingskader financiële continuïteit

Voor de financiële continuïteit hanteren we de uitgangspunten van vermogensbeheer en budgetbeheer. Voor de korte termijn adviseert het ministerie van OCW om te kijken naar budgetbeheer. De ontwikkeling van de exploitatie van baten en lasten van zowel de scholen als bovenschools rapporteren we periodiek. De kengetallen rentabiliteit en liquiditeit van de stichting volgen we kritisch in een

meerjarenperspectief. De signaleringswaarden van de Onderwijsinspectie nemen we hierbij in acht. Bij vermogensbeheer staat de vraag centraal: wat is de kapitaalbehoefte van de stichting? We gebruiken de kengetallen solvabiliteit en weerstandsvermogen om het vermogensbeheer inzichtelijk te maken.

Aan de hand van de kengetallen vermogensbeheer en budgetbeheer kunnen we een uitspraak doen over de financiële continuïteit. In dit jaarverslag verantwoorden we deze kengetallen. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting van de exploitatie en de balans komen deze beleidsmatige uitgangspunten ook aan de orde.

Met meerjarenkasstroomprognoses schatten we in hoe de liquiditeit zich gaat ontwikkelen en of bijsturing noodzakelijk is.

Investeringsbeleid/meerjarenonderhoud

Binnen kom Leren werken we met een meerjareninvesteringsplan voor onderwijsleerpakket, ICT en inventaris. Deze waarderen we als materiële vaste activa op de balans. De uitgangspunten voor 2023:

- De maand van aanschaf is bepalend voor het tijdstip waarop we starten met afschrijven
- Alle duurzame investeringen boven de € 500,- worden geactiveerd
- Activering en afschrijving vinden plaats conform de met het bestuur bepaalde termijnen

Groot onderhoud activeren we en schrijven we af per 1 januari 2021. Bij activering als materiële vaste activa worden de kosten van groot onderhoud als afzonderlijk samenstellend deel van het desbetreffende actief opgenomen. Deze activering schrijven we af voor de periode totdat opnieuw groot onderhoud plaatsvindt. Hierdoor is de jaarlijkse last gedurende de gehele gebruiksduur gelijk. We investeren alleen in onderwijskundige vernieuwingen en verduurzaming. De gemeente financiert ver- en nieuwbouw, wij treden wij op als bouwheer.

Doelmatigheid en rechtmatigheid

Binnen het financiële beleid is doelmatigheid en

rechtmatigheid een voornaam issue. Het College van Bestuur toetst de relatie tussen de ingezette middelen en de onderwijsopbrengsten, die met deze middelen worden behaald. Zij ziet er ook op toe dat geld ten goede komt aan de leerlingen en het primaire proces en niet onnodig naar randzaken gaat. De Raad van Toezicht controleert de rechtmatigheid van de bestedingen van publieke middelen. Zij doet dit aan de hand van tussentijdse financiële analyses, de jaarrekening, het accountantsverslag en de mondelinge toelichting op het verslag door de accountant.

Inkopen

Sinds 2022 hebben we met MosaLira een gezamenlijke inkoopfaciliteit; de inkoopmedewerker, die bij beide stichtingen in dienst is, signaleert tijdig aflopende contracten en bereidt nieuwe contracten en contractverlengingen voor. Ook is de afdeling verantwoordelijk voor de inkoop volgens ons eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Evenredige verdeling

De baten die we ontvangen, verdelen we evenredig over de scholen. Iedere school krijgt middelen op basis van het feitelijk aantal leerlingen. We gaan ervan uit dat een begroting op schoolniveau budgetneutraal is.

Bij de opmaak van de meerjarenbegroting 2024-2028 en de formatieplanning kijken we naar de allocatie van middelen en houden we rekening met de vereenvoudiging van de bekostiging.

Bekostiging professionalisering

Ieder jaar ontvangen we een bedrag per leerling voor professionalisering en begeleiding van startende leraren en schoolleiders (PBSS). In 2023 was dit per leerling € 99,96. Per 1 augustus 2023 is de PBSS komen te vervallen. Het budget dat jaarlijks was gemoeid met de PBSS (ongeveer € 100,- per leerling) blijft vanaf 2024 structureel beschikbaar. Volgens de minister kan dit budget mogelijk worden uitgekeerd aan de onderwijsregio's, maar dat is nog onzeker.

6.5 Onderwijsachterstandsmiddelen

Het CBS bepaalt per school de achterstandsscore op basis van databestanden. Op basis daarvan berekent het ministerie van OCW welk bedrag aan onderwijsachterstandsmiddelen we ontvangen. In 2023 was dit € 578.881,-. Dit geld gaat naar de scholen die er recht op hebben. Zij gebruiken het om extra personeel in te zetten op de plekken waar het nodig wordt geacht.

6.6 Risicobeheersing

De planning- en controlcyclus start met de begroting. De begroting 2024 is opgesteld als onderdeel van de meerjarenbegroting 2024-2028. Die is goedgekeurd door de Raad van Toezicht. Het CvB is op de hoogte van de financiële stand van zaken. Periodiek bespreken het CvB en de collega's van Financiën de financiële resultaten met de auditcommissie van de RvT. Ook kijken we naar de prognose voor de rest van het kalenderjaar, om tijdig te kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen. Alle directeurs hebben realtime inzicht in de financiële status van hun school. Zo kunnen ze goed volgen wat er bij hun school gebeurt. Het bestuursbureau en de afdeling Financiën ondersteunen hen hierbij. We zetten alle middelen goed en doelmatig in.

6.7 Afbouwen eigen vermogen

Onderwijsinstellingen moeten genoeg financiële armslag hebben om kwalitatief goed onderwijs te geven. Stijgt het eigen vermogen (ruim) uit boven de signaleringswaarde (de norm), dan is dat voor de Onderwijsinspectie een reden om het gesprek aan te gaan. Een bestuur kan goede redenen hebben om tijdelijk meer eigen vermogen aan te houden. Is die reden er niet, dan krijgt een bestuur de tijd om de bovenmatige reserve af te bouwen. Komen ze de afspraken hierover niet na, dan treedt de inspectie vanaf 2024 op, over boekjaar 2023.

Ons bovenmatig vermogen bedroeg eind 2023 € 2,9 miljoen. Een jaar eerder was dit nog € 3,7 miljoen. We gebruiken de bovenmatige middelen onder andere voor extra formatie in de klassen, het optimaliseren van de kwaliteit van het onderwijs, onderwijskundige vernieuwingen en de verduurzaming van schoolgebouwen. Hierdoor, en door in de planingsperiode negatief te begroten, bouwen we ons eigen vermogen af, zodat we voldoen aan de richtlijnen van de Onderwijsinspectie. We verwachten dat het bovenmatig vermogen eind 2026 volledig is afgebouwd.

VERANTWOORDING VAN DE FINANCIËN

7. Financiële resultaten

7.1 Staat van baten en lasten

Ieder jaar ontvangen we een vergoeding van het Rijk voor het totaal aan personele en materiële kosten. De bekostiging is gebaseerd op het aantal leerlingen per

1 februari van het voorgaande kalenderjaar.

Als het aantal leerlingen wijzigt, veranderen dus ook de baten. Om een gezond financieel resultaat te blijven realiseren, is kostenbeheersing van belang.

Staat van baten en lasten over 2023

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022	Vershil begroting 2023 vs. reali- satie 2023	Vershil verslagjaar t.o.v. T-1
	€	€	€		
Baten					
(Rijks)bijdragen OC&W	32.270.038	29.478.536	29.888.354	9%	8%
Overige overheidsbijdragen	269.087	143.700	130.113	87%	107%
Overige baten	867.521	450.109	889.649	93%	-2%
Totaal baten	33.406.646	30.072.345	30.908.116		
Lasten					
Personele lasten	29.966.357	26.362.738	26.414.351	14%	13%
Afschrijvingen	922.350	857.002	981.186	8%	-6%
Huisvestingslasten	1.634.967	1.642.163	1.512.163	0%	8%
Overige lasten	2.071.994	2.055.585	2.227.989	1%	-7%
Totaal lasten	34.595.667	30.917.488	31.135.689		
Saldo baten en lasten	-1.189.021	-845.143	-227.573		
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	217.585	40.000	69.449	444%	213%
Financiële lasten	20.305	33.165	680.744	-39%	-97%
Totaal financiële baten en lasten	197.280	6.835	-611.295		
Resultaat baten en lasten	-991.741	-838.308	-838.868		

We hebben 2023 afgesloten met een negatief exploitatieresultaat van € 991.741, terwijl we in de begroting uitgaven van een negatief resultaat van € 838.308.

Baten

In totaal hebben we ruim € 2,8 miljoen meer rijksbijdragen ontvangen dan begroot. Dit komt vooral door:

- Een financiële compensatie voor de CAO PO 2023-2024 van € 2,1 miljoen
- Incidentele subsidies van het ministerie van OCW van in totaal € 470.000,-, waaronder een subsidie basisvaardigheden van € 330.000,-
- Hogere financiële bijdrage vanuit het samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO Maastricht-Heuvelland van € 190.000,-.

De overige overheidsbijdragen waren € 125.000,- hoger dan begroot. Dit betrof vooral een subsidie voor de inrichting van twee scholen en een extra ontvangst vanuit gemeenten. Voor een aantal scholen ontvingen we in 2023 een bedrag in het kader van NPO; stimuleringsplan lezen en NT2.

Daarnaast waren de overige baten ruim € 400.000,- hoger dan begroot. Dit betrof met name:

- Hogere vergoedingen voor de ontwikkeling van personeel van € 160.000,-
- Hogere bijdrage overblijfgeregeling van € 80.000,-
- Hogere huurinkomsten van € 60.000,-.

Couponrente

Onder baten valt ook de couponrente van onze beleggingen. Het verschil tussen begroting en realisatie betreft vooral ongerealiseerd koersresultaat. Dit is een virtueel resultaat dat we jaarlijks verantwoorden. In het tweede halfjaar 2023 was er een omslag van nadelige naar voordelige koersresultaten. Het werkelijke resultaat realiseren we pas als we de betreffende fondsen verkopen. Door de hoofdsomgarantie van onze beleggingen is het risico uiteindelijk zeer beperkt.

Lasten

De personele lasten vormen onze grootste kostenpost. We sturen hierop om de kosten te beheersen. Het aandeel van de personele lasten was met 86,6% hoger dan in de jaren daarvoor:

Jaar	Aandeel
2021	82,6%
2022	83,0%
2023	86,6%

De personele lasten kwamen € 3,6 miljoen hoger uit dan begroot. De voornaamste redenen:

- Hogere brutolonen en salarissen van € 1,8 miljoen door salarisverhogingen als gevolg van de nieuwe cao
- Een hogere dotatie aan personele voorzieningen van € 500.000,-, vooral voor langdurig zieken en uitkeringskosten
- Meer inzet van personeel niet in loondienst van € 900.000,-. Dit kwam vooral door het opvangen van ziektes en kosten met betrekking tot inhuur van mensen op procesoptimalisaties
- Hogere kosten voor nascholing van € 215.000
- Hogere reiskosten van € 160.000,- als gevolg van normalisatie van reisbewegingen post-corona.

Resultaatontwikkeling 2023 versus 2022

De totale baten in 2023 zijn € 2,5 miljoen hoger dan in 2022 door met name enerzijds hogere rijksbijdragen OC&W als gevolg van onder meer financiële compensatie van CAO-aanpassingen en anderzijds lagere bekostiging rijksbijdragen NPO.

De personele lasten bedragen € 3,5 miljoen hoger dan in 2022 als gevolg van:

- hogere lonen en salarissen (cao-aanpassingen en stijgend aantal fte's);
- hogere dotatie aan personele voorzieningen (langdurig zieken en WW-uitkeringen);
- toenemende kosten ingevolge PNIL (o.m. procesoptimalisatie en vervangingskosten) en

nascholing (subsidie basisvaardigheden)
De overige bedrijfslasten (afschrijvingen, huisvestings- en overige lasten) kwamen € 100.000 lager uit dan in 2022, door:

- lagere afschrijvingskosten € 58.000 (materiële vaste activa met eindige levensduren);
- hogere huisvestingslasten € 120.000 (met name klein onderhoud en exploitatie);
- lagere overige lasten (niet subsidiabele

bestedingen en PR & communicatie)
respectievelijk onderwijs leermiddelen van € 77.000 respectievelijk € 79.000.

In 2023 worden voordelige financiële baten ingevolge obligatieportefeuille (€ 197.000) genoteerd, daar waar in 2022 negatieve resultaten (€ 611.000) zijn verantwoord als gevolg van beursontwikkelingen.

7.2 Balans

Balans per 31 december 2023

	31 december 2023	31 december 2022	Mutatie in %
Activa			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	5.515.428	5.974.279	-8%
Financiële vaste activa	3.004.630	3.547.398	-15%
Vlottende activa			
Vorderingen	1.320.822	1.605.689	-18%
Effecten	595.508	934.665	-36%
Liquide middelen	5.512.796	4.542.985	21%
Totaal activa	15.949.184	16.605.016	4%
Passiva			
Eigen vermogen (inclusief reserves)	9.832.679	10.824.420	-9%
Voorzieningen	1.067.132	460.460	132%
Langlopende schulden	0	0	0%
Kortlopende schulden	5.049.374	5.320.136	-5%
Totaal passiva	15.949.184	16.605.016	4%

De belangrijkste mutaties in de balansposten ten opzichte van 2022:

- Materiële vaste activa: de stijging in investeringen in materiële vaste activa in 2022 was in 2023 verdwenen. Dit komt doordat we geen extra tijdelijke middelen meer ontvangen die we hiervoor kunnen inzetten. Ook zien we een verandering in investeringen

in onderwijsleerpakketten: die gaan meer en meer van activa naar eenjarige licenties die we verantwoorden in de exploitatie.

- Financiële vaste activa en vlottende activa: de daling komt doordat we geen nieuwe obligatieportefeuilles aankochten. Dit geldt zowel voor de langlopende (financiële vaste activa) als de kortlopende (vlottende activa) effecten.

- Liquide middelen: deze stegen door toevoeging van het saldo van de beleggingsspaarrekening van de geëxpireerde obligaties.
- Eigen vermogen: de daling is het gevolg van het negatief exploitatieresultaat.
- Voorzieningen: deze stijging heeft vooral

te maken met de toename in langdurig zieken en een voorziening voor toekomstige uitkeringskosten.

7.3 Reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen kunnen we gebruiken om de kwaliteit van het onderwijs, personeel en faciliteiten te garanderen op het moment dat dit nodig is. Onderstaand een overzicht van de reserves en voorzieningen per 31 december 2023. De leerlingaantallen zijn gebaseerd op de teldata 1 februari 2022 en 2023.

	2023 totaal	2023 per leerling	2022 totaal	2022 per leerling
Aantal leerlingen		4.043		3.887
	€	€	€	€
Stichtingskapitaal	227	0	227	0
Algemene reserve	1.978.436	489	3.463.032	891
Bestemmingsreserves	7.854.015	1.943	7.361.161	1.894
Totaal reserves	9.832.679	2.432	10.824.420	2.785
Voorzieningen	1.067.132	264	460.460	118
Totaal reserves en voorzieningen	10.899.811	2.696	11.284.880	2.903

- Het saldo aan reserves en voorzieningen nam af tot € 10,9 miljoen, met name door het negatief exploitatieresultaat in 2023.
- Het aantal leerlingen is gestegen met 4,0%. Het bedrag aan reserves en voorzieningen, omgerekend per leerling, daalde met € 207 tot € 2.696.
- De algemene reserve bedroeg € 1,9 miljoen. Dit is € 489 per leerling.

- Het totaal aan bestemmingsreserves (innovatie, kom Leren Academie, groot onderhoud, verduurzaming gebouwen, NPO-gelden en niet-subsidiabele middelen) was € 7,9 miljoen. Dit is € 1.943 per leerling. Een specificatie van de individuele bestemmingsreserve vind je in paragraaf B5 onder 2.1 van de jaarrekening.
- De personele voorzieningen voor duurzame inzetbaarheid, langdurig zieken, uitkeringskosten en jubilea hadden een totale waarde van € 1,1 miljoen.

7.4 Kengetallen

De financiële kengetallen over 2023 kwamen uit boven de normeringen van de Onderwijsinspectie. Alleen het kengetal rentabiliteit scoorde vanwege het negatief exploitatieresultaat onder de vastgestelde norm. Zie ook hoofdstuk 10.4.

7.5 Gevolgen nieuwe bekostigingssystematiek

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs vereenvoudigd. Bij de overgang van de oude naar de nieuwe systematiek zijn scholen met een probleem geconfronteerd. Waar we normaal 100% aan bekostiging ontvangen, was dat voor het schooljaar 2022/2023, bij de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek, circa 93%. In de periode augustus tot en met december 2022 zijn we dus 7% gekort op de bekostiging. Voor kom Leren kwam dat neer op afgerond € 1,1 miljoen. Voorzichtigheidshalve hebben we dit bedrag niet als vordering opgenomen op de balans per 31 december 2022 en 2023.

De minister stelt dat dit probleem voor een schoolbestuur slechts "een boekhoud-technische correctie [is] aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging". De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuze van de minister om de schoolbesturen in 2022 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties. Daarom hebben we samen met zo'n 230 andere schoolbesturen bezwaar gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de juridische vragen die we hebben over de beslissing van de minister zijn het volgens ons waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij - de bestuursrechter - voor te leggen. Daarom hebben wij samen met ruim 220 schoolbesturen besloten in beroep te gaan tegen het besluit van de minister.

8. Continuïteit

8.1 Ontwikkelingen in meerjarenperspectief

Leerlingen

	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Prognose	Prognose	Prognose
Teldatum	01-10-2021	01-02-2022	01-02-2023	01-02-2024	01-02-2025	01-02-2026	01-02-2027
Leerlingen aantal	3.751	3.887	4.043	4.060	4.043	4.043	4.043

Conform begroting houden wij in onze leerlingenprognose rekening met een stabiel leerlingenaantal. We zien vooral sterke en snelle fluctuaties onder asielzoekers en vreemdelingen.

Prognose gemiddeld aantal fte

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
OP	228,3	236,9	220,3	217,1	216,7	216,7	215,2
OOP	73,8	74,8	68,8	62,4	62,9	62,9	61,8
Directie	19,4	18,4	18,5	17,9	17,4	17,4	17,4
Totaal	321,5	330,1	307,6	297,4	297,0	297,0	295,4

De inkomsten (rijksbijdragen) zijn gekoppeld aan het aantal leerlingen. Daarom moet dit in balans zijn met het aantal fte's. We werken met een flexibele schil van medewerkers met een contract voor bepaalde tijd. De evenwichtige balans tussen formatie en leerlingen is wezenlijk. De toename in bezetting is te relateren aan beleidskeuzes. Denk hierbij aan de inzet van extra onderwijsassistenten met NPO-gelden. Deze tijdelijke extra inzet daalt vanaf schooljaar 2024-2025 sterk, omdat we geen NPO-gelden meer ontvangen. Dit is ook terug te zien in de fte-prognose en meerjarenbegroting.

Verhouding personele lasten ten opzichte van rijksbijdragen

Onderstaand geven we de verhouding weer tussen de personele lasten en de rijksbijdragen. De Onderwijsinspectie hanteert een normverhouding van maximaal 95%. In de begrotingsperiode 2024-2028 blijven we daaronder.

Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
88,4%	92,9%	92,6%	90,1%	91,5%	91,7%	91,7%

8.2 Meerjarenexploitatie (baten en lasten)

Meerjarenstaat van baten en lasten

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
	€	€	€	€	€	€
Baten						
(Rijks)bijdragen OC&W	32.270.038	31.337.492	30.710.580	30.433.385	30.399.807	30.399.807
Overige overheidsbijdragen	269.087	67.444	67.444	67.444	67.444	67.444
Overige baten	867.521	461.752	461.752	461.752	461.752	461.752
Totaal baten	33.406.646	31.866.688	31.239.776	30.962.581	30.929.003	30.929.003
Lasten						
Personele lasten	29.966.357	29.013.312	27.674.414	27.854.409	27.879.140	27.887.775
Afschrijvingen	922.350	916.238	943.695	941.378	980.139	1.023.419
Huisvestingslasten	1.634.967	1.591.533	1.641.182	1.692.640	1.746.259	1.802.059
Overige lasten	877.479	580.404	563.755	577.478	590.901	603.755
Leermiddelen	1.194.514	1.175.054	1.203.613	1.234.171	1.257.051	1.293.980
Totaal lasten	34.595.667	33.276.541	32.026.659	32.300.076	32.453.490	32.610.988
Saldo baten en lasten	-1.189.021	-1.409.853	-786.883	-1.337.495	-1.524.487	-1.681.985
Financiële baten en lasten						
Financiële baten	217.585	190.000	180.000	172.500	164.000	156.000
Financiële lasten	20.305	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal financiële baten en lasten	197.280	165.000	155.000	147.500	139.000	131.000
Resultaat baten en lasten	-991.741	-1.244.853	-631.883	-1.189.995	-1.385.487	-1.550.985

De belangrijkste ontwikkelingen en uitgangspunten in de meerjarenbegroting:

- We gaan in planperiode 2024-2028 uit van een stabilisatie van het leerlingaantal
- De bekostiging in de meerjarenbegroting is hierop aangepast
- De pijlers uit ons koersplan zijn het uitgangspunt voor de activiteiten in de begroting
- We zetten regiegroepen in met experts uit de hele organisatie, met directeuren in de lead, om de strategie concreet te maken en in te voeren in onze organisatie.

We hebben in de planperiode bewust een negatief exploitatieresultaat begroot. Op deze manier bouwen we het eigen vermogen gecontroleerd af binnen de financiële kaders van het ministerie van OCW en laten we bewust zien hoe de financiën eruitzien als wij geen maatregelen nemen om de personele lasten te verlagen. Omdat we geen extra middelen als NPO-gelden meer ontvangen, bouwen we de tijdelijke formatie af die met dit extra geld is ingezet. Daarmee daalt het aandeel personele lasten ten opzichte van de totale rijksbijdrage weer naar een regulier niveau en kunnen we de juiste strategische keuzes maken om als stichting financieel gezond te blijven.

Kom Leren zet in de begrotingsperiode 2024-2028 in op een aantal speerpunten:

- Wij bieden goed, eigentijds, passend onderwijs, zo thuisnabij en inclusief mogelijk
- Wij zijn een professionele leer- en leefgemeenschap, waarin expertise wordt gedeeld, vergroot en ontwikkeld in verbinding met elkaar en de omgeving
- Wij zijn een boeiende, inspirerende stichting om te werken en we investeren in onze mensen
- Wij geven de ruimte aan onze professionals om te innoveren, ontdekken en nieuwe praktijk te maken
- Ons onderwijs vindt plaats in gebouwen die (nieuw of) goed onderhouden en up-to-date zijn.

8.3 Meerjarenbalans

	Realisatie 31 dec 2023	Begroting 31 dec 2024	Begroting 31 dec 2025	Begroting 31 dec 2026	Begroting 31 dec 2027	Begroting 31 dec 2028
Activa						
<i>Vaste activa:</i>						
Materiële vaste activa	5.515.428	5.944.354	6.511.434	7.962.187	8.277.942	8.387.753
Financiële vaste activa	3.004.630	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
<i>Vlottende activa:</i>						
Vorderingen	1.320.822	1.606.000	1.606.000	1.606.000	1.606.000	1.606.000
Effecten	595.508	3.522.000	3.192.000	2.690.871	2.240.871	1.840.871
Liquide middelen	5.512.796	3.599.797	2.838.334	806.715	-336.027	-1.488.323
Totaal activa	15.949.184	14.702.151	14.177.768	13.095.773	11.818.786	10.376.301
Passiva						
Eigen vermogen (inclusief reserves)	9.832.679	8.788.424	8.156.541	6.966.546	5.581.059	4.030.074
Stichtingskapitaal	227	227	227	227	227	227
Voorzieningen	1.067.132	593.500	701.000	809.000	917.500	1.026.000
Kortlopende schulden	5.049.374	5.320.000	5.320.000	5.320.000	5.320.000	5.320.000
Totaal passiva	15.949.184	14.702.151	14.177.768	13.095.773	11.818.786	10.376.301

Huisvesting is bij kom Leren niet doorgecentraliseerd. De gemeenten zijn eigenaar van de schoolgebouwen en er vinden geen majeure investeringen plaats.

De belangrijkste ontwikkelingen in de meerjarenbalans zijn:

- Financiële/vlottende vaste activa: we bouwen de obligatieportefeuille verder af en kopen geen nieuwe obligaties meer
- Liquide middelen: liquide middelen nemen toe door de afbouw van de obligatieportefeuille, maar door de begrote negatieve exploitatieresultaten zijn de liquide middelen negatief aan het einde van de planperiode. De komende twee schooljaren sturen we op een daling van de personele lasten tot een aanvaardbaar niveau
- Eigen vermogen (inclusief reserves): dat daalt door het jaarlijkse negatieve exploitatieresultaat.

8.4 Financiële positie

Het financieel toezicht op onderwijsinstellingen gebeurt onder meer aan de hand van een set kengetallen. Deze worden vergeleken met signaalwaarden, die het ministerie van OCW heeft vastgesteld. De financiële kengetallen van afgelopen en komende jaren van kom Leren zijn:

Kengetallen	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Signaleringsgrens
Weerstands vermogen	0,35	0,29	0,27	0,26	0,22	0,18	0,13	< 0,05
Solvabiliteit 1	0,65	0,62	0,60	0,58	0,53	0,47	0,39	< 0,30
Solvabiliteit 2	0,68	0,68	0,64	0,63	0,59	0,55	0,49	< 0,30
Kapitalisatiefactor	0,54	0,47	0,46	0,45	0,42	0,38	0,33	< 0,35
Rentabiliteit	-0,03	-0,03	-0,04	-0,02	-0,04	-0,05	-0,05	< 0,00
Liquiditeit	1,99	1,47	1,64	1,44	0,96	0,66	0,37	< 0,75

Het weerstandsvermogen (eigen vermogen inclusief onverdeeld resultaat / totale baten inclusief financiële baten) geeft aan in hoeverre een organisatie eventuele financiële tegenvallers op kan vangen. Ons weerstandsvermogen ligt ook de komende jaren boven de signaleringsgrens van 0,05. Er is dus voldoende vermogen om mogelijke klappen op te vangen.

De solvabiliteit laat zien in hoeverre we in de toekomst aan de verplichtingen kunnen voldoen. We maken onderscheid in solvabiliteit 1 (eigen

vermogen / totaal vermogen) en solvabiliteit 2 (eigen vermogen plus voorzieningen / totaal vermogen) met signaleringsgrenzen van 0,30. We scoren boven deze signaleringsgrenzen en hebben dus voldoende eigen vermogen.

De kapitalisatiefactor (totaal vermogen -/- boekwaarde gebouwen / totale baten) geeft aan of onderwijsinstellingen hun kapitaal efficiënt benutten. We scoren tot en met 2027 boven de signaleringswaarde; we zetten onze financiële middelen dus efficiënt in. In het laatste jaar van

de planperiode, 2028, scoren we iets onder de signaleringswaarde. De rentabiliteit (totaalresultaat / totale baten) geeft inzicht in hoeverre baten en lasten elkaar in evenwicht houden. Conform de ontwikkeling van het resultaat is de rentabiliteit tot en met 2019 steeds boven de signaleringsgrens van 0,00 gebleven. Vanwege de afbouw van het bovenmatig eigen vermogen blijft de rentabiliteit in de periode 2024-2028 negatief.

De liquiditeit (vlottende activa / kortlopende schulden) geeft aan in hoeverre we op korte termijn aan de verplichtingen kunnen voldoen. Als signaleringsgrens hanteert het ministerie 0,75. Onze liquiditeit ligt tot en met 2026 boven de signaleringsgrens. Conform de meerjarenbegroting komen we in 2027 onder de signaleringswaarde uit. Door de afbouw van tijdelijke extra krachten kunnen we ook op de langere termijn aan onze verplichtingen blijven voldoen.

Naast bovenstaande kengetallen is er ook nog de huisvestingsratio (huisvestingslasten inclusief afschrijving gebouwen en terreinen / totale lasten). Deze ratio maakt inzichtelijk of er in verhouding niet een te groot deel van de baten naar huisvesting gaat, dus of er voldoende geld aan het primaire onderwijsproces wordt besteed. Onze huisvestingsratio is met 0,05 lager dan de signaleringswaarde 0,10.

9. Analyse toekomstige risico's

9.1 Algemeen

Het grootste risico is het tekort aan kwalitatief hoogwaardige professionals op de arbeidsmarkt. Over het algemeen kunnen we stellen dat we in control zijn.

Het ministerie van OC&W heeft ons verzocht om de bovenmatige reserves af te bouwen. We zien dit ook als maatschappelijke opdracht. Hiermee zijn we voortvarend aan de slag gegaan afgelopen jaren en in de komende planperiode gaan we daarmee door. Aandachtspunt de komende jaren is dat we naar een evenwichtige exploitatiebegroting gaan. In de komende planperiode bereiken we die nagenoeg. We monitoren dit jaarlijks en stellen zo nodig bij.

9.2 Onderwijs en kwaliteit

De uitvoering van passend onderwijs zorgt voor extra administratief werk. Intern begeleiders zijn hier veel tijd mee kwijt; dat maakt deze functie minder aantrekkelijk. Binnen het samenwerkingsverband passend onderwijs (SWV) in de regio onderzoeken we of we meer en beter kunnen samenwerken. Voor we hierin stappen zetten, maken we een goede risicoanalyse. Het aantal toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) voor speciaal onderwijs blijft redelijk stabiel als we kijken naar ons aandeel in het SWV. Hierop lopen we geen risico's en kunnen we alleen verdergaand investeren in de goede gesprekken rondom kwaliteit van onderwijs binnen kom Leren in samenhang met de stichtingen in onze omgeving.

9.3 Onderwijs aan nieuwkomers

Hoeveel middelen we ontvangen voor onderwijs aan nieuwkomers, hangt af of een leerling in het eerste jaar of in het tweede jaar onderwijs volgt. Voor een eerstejaars leerling ontvangen we aanzienlijk meer bekostiging. Het grootste risico zit in de onvoorspelbaarheid van het aantal nieuwkomers en de categorie waarin ze vallen. We monitoren de ontwikkelingen in de leerlingaantallen maandelijks.

9.4 Personeel

Naast de krapte op de arbeidsmarkt vormt het ziekteverzuim een risico. Zonder vervanging staat er bij verzuim niemand voor de klas en wordt er geen onderwijs gegeven. Per 1 januari 2022 is kom Leren eigenrisicodragers voor de vervangingskosten bij ziekte. We hebben ook te maken met de financiële gevolgen (hogere WW-lasten) als gevolg van de modernisering van het Participatiefonds; ieder schoolbestuur heeft de verantwoordelijkheid om de eigen werkloosheidskosten beperkt te houden en betaalt daarnaast een eigen bijdrage in geval van beëindiging van een dienstverband.

9.5 Huisvesting en facilitaire zaken

Door prijsverhogingen staat de bouwwereld nog steeds sterk onder druk. Gevolgen daarvan zijn faillissementen en minder aanbieders. Dit betekent dat we te maken hebben en krijgen met vertragingen en prijsstijgingen voor lopende en toekomstige bouwprojecten. Ook de energieprijzen zijn flink gestegen. We blijven de komende jaren alert op (af)lopende energiecontracten.

10. Verslag van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van Stichting kom Leren bestond op 1 januari 2023 uit de volgende vijf leden: [redacted] (voorzitter), [redacted], [redacted], [redacted] en [redacted] die vanaf 1 januari 2023 onderdeel is van de Raad van Toezicht.

Op 1 februari is [redacted] gestart als lid van de Raad van Toezicht. [redacted] heeft op 1 augustus 2023 zijn functie neergelegd wegens het aflopen van zijn tweede zittingstermijn. Het voorzitterschap is op 1 augustus 2023 overgenomen door [redacted]. Per 1 maart 2024 zal [redacted] haar functie in de Raad van Toezicht neerleggen in verband met de aanvaarding van een

bestuursfunctie bij een collega-onderwijsstichting. Om die reden is begin 2024 gestart met de werving van een nieuw lid voor de Raad van Toezicht van Stichting kom Leren. Op het moment van vaststelling van de jaarrekening 2023 is [redacted] per 15 april 2024 als lid toegetreden tot de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht wordt bijgestaan door ambtelijk secretaris [redacted].

De Raad van Toezicht heeft een aantal commissies ingesteld. In 2023 waren deze commissies als volgt samengesteld.

Agendacommissie	[redacted] en [redacted] / [redacted]
Audit en Control	[redacted] en [redacted]
Identiteit	[redacted] en [redacted]
Onderwijs	[redacted] en [redacted]
Remuneratie	[redacted] en [redacted] [redacted]

Het rooster van aftreden van de Raad van Toezicht:

Naam	Datum benoeming	1 ^e termijn	2 ^e termijn
[redacted] (v)	02-10-2017		Tot en met 31 december 2025
[redacted] (v)	10-02-2022	Tot en met 31 december 2025 (na verlenging van de 1e termijn per 1 augustus 2023)	Tot en met 31 december 2028
[redacted] (v)	10-02-2022	Tot en met 31 december 2025	Tot en met 31 december 2029
[redacted] (m)	01-01-2023	Tot en met 31 december 2026	Tot en met 31 december 2030
[redacted] (v)	01-02-2023	Tot en met 31 december 2026	Tot en met 31 december 2031

1. Een lid van de RvT treedt op grond van de statuten van de stichting volgens rooster af, uiterlijk vier jaar na zijn benoeming. Een lid is eenmaal herbenoembaar. In nood- en uitzonderingsituaties is een derde termijn mogelijk.
2. [redacted] is per 1 augustus 2023 uitgetreden in verband met het einde van zijn 2e benoemingstermijn
3. [redacted] is per 1 maart 2024 uitgetreden uit de Raad van Toezicht

Wat betreft de (neven)functies kan gesteld worden dat de voorzitter en leden van de Raad van Toezicht onafhankelijk handelen.

	Werkzaam als:	Nevenfunctie(s)
Paul Vossen (voorzitter tot 1 augustus 2023)	Programmamanager Provincie Limburg	Lid Raad van Commissarissen Bouwvereniging Woningzorg Maastricht
Rieneke van Zutphen	Gepensioneerd Rijksambtenaar	Lid Rekenkamer Maastricht
Mieke Pirson	Directeur-bestuurder Algemeen Maatschappelijk werk Midden-Limburg en Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg	Lid Raad van Toezicht Spring Kinderopvang Boxmeer Lid Raad van Commissarissen Huisartsen Oostelijk Zuid-Limburg Lid bestuur Stichting Pro Infantibus Maastricht
Astrid Wiktor	Bedrijfsjurist bij Stichting Fontys, dienst Onderwijs en Onderzoek	-
Stephan Theunissen	Financieel Directeur Kragten	Lid Raad van Toezicht Stichting
Nicole Silverentand (voorzitter vanaf 1 augustus 2023)	Eigenaar Argentum Financieel Toezicht en Bestuur	Lid Raad van Commissarissen Mercurius Heerlen B.V., lid Raad van Commissarissen Meditta Holding B.V.
Ellen Dielissen	Eigenaar EDCL	-

Om te vermijden dat ondanks genoemde onafhankelijkheid de schijn van belangenverstrengeling ontstaat, zal in lijn met het bepaalde in de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen de zogeheten 'besluitvormingsregel' worden gehanteerd.

Dit betekent dat wanneer er sprake is van een tegenstrijdig belang het betreffende lid van de Raad van Toezicht niet deelneemt aan de beraadslaging en de besluitvorming. De Raad van Toezicht ziet er strikt op toe dat deze regel wordt nageleefd. Voorafgaand aan het aanvaarden van nieuwe hoofd- of nevenfuncties wordt zorgvuldig geëvalueerd of er een onafhankelijkheidsrisico aanwezig is en worden de eventuele consequenties besproken.

Vergoedingen

De Raad van Toezicht heeft in oktober 2020 besloten om de vergoeding voor de voorzitter en de leden van de Raad van Toezicht een vast percentage te laten zijn van de voor de bestuurders

van de stichting geldende maximale WNT-bezoldiging. Voor de voorzitter van de Raad van Toezicht geldt een percentage van 7,5%. Voor de leden van de Raad van Toezicht is het percentage vastgesteld op 5%. Deze percentages zijn de helft van de wettelijk toegestane percentages.

Governancecodes

De Raad van Toezicht volgt de sectorale governancecodes zoals die voor het primair onderwijs gelden: de Code Goed Toezicht en de Code Goed Bestuur Primair Onderwijs. Met het oog op deze codes evalueert de Raad van Toezicht geregeld het eigen functioneren en bevordert de Raad van Toezicht de eigen professionaliteit door het volgen van trainingen en cursussen. De 'Code Goed Bestuur Primair Onderwijs' wordt ook door het College van Bestuur gehandhaafd. Zowel het College van Bestuur als de Raad van Toezicht laten hiermee zien dat zij verantwoordelijkheid nemen voor goed onderwijs, zowel individueel als in verbinding

met de maatschappelijke context, en dat zij professioneel, integer en transparant te werk gaan. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het management zijn vastgelegd in het Managementstatuut van kom Leren. De Raad van Toezicht heeft geen afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de naleving van sectorale governancecodes.

Vergaderingen

Van de vergaderingen van de Raad van Toezicht worden verslagen gemaakt waarin de besprekingen en eventuele besluiten en acties worden vastgelegd. De Raad van Toezicht heeft in 2023 zes keer met het College van Bestuur vergaderd en één keer samen met het College van Bestuur een themabijeenkomst georganiseerd. Daarnaast hebben individuele leden van de Raad van Toezicht in commissieverband met (leden van) het College van Bestuur overleg gevoerd. De remuneratiecommissie voert met het oog op haar werkgeversrol jaarlijks op twee momenten jaargesprekken met het College van Bestuur.

Aan het einde van het jaar worden er individuele functioneringsgesprekken gehouden, terwijl halverwege het jaar het functioneren van het College van Bestuur wordt besproken. Tijdens de jaargesprekken worden afspraken gemaakt over te bereiken resultaten, persoonlijke ontwikkeling en arbeidsvoorwaarden. De remuneratiecommissie ontvangt voorafgaand aan deze jaargesprekken input van de andere leden van de Raad van Toezicht. Eind 2023 heeft het besluit genomen zijn contract met Stichting kom Leren te beëindigen.

In control

De Raad van Toezicht heeft vastgesteld dat het College van Bestuur in 2023 op een professionele wijze invulling heeft gegeven aan haar bestuurlijke taken, adequaat sturing heeft gegeven aan de organisatie en in control is geweest. De ramingen

van de inkomsten en uitgaven zijn betrouwbaar en leiden tot een stabiel financieel beeld.

Op basis van de informatie die de Raad van Toezicht in het kader van de jaarcyclus heeft ontvangen, waaronder de begroting, de meerjaren begroting, het jaarverslag en de jaarrekening, heeft de Raad van Toezicht vastgesteld dat de onderwijsmiddelen in 2023 rechtmatig zijn verworven, rechtmatig en doelmatig zijn besteed en dat de continuïteit van de stichting niet in het geding is.

Ter vaststelling van de doelmatigheid en rechtmatigheid vindt regelmatig overleg plaats tussen alle stakeholders en worden interne richtlijnen op dit vlak, zoals het inkoop- en aanbestedingsbeleid en de (digitale) procuratie periodiek door de Raad van Toezicht, in samenspraak met het College van Bestuur, geëvalueerd.

Voor het primair onderwijs geldt een maximale WNT-bezoldiging voor bestuurders. In 2023 bedroeg de maximale WNT-bezoldiging voor de bestuurders van Stichting kom Leren € 173.000. De salarissen van beide bestuurders zijn binnen de voor 2023 geldende maxima in het kader van de Wet normering Top Inkomens. Dat geldt ook voor de vergoedingen voor de voorzitter en leden van de Raad van Toezicht.

 is in 2021 benoemd tot accountant van de stichting.

Bij de uitoefening van zijn toezichthoudende rol ging de aandacht van de Raad van Toezicht in 2023 in onder meer uit naar de volgende zaken:

Algemeen

- Inwerken nieuwe leden van de Raad van Toezicht
- Meedenken over en goedkeuren van het Koersplan 2023-2027

- Deelname aan bestuurlijke visitatie door de PO-Raad
- Samenwerking met College van Bestuur en binnen College van Bestuur
- Governance structuur en aansluiting toezicht visie op bestuurlijke visie
- Informatiebehoefte Raad van Toezicht
- Bespreken monitoring van kwaliteit van het onderwijs
- Invulling geven aan de klankbordrol van de Raad van Toezicht
- Werkwijze Raad van Toezicht o.m. commissiebezetting en rooster van aftreden
- Deelname aan directeurenoverleg
- GMR-overleg

Financiën

- Jaarplan en goedkeuren begroting 2024
- Goedkeuren meerjaren begroting 2024-2028
- Goedkeuren jaarverslag en jaarrekening 2022
- Managementletter accountant 2023
- Financiële positie/reservepositie
- Besteding NPO-middelen
- Treasurystatuut
- Goedkeuren WNT Klasse indeling 2023 en 2024

Personele aangelegenheden

- Bestuursformatieplan 2023
- Beheersen ziekteverzuim
- Vervanging en lerarentekort
- Werkdruk
- Insourcing/outsourcing diensten

Onderwijs

- Onderwijsresultaten

Overige betrokkenheid Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht vindt het bij de uitoefening van zijn toezichthoudende taak en de klankbordrol van belang om een beeld te hebben van de situatie op basisscholen die onder het gezag van de stichting vallen. Om die reden bezoekt de Raad van Toezicht jaarlijks enkele basisscholen van de stichting. In 2023 hebben de nieuwe leden van de Raad van Toezicht, mede in het

kader van hun inwerkprogramma, een bezoek gebracht aan Katholieke Basisschool Sint Jozef en aan KernKindcentrum ZIEZO! Verder heeft de Raad van Toezicht in 2023 deelgenomen aan een vergadering van het Directeurenoverleg en van het bestuursbureau.

De Raad van Toezicht heeft in 2023 tweemaal met een delegatie van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad overleg gevoerd om de algemene gang van zaken binnen de stichting te bespreken. De gesprekken verliepen in plezierige en constructieve sfeer.

De Raad van Toezicht spreekt haar waardering en dankbaarheid uit over de inzet van het College van Bestuur, de medewerkers en de overige geledingen van Stichting kom Leren in 2023. Dat de cultuur binnen de organisatie onder leiding van het College van Bestuur geleidelijk aan is gewijzigd, betekent ook dat er op een andere wijze invulling gegeven wordt aan het toezichthouderschap en er andere informatiebehoeften ontstaan om invulling te geven aan de taak die aan de Raad van Toezicht is toevertrouwd. Raad van Toezicht en College van Bestuur hebben besloten om samen een governance traject te doorlopen onder externe begeleiding, met het doel te komen tot een goede governance structuur en een bestuurlijke visie en toezichtvisie die op elkaar aan te sluiten. Binnen de Raad van Toezicht en het College van Bestuur kijken de deelnemers met enthousiasme uit naar dit traject dat in het eerste halfjaar van 2024 loopt.

Maastricht, 19 juni 2024

Namens de Raad van Toezicht,

Nicole Sil
Voorzitter

11. Verslag van de Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Inleiding

Dit jaarverslag gaat over de periode januari 2023 tot en met december 2023. Het jaar 2023 kunnen we omschrijven als een energiek jaar waarbij de GMR als groep zich verder heeft ontwikkeld. De ontmoeting stond centraal, zowel tussen de leden onderling, als met het College van Bestuur en de Raad van Toezicht, als met de diverse medezeggenschapsraden. Het opbouwen van een goede onderlinge relatie kreeg vorm.

De Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) is een belangrijk orgaan voor inspraak en medezeggenschap van leerkrachten, medewerkers en ouders op stichtingsniveau. Een goed functionerende GMR kan een grote bijdrage leveren aan de kwaliteit van onderwijs en de sfeer en veiligheid op de scholen binnen kom Leren.

Goede medezeggenschap zorgt voor alertheid en scherpheid in de te maken keuzes. Door mee te praten, vragen te stellen en waar nodig discussie te voeren, wordt bijgedragen aan een gezonde dynamiek van openheid en transparantie. Daarmee krijgt de stichting gevraagd en ongevraagd advies en een stukje reflectie. Medezeggenschap is op scholen geregeld in de MR's. De leden van zowel MR als GMR worden via verkiezingen rechtstreeks gekozen door medewerkers en ouders.

Terugblik op 2023

Periodiek vonden GMR-overleggen plaats, met en zonder aanwezigheid van het CvB. Daarbij stonden diverse onderwerpen op de agenda, zoals HR-onderwerpen (denk aan verzuim, evaluatie bedrijfsarts, arbobeleidsplan, de RI&E, fietsregeling), de begroting, kwaliteit van onderwijs en uiteraard het Koersplan. Naast de reguliere stukken die ter vergadering werden behandeld, werd ook gesproken over actualiteiten, zoals lerarentekort, telefoon in de klas, aandacht

voor reken-/taalachterstand, et cetera. De banden met de (nieuwe) leden van de Raad van Toezicht werden aangehaald en daarnaast was er ook aandacht voor de visitatie van de Onderwijsinspectie. We konden het jaar helaas niet eindigen met de verbindingavond GMR-MR, aangezien deze vanwege omstandigheden is verplaatst naar januari 2024.

P-leden en O-leden

De GMR bestaat in totaal uit 14 leden, waarvan 7 personeelsleden (P) en 7 ouderleden (O). Daarnaast wordt de raad ondersteund door een (extern) ambtelijk secretaris.

Ouders:

Personeel:

ambtelijk secretaris

In de loop van 2023 hebben onderstaande mutaties plaatsgevonden;

leden die zijn gestopt:

Nieuwe leden die we hebben mogen verwelkomen: George van den Hove, Kim Kreuwels, Jhon Miesen, Rutger Bronsveld.

Contactpersonen voor de MR's

Contactpersoon zijn voor de MR-en betekent in beginsel dat de GMR-leden benaderbaar zijn (per mail/ telefonisch) voor bovenschoolse vragen. Daarnaast wordt relevante informatie over (bovenschoolse) thema's uitgewisseld. Op het moment dat MR-leden het nuttig vinden dat een thema bovenschools besproken moet worden is de

contactpersoon het eerste aanspreekpunt van de GMR. Omgekeerd kan het GMR-lid ook zaken ophalen bij de MR-en waar hij/zij contactpersoon van is. Indien gewenst kunnen notulen worden opgevraagd en in de GMR gedeeld, met als doel belangrijke / vaak voorkomende onderwerpen terug laten komen in de GMR.

Contactpersonen per school	
OBS De Bundeling in Bunde	
KBS De Den in Mheer	
BS De Keerkring in Cadier en Keer	
BS St. Martinus in Gronsveld	
RK Op de 10 Bunder in Wijlre	
OBS Berg in Berg en Terblijt	
BS De Cramignon in Eijsden	
BS St. Jozef in Oost-Maarland	
IKC Dynamiek in Maastricht	
BS Maurice Rose te Margraten	
KKC ZIEZO! in Maastricht	
BS St. Gertrudis in St. Geertruid	
OBS De Spiegel in Maastricht	
OBS Binnenstad in Maastricht	
MBS De Poort in Maastricht	
OBS Broekhem in Valkenburg	
ABS Tangram in Eijsden	
KKC De Loper (incl taalklassen)*	

* Voorheen Nuts en Regenboog

Werk- en klankbordgroepen

De GMR werkt met werkgroepen en klankbordgroepen om haar taken efficiënt te kunnen uitvoeren. Deze werkgroepen zijn als volgt verdeeld:

Werkgroepen	
Documentencheck	
Formuleren missie, visie, actv.plan	
Samenwerking en communicatie MR-en	
Werving, verkiezingen	

Klankbordgroep	
Personeel, Organisatie	
Kwaliteit Onderwijs	
Financiën	

Besluiten

- In 2023 hebben we bij zes onderwerpen instemming gegeven:
- Invulling preventiemedewerker (inclusief aanvullend advies)
 - RI&E / bovenschools plan van aanpak (met opmerkingen)
 - Meerjarenbestuursformatieplan 2023-2027
 - Concept Koersplan 2023-2027
 - Fietsregeling
 - Vergoeding verhuiskosten
- Daarnaast hebben we positief geadviseerd over het format Vakantierooster 2024-2025.

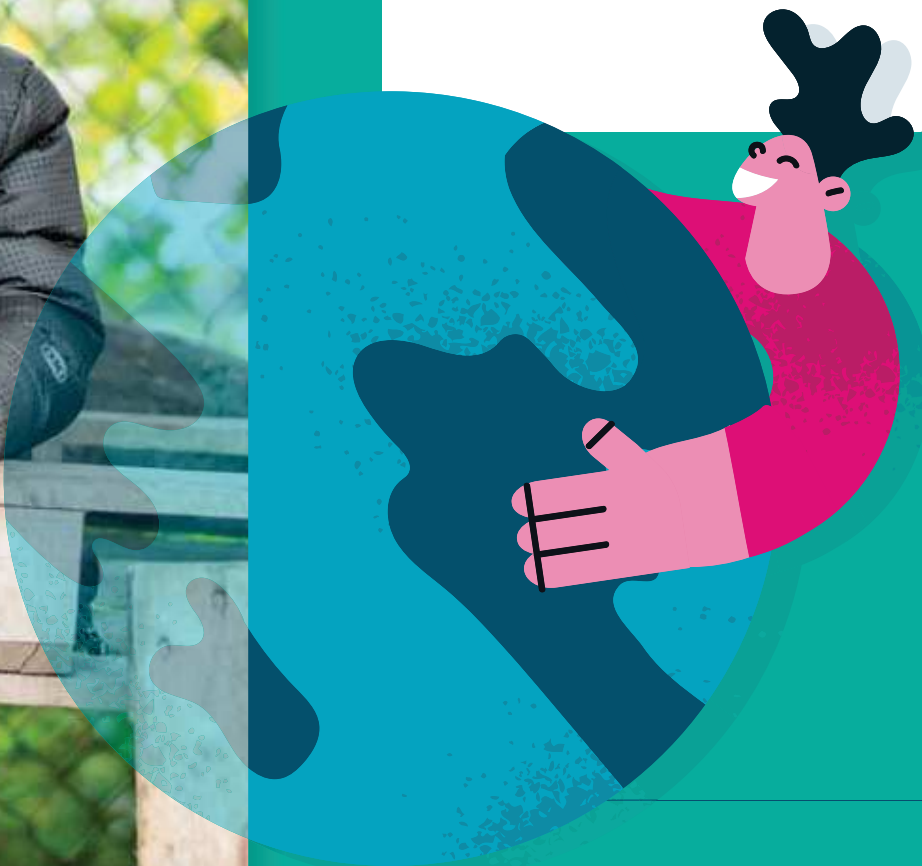
Namens het dagelijks bestuur,

Bestuurlijk secretaris GMR kom Leren/lid oudergeleding

BIJLAGEN DEELA

Bijlage A

Kenmerken van de verschillende soorten onderwijs

Kom Leren heeft scholen voor katholiek, openbaar en algemeen bijzonder onderwijs. Dankzij die verscheidenheid valt er iets te kiezen bij Kom Leren.

Katholiek onderwijs

Katholieke scholen staan voor vertrouwen, solidariteit, respect, verwondering en vergevingsgezindheid. Het actueel houden van katholieke tradities vraagt steeds om vernieuwing en om meebewegen met de tijd. De scholen geven vanuit die tradities vorm aan het geloof en de daarbij horende identiteit. De katholieke basisscholen in onze stichting zijn De Den, De Keerkring, Sint Martinus, Op de 10 Bunder, De Cramignon, Sint Jozef, Maurice Rose en Sint Gertrudis.

Openbaar onderwijs

Openbare scholen zijn ontmoetingsplaatsen waar je nieuwe verhalen leert kennen en jouw eigen verhaal verder ontwikkelt. Vanuit gelijkwaardigheid en vrijheid ontmoet je mensen met verhalen vanuit de hele wereld. Bij openbaar onderwijs is ook de gemeente betrokken. Kom Leren voorziet in openbaar onderwijs op de basisscholen Binnenstad, Dynamiek, ZIEZO!, De Regenboog, De Spiegel, De Bundeling, Berg en Broekhem.

Algemeen bijzonder onderwijs

Algemeen bijzondere scholen werken vanuit een specifieke visie op onderwijs of opvoeding. Ze geven een gelijkwaardige betekenis aan levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen. Binnen onze stichting kennen we drie algemeen bijzondere scholen: de Nutsschool, De Poort en Tangram.

Bijlage B

Verantwoording Passend Onderwijs

Keuze schoolbesturen:
dit format hanteren voor de paragraaf in het eigen Jaarverslag en/of separaat aanleveren aan het SWV

SCHOOLBESTUREN AAN ZET - SAMENWERKINGSPLAN

VERANTWOORDING & COLLECTIEVE VERANTWOORDELIJKHEID PASSEND ONDERWIJS

BESTUUR: Stichting kom Leren ,
NAMENS BESTUUR: , Adviseur onderwijs & kwaliteit (naam ,functie)
SCHOOLJAAR: 2022-2023
SCHOLEN IN SWV: ☐ PO3104 (Westelijke Mijnstreek) ☒ PO3105 (Maastricht-Heuvelland) ☐ PO3106 (Parkstad)

Context

Het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband geeft de wijze aan waarop organisatie en financiering van passend onderwijs vorm krijgen, compact weergegeven in "Verknoopte Governance" ([www.passendonderwijszuid.nl / downloads](http://www.passendonderwijszuid.nl/downloads))

Richting: doelen en beoogde resultaten
Ruimte: strategie en proceseigenaar
Resultaat: outputindicatoren collectief
Rekenschap: verantwoording en verantwoordelijkheid

De inhoud van het ondersteuningsplan is leidend voor het samenwerkingsverband en de bij het samenwerkingsverband aangesloten besturen en scholen. Het ondersteuningsplan is in nauwe samenwerking tussen de samenwerkingsverbanden Westelijke Mijnstreek, Maastricht – Heuvelland en Parkstad tot stand gekomen omdat door de deelnemende schoolbesturen de meerwaarde onderschrijven om voor de regio Zuid-Limburg samenwerking en verbinding met elkaar te zoeken en de verdieping – in het belang van ouders en leerlingen – te vinden. Dit heeft geresulteerd in een intensieve en op elkaar afgestemde samenwerking in deze relatief kleine regio.

Het samenwerkingsverband heeft een grote mate van beleidsvrijheid om - binnen de wettelijke context - het onderwijs aan leerlingen met een ondersteuningsbehoefte in te richten. Het ondersteuningsplan ([www.passendonderwijszuid.nl / downloads](http://www.passendonderwijszuid.nl/downloads)) beschrijft de wijze waarop een passend onderwijsaanbod, een snelle schakeling tussen voorzieningen, weinig bureaucratie (deregulering) en een transparante verdeling van middelen vorm krijgt.

De participerende besturen in het samenwerkingsverband kiezen voor optimale inhoudelijke - en de daarmee samenhangende financiële - autonomie. In de missie en visie wordt dit verder uitgewerkt. Deze principiële keuze is onderlegger voor de inhoud van het ondersteuningsplan en de vormgeving van het samenwerkingsverband; inherent aan deze richtinggevendende keuze is het scholenmodel de financieringssysteem.

Missie

Schoolbesturen voor primair onderwijs en speciaal onderwijs hebben de opdracht om voor alle leerlingen passend onderwijs te organiseren en hebben daartoe de volgende missie geformuleerd:

"zo inclusief mogelijk: vindplaats als werkplaats & samen duiden-samen doen-samen door"

Elk kind heeft recht op passend onderwijs, ongeacht niveau van leren en ontwikkeling. Schoolbesturen en scholen geven vorm aan passend onderwijs in het ondersteuningscontinuüm: hoogwaardige basisondersteuning en extra ondersteuning. Uitvoering vindt plaats zo inclusief en thuisnabij mogelijk in samenwerking tussen onderwijs en gemeenten door de totale ondersteuning voor de jeugd in samenhang aan te pakken en te organiseren binnen de beschikbare middelen. Hiertoe werken schoolbesturen samen in het samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband is faciliterend bij het vormgeven van deze collectieve verantwoordelijkheid.

Doelstellingen

Er zijn vijf collectieve doelstellingen geformuleerd:

1. Een dekkend aanbod: alle kinderen een passende plek
2. Basisondersteuning: ondersteuningsniveau 1 t/m 4 van hoog niveau
3. Adequate toegang tot extra ondersteuning
4. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveau 5 van hoog niveau
5. Ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces

Samenhang

De samenwerking van schoolbesturen en scholen in het collectief van het samenwerkingsverband is op een heldere wijze uitgelijnd in het ondersteuningsplan; werkwijze, afspraken en tools “raderen” in elkaar.

VERKNOOPTE GOVERNANCE:

Focus van handelen

1. De basis op orde -
Inbegrepen Individuele onderwijs-zorgarrangementen indien nodig -maatwerk op school in verbinding naar maatwerk thuis
2. Doelgroeparrangementen (DGA) Onderwijs-Jeugdhulp-Zorg scholen niveau 5 -
collectieve aanpak op school in verbinding naar maatwerk thuis
3. Knooppunt -
verbindende schakel & doorgaande lijnen binnen en tussen onderwijs en zorg.

Noodzakelijke procesvoorwaarden

binnen en tussen schoolbesturen voor implementatie & borging collectieve afspraken:

- Integrale aanpak tussen onderwijs en gemeenten - totale ondersteuning voor de jeugd in samenhang organiseren
- Doen wat is afgesproken
- In alle lagen: schoolbestuur, school, lb-er, leerkracht
- Volgens een gedegen pdca-cyclus: (door)ontwikkeling, uitvoering, evaluatie, verankering
- Elkaar binnen het collectief toetsen en aanspreken op het nakomen en naleven van de gemaakte afspraken

Verantwoording

De verantwoording is een logisch sluitstuk om inzicht en overzicht te krijgen op enerzijds de resultaten en anderzijds de stand van de ontwikkeling op de afgesproken focus van handelen op het niveau van bestuur, samenwerkingsverband en Zuid-Limburg. De jaarlijkse verantwoording geeft sturingsinformatie om beleid en aanpak door te zetten, bij te sturen en/of waar nodig te intensiveren.

Het samenwerkingsverband beschikt over een uitgebreide set aan informatie, zoals bijvoorbeeld de tweejaarlijkse opname ontwikkeling ankerpunten basisondersteuning (SOP), verwijzingspercentages, aantal leerlingen teruggeplaatst vanuit gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen (herbeoordeling), informatie uit TLV-aanvragen m.b.t. de gerealiseerde ondersteuning in niveau 1 t/m 4, etc. Binnenkort wordt een dashboard ten behoeve van schoolbesturen operationeel waarmee deze informatie te ontsluiten is.

De beschikbare informatie is de onderlegger op basis waarvan schoolbesturen concreet en gericht kunnen reflecteren op het eigen aandeel in de gerealiseerde kwalitatieve en kwantitatieve resultaten en het eigen aandeel in het collectieve proces. Schoolbesturen leggen op deze wijze verantwoording af aan elkaar over de inzet van middelen in het kader van passend onderwijs.

Resultaatverantwoording gekoppeld aan procesverantwoording als opmaat naar objectieerbare collectieve indicatoren.

EEN VERBAND VAN SAMENWERKENDE SCHOOLBESTUREN

REKENSCHAP - EIGEN AANDEEL SCHOOLBESTUUR IN HET COLLECTIEF RESULTAAT

VOOR ALLE SCHOLEN IN NIVEAU 1 T/M 5

ONTWIKKELING ANKERPUNTEN ONDERSTEUNING

Reflectie op Rapportage 2-jaarlijkse meting schoolondersteuningsprofielen, afgezet tegen de informatie van het SWV in de vigerende documenten Jaarverslag & Evaluatie en Kengetallen TLV.

Ankerpunt 1 - Kwaliteitsstandaard

Op de scholen van kom Leren wordt gewerkt vanuit de PDCA cyclus. Binnen deze cyclus worden jaarlijks de medio- en de eindtoets geanalyseerd. Op stichtingsniveau worden deze analyses naast elkaar gelegd en besproken. Nagenoeg al onze scholen voldoen aan de kwaliteitsstandaard. Op alle scholen worden de normen voor 1F gehaald. Op 2F niveau scoren de scholen prima op lezen en taal.

Vorig jaar bleek dat veel scholen over langere termijn de 1S doelen voor rekenen niet halen. Hier wordt stichtingsbreed een aanpak voor gerealiseerd. Inmiddels zien we dat een gedeelte van de scholen enige verbetering laten zien in hun 1S niveau.

Ankerpunt 2 - Planmatig en Handelingsgericht werken

Op de scholen van kom Leren wordt gewerkt vanuit de PDCA cyclus. Hierbij ondersteunen we kinderen in hun leer- en sociaal emotionele ontwikkeling.

In het afgelopen schooljaar 2022/2023 zijn we gestart met het voeren van audits op alle scholen. Doel van deze audits is het spiegelen van scholen op drie gebieden: is de basiskwaliteit op orde (op basis van een gezamenlijk vastgestelde basiskwaliteitskaart), hoe verloopt het innovatieproces m.b.t. de koers van de stichting en in welke mate is er sprake van leer- en werkgeluk bij leerlingen en werknemers. In dit proces nemen we ook de resultaten van de versterking van het handelingsgericht werken mee.

Ankerpunt 3 - Specifieke ondersteuning

Kom Leren heeft veel kleinere scholen in de stichting. Het is hierdoor lastig om voor alle ontwikkelvragen van kinderen expertise in huis te hebben. Met name op gebied van NT2 en meer- en hoogbegaafdheid ligt hier een vraag. Binnen kom Leren werken we met leidende coalities. Deze vertegenwoordigen de verschillende bondgenootschappen en sluiten aan bij enkele netwerken en professionele leergemeenschappen (PLGs). Deze PLGs en netwerken houden zich o.a. bezig met het versterken van de kennis rond bepaalde leerproblematieken en -uitdagingen. Rekenen, hoog- en meerbegaafdheid, taal en NT2 zijn enkele van de gebieden waarop we het afgelopen jaar hierin hebben geïnvesteerd. Dit doen we ook regelmatig samen met onze collega's van MosaLira

Door het beleid op stichtingsniveau te organiseren, kunnen de scholen toch gebruik maken van deze extra expertise en voorzieningen. De leidende coalities worden aangestuurd door het netwerk van Intern Begeleiders in samenwerking met de Adviseur Onderwijs & Kwaliteit.

Ankerpunt 4 - Ondersteuningsstructuur

Aan iedere kom Leren school is een intern begeleider verbonden. Meerdere keren per jaar vindt intervisie tussen de intern begeleiders plaats. Ook is er sprake van diverse netwerkbijeenkomsten waar overleg plaats vindt op relevante thema's.

Binnen kom Leren fungeert een ondersteuningsteam passend onderwijs (OPO). Het OPO bestaat uit psychologen en orthopedagogen. Zij zijn als consultants verbonden aan de scholen. Hier voeren zij consultaties uit, waarbij ze vanuit hun expertise adviseren over de meest passende onderwijsondersteuning voor kinderen die deze nodig hebben. Tevens voeren zij didactische- en psychologische onderzoeken en observaties uit.

Stichting kom Leren heeft verschillende samenwerkingsovereenkomsten afgesloten met Ambulant Begeleiders (AB) die elk hun eigen expertise hebben. Zij ondersteunen leerkrachten die handelingsverleggen zijn m.b.t. de zorgvragen van hun leerlingen.

THUISZITTERS

Het blijft ingewikkeld een eenduidige omschrijving te geven voor het woord thuiszitter. In sommige gevallen is het een bewuste keuze van ouders, die niet gedragen wordt door de school. In sommige gevallen is er sprake van een wederzijdse overeenkomst vanuit een knooppunt waarin aangegeven wordt dat de schoolsituatie te stressvol kan zijn. Andere varianten zijn ook mogelijk. In het schooljaar 2022-2023 waren er binnen kom Leren voor een bepaalde periode 2 thuiszitters (volgens criteria Leerplicht) bekend: Tevens was er sprake van trajecten waarbij kinderen tijdelijk thuis zaten in afwachting van externe plaatsing of het S(B)O. In alle gevallen in afstemming met leerplicht. Door de implementatie van de knooppuntoverleggen (met als doel preventiever werken) trachten we het aantal thuiszitters terug te brengen.

ONONDERBROKEN LEER-EN ONTWIKKELINGSPROCES

Instream in PO met 4 jaar, tenzij - Doorstroom van PO naar VO op gemiddeld 12 jaar, tenzij - Schooladvies PO houdt stand in 3e jaar VO - Geen onnodige vertraging in PO-loopbaan -Soepele (ver)plaatsingsprocessen

Kinderen stromen in principe in op de scholen van kom Leren als ze 4 jaar zijn. Bij deze plaatsing kunnen kindpartners en jeugdhulpverlening betrokken zijn. Deze kinderen stromen eind groep 8 uit naar het voortgezet onderwijs. In een enkel geval kan deze uitstrooming plaatsvinden als de kinderen in groep 7 zitten, maar alleen wanneer de uitstroomverwachting van de kinderen hiertoe aanleiding geeft. Ook bij de uitstroom kunnen partners betrokken zijn.

De scholen en de stichting monitoren voor minimaal drie schooljaren de bestendiging. Het afgelopen jaar heeft de stichting kritisch gekeken naar de uitstroom- en bestendigingscijfers. Uit de gegevens over eerdere jaren bleek dat enkele scholen een advies gaven dat lager lag dan het schooltype waar de kinderen uiteindelijk terecht kwamen. In het afgelopen jaar is deze afwijking al licht gedaald.

AANVULLEND & SPECIFIEK VOOR NIVEAU 1 T/M 4 - BASISONDERWIJS

VERWIJZINGEN NAAR SO/SBO

Reflectie op de informatie van het SWV in de vigerende documenten Jaarverslag & Evaluatie en Kengetallen TLV.

In het afgelopen jaar zijn er voor 27 kinderen TLV aanvragen gedaan. Deze zijn allemaal goedgekeurd door het SWV. De gegevens die we vanuit het SWV aangeleverd hebben gekregen zijn enigszins vertekend. Van de 27 aanvragen waren 7 aanvragen afkomstig vanuit de EOA en 2 aanvragen vanuit de Taakklassen. In één geval betrof het een onderinstromer. In overleg zijn deze aanvragen uit het overzicht gehaald.

Hierdoor was er uiteindelijk in 17 casussen sprake van een rechte TLV aanvraag en verwijzing. Meer dan de helft van de verwijzingen (12) betrof kinderen uit groep 1 t/m 4. Hierdoor ligt er een accent op het jonge kind. Terugplaatsing bij deze groep zou een reële optie kunnen zijn. De verwijzingen kwamen van 11 scholen. 8 scholen hebben derhalve geen kinderen verwezen.

Binnen kom Leren gaan we nadenken over een duidelijkere codering voor de aard van de verwijzingen, zodat we hier beter op kunnen anticiperen.

Binnen kom Leren is een kernteam opgericht dat gaat onderzoeken hoe we, door een sterkere verbinding tussen scholen en een beter zicht op competenties van deze scholen, vaker tot een BaO-BaO plaatsing kunnen komen.

LEERLINGEN TERUGGEPLAATST VANUIT GESPECIALISEERDE ONDERWIJSVOORZIENINGEN

Er zijn geen leerlingen teruggeplaatst vanuit gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen.

AANVULLEND & SPECIFIEK VOOR NIVEAU 5 - SBO EN SO

EXTERNE FUNCTIE

Verbinding met en aansluiting bij het zorgcontinuüm en versterking van de basisondersteuning door inzet van outreachende maatwerkexpertise ter verbreding en verdieping van de ondersteuningsmogelijkheden in de basisondersteuning n.v.t.

SCHAKELFUNCTIE => LEERLINGEN TERUGGEPLAATST NAAR REGULIERE BASISSCHOLEN

Tussen basis- en extra ondersteuning, met als focus toeleiding naar lichtere vormen van ondersteuning en collectieve doelgroeparrangementen voor normalisering en regulering van instroom vanuit zorg naar onderwijs (bv MKO/KDC/residentieel) n.v.t.

AANWENDING MIDDELEN SWV

De lumpsum van SO en SBO moet volledig worden ingezet t.b.v. extra ondersteuning SWV. Financiële verantwoording integraal in Jaarrekening besturen.

vanuit SWV:				
	☐ PO3104 (WM)	☒ PO3105 (MH)	☐ PO3106 (PS)	
Ontvangen bedrag Terugploegregeling*	(basisbedrag en uitkering reserve)	€	889.830	€
Ontvangen bedrag Doelgroepfinanciering*	(enkel s(b)o, indien van toepassing)	€		€

*Zie bekostigingsbeschikking(en) SWV 2019-2020

Aanwending:

1. € 0	tbv	Passend Onderwijs calamiteiten
2. € 190.102	tbv	Ambulante begeleiding
3. € 213.871	tbv	Ondersteuningsteam Passend Onderwijs
4. € 485.857	tbv	Inzet Interne Begeleiding scholen

REKENSCHAP - EIGEN AANDEEL SCHOOLBESTUUR IN HET COLLECTIEF PROCES

Een netwerk kenmerkt zich door indirecte aansturing. Vanuit het SWV kan op een aantal processen niet de klassieke p-d-c-a-cyclus toegepast worden, maar is er feitelijk sprake van make-them-plan-do-check-act.

De opdrachten in het collectief proces zijn inzichtelijk gemaakt ter sturing en verantwoording door schoolbesturen. Naast de verantwoording over resultaten en inzet van de ontvangen middelen, zijn langs de hoofdlijnen procesindicatoren benoemd. Daarmee is/blijft duidelijk aan welke knoppen het bestuur kan draaien c.q. op welke processen het bestuur moet sturen. De aanname is dat alle besturen met de ontwikkeling bezig zijn en de raderen in gang zetten en houden in de interne processen. Het is een gezamenlijke zoektocht naar een goede werkvorm voor de collectieve evaluatie op procesniveau. Een volgende stap wordt gezet door in de opname van het SOP in 2022 procesindicatoren mee te nemen in de zelfevaluatie door alle scholen, waarmee vergelijkbare data beschikbaar komen als basis voor 'de zone van naaste ontwikkeling'.

HET SCHOOLBESTUUR STUURT OP: per hoofdonderdeel -beknopt en bondig- de stand van ontwikkeling, gebaseerd op en gelieerd aan de onderliggende procesindicatoren.

ALGEMEEN

Hoe is de sturing belegd en geborgd in de interne processen?

Binnen kom Leren werken we met 3 regiegroepen die samen zorgen voor een samenhangende ontwikkelingslijn. Deze drie regiegroepen zijn: "De mens centraal", "Talentontwikkeling en diversiteit" en "De leer- en leefgemeenschap in transitie". De beleidsmatige opbrengsten van deze regiegroepen versterken het onderwijs en zorgen voor meer diversiteit en inclusie. Binnen de stichting wordt gewerkt vanuit het Rijnlands Model. "Van onderop" wordt in iedere regiegroep vastgesteld welke ontwikkelbehoefte er ligt. Hiervoor wordt een ontwikkelplan opgesteld. Er zijn door de regiegroepen thema's opgepakt, die ook genoemd zijn in het ondersteuningsplan. Deze thema's zijn o.a. onderinstroom, knooppunten, meer- en hoogbegaafdheid en rekenen.

Tenminste één van de onderstaande indicatoren uitgewerkt als voorbeeld: Nummer(s): 7

Om samenwerking binnen het samenwerkingsverband te versterken is het afgelopen jaar steeds intensiever contact gezocht tussen de verschillende schoolbesturen. Dat geldt voor de colleges van bestuur, maar ook voor de adviseurs onderwijs, diverse afdelingen van het bestuursbureau, intern begeleiders en directeuren. Er is overleg op het gebied van inclusief onderwijs en samenwerking in taakklassen, opvang van vluchtelingen en instapklassen. vanuit het adviseursoverleg is aangestuurd op het oppakken van de terugstroom van kinderen vanuit het SBO en het SO en het in kaart brengen van oorzaken van verwijzingen vanuit het regulier onderwijs en de onderinstroom.

1	Ondersteuningsplan SWV is vertaald in het (strategisch) bestuursplan
2	Regiovisie is vertaald in het (strategisch) bestuursplan
3	Regiovisie krijgt uitvoering -afspraken met gemeenten over: basis op orde, spreiding voorzieningen, vervoer, huisvesting
4	Schoolondersteuningsprofielen van de eigen scholen worden gevalideerd
5	Transparante procedure ondersteuningstoewijzing op bestuursniveau
6	Organisatie is toegerust op "pdca" in alle lagen
7	Schoolbesturen zoeken onderlinge uitwisseling en afstemming op

DE BASIS OP ORDE - betreft alle scholen

Hoe is de sturing belegd en geborgd in de interne processen?

Stichting kom Leren heeft pdca cyclus voor kwaliteitszorg. In deze cyclus worden alle aspecten van goed onderwijs, ondersteuning en passende zorg gevolgd, geanalyseerd en bijgesteld. Op bestuursniveau (managementgesprekken met directeuren) op adviseursniveau (analysegesprekken met school en de met de intern begeleiders) en op schoolniveau (zorgteams en voortgangs- en groepsgesprekken)worden kwalitatieve competenties van het personeel, alsmede de opbrengsten en de schoolontwikkeling besproken. Tijdens deze gesprekken worden verzamelde gegevens gebruikt. deze gegevens komen o.a. uit de opbrengsten- en trendanalyse, tevredenheidsonderzoek en de jaarresultaten passend onderwijs. Naast teamontwikkeling en competentiegroei komen o.a. sociale veiligheid, tevredenheid en opbrengsten aan bod. Vanuit passend onderwijs worden zaken als verwijzingen, samenwerking met gemeentes en instellingen en de kwaliteit en ontwikkeling van ankerpunten van het samenwerkingsverband aan bod. Het komende jaar wordt de kwaliteitscyclus verder verstevigd.

Tenminste één van de onderstaande indicatoren uitgewerkt als voorbeeld: Nummer(s): 14

Binnen kom Leren is een netwerk van expertise en ondersteuning opgezet om het actief door ontwikkelen van de ankerpunten te ondersteunen en te borgen. Allereerst is er ingezet op een Ondersteuningsteam Passend Onderwijs (OPO), dat fungeert als een expertise netwerk. Binnen het OPO heeft kom Leren de beschikking over een team van enkele orthopedagogen en psychologen. De medewerkers van het OPO fungeren als consultant op de scholen en ondersteunen en adviseren bij het realiseren van een passend aanbod voor kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte.

Het OPO is daarnaast aanspreekpunt voor het aanvragen van Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) voor het Speciaal (Basis) Onderwijs. Tevens nemen ze deel aan de Knooppunten. Het OPO wordt aangestuurd door een directeur van een van de scholen. Het staat in verbinding met de adviseur onderwijs & kwaliteit en het hoofd van de Academie van de stichting. Een deel van de ondersteuning wordt opgevangen door ambulante begeleiders (experts) binnen de organisatie. Deze ambulant begeleiders adviseren en begeleiden leerkrachten op deelgebieden als hoogbegaafdheid, gedrag, NT2 en rekenproblematiek, wanneer deze handelingsverlegen zijn. De ambulant begeleiders maken tevens deel uit van diverse Professionele Leer Gemeenschappen (PLGs) en kernteams waarbinnen ervaringen worden uitgewisseld, good practice wordt gedeeld en ondersteunend beleid geformuleerd wordt. In het afgelopen jaar zijn we bezig geweest om de professionalisering van de Intern Begeleiders verder uit te breiden. Dit is gebeurd door middel van een Lerend Netwerk van de Intern Begeleiders waarbinnen, in de lijn van het Rijlands model, gestuurd is op eigenaarschap. Hierbij formuleren de Intern Begeleiders vraag gestuurd beleid op ankerpunten van de ondersteuning; Er is ook geïnvesteerd om de rol van de Intern Begeleider te verschuiven van zorgcoördinator naar kwaliteitscoördinator. Hiermee wordt ook eigenaarschap bij de leerkrachten vergroot. De Intern Begeleider zal in samenwerking met de directie vanuit een stevige analyse van opbrengsten, verwijzingspercentages en andere kengetallen steeds meer gaan sturen op de kwaliteit van het onderwijs op de basisniveaus.	
---	--

8	Elke school heeft de "foto" gemaakt van wat er nodig is aan preventieve inzet Jeugdhulp
9	Alle Scholen zijn/Het Bestuur is in overleg met de gemeente hierover
10	Preventieve inzet vanuit de gemeente is gerealiseerd in alle scholen
11	Het hele schoolteam is betrokken bij het opstellen van het Schoolondersteuningsprofiel
12	(Strategisch) Bestuursplan is vertaald in alle schoolplannen
13	Schoolondersteuningsprofielen zijn in alle scholen vertaald in de schoolplannen
14	Alle scholen sturen actief op (door)ontwikkelen /borgen ankerpunten ondersteuning
15	(De inhoud van) Duiden&Doen is basis voor handelen vanaf niveau 3 in alle scholen
16	Alle onderdelen van Duiden&Doen zijn beschikbaar voor een aanvraag TLV/start OPP in niveau 5
17	Duiden & Doen is voorzien van een effectieve en gebruiksvriendelijke digitale tool
18	Alle scholen voeren afspraken Toewijzing en Toelaatbaarheid van het SWV uit
19	Alle scholen sturen op ononderbroken ontwikkelingslijnen en leeftijdsadequate doorstroom
20	Alle scholen hebben afstemming met voorschoolse voorzieningen
21	Plaatsingen vanuit voorschool in PO verlopen via het knooppunt i.g.v. aanvullende ondersteuning
22	Alle (ver)plaatsingen in het PO verlopen via het knooppunt
23	(Ver)plaatsingen naar het VO verlopen via het knooppunt i.g.v. aanvullende ondersteuning
24	Het SOP is leidend bij plaatsing
25	Bij alle (ver)plaatsingen hanteren de scholen de (afspraken) zorgplicht
26	De samenwerking met ouders (in het knooppunt) is naar tevredenheid
27	Dit thema heeft een plek in de eigen oudertevredenheidsonderzoeken

DOELGROEPARRANGEMENTEN - betreft sbu/so	
Hoe is de sturing belegd en geborgd in de interne processen?	
Tenminste één van de onderstaande indicatoren uitgewerkt als voorbeeld: Nummer(s):	

28	Alle scholen niveau 5 definiëren in het SOP hun doelgroep: onderwijs en zorg
29	Alle scholen niveau 5 implementeren DGA Onderwijs-Jeugdhulp m.b.v. tools SWV
30	OPP met alle onderdelen van Duiden&Doen is onderlegger voor herbeoordeling
31	Externe functie niveau 5 is operationeel (outreachinge maatwerkexpertise)
32	Schakelfunctie niveau 5 / NT2 is operationeel - lichtere vormen van zorg & inclusie
33	Flexibele vormen onderwijsondersteuning i.g.v. veel zorg/behandeling en heel weinig onderwijs
34	Dit thema heeft een plek in de eigen oudertevredenheidsonderzoeken

KNOOPPUNT - betreft alle scholen	
Hoe is de sturing belegd en geborgd in de interne processen? De meerjarenontwikkeling is in het afgelopen schooljaar binnen kom Leren uitgezet in een strategisch beleidsplan "Tot hier en nu verder". Voor dit plan zijn kritische prestatie indicatoren (KPI's) opgesteld. Deze worden volgens de pdca-cyclus planmatig en stelselmatig met alle betrokkenen (directeuren, scholen en stafleden) geëvalueerd en bijgesteld. De organisatie gebruikt hiervoor het Rijlands besturingsmodel. Dit betekent dat de verantwoordelijkheid en sturing laag in de organisatie worden gelegd, waardoor betrokkenheid en eigenaarschap zeer groot zijn. De knooppunten worden mede gestuurd door procesbegeleiders vanuit het Ondersteuningsteam Passend Onderwijs (OPO), het expertise netwerk passend onderwijs van kom Leren. De Knooppunten worden jaarlijks geëvalueerd en op samenwerkingsverband niveau bijgesteld (zie hieronder).	

Tenminste één van de onderstaande indicatoren uitgewerkt als voorbeeld: Nummer(s): 37 Op de scholen van kom Leren wordt gewerkt met knooppunten. In een uitgebreide uitvraag over de knooppunten, die afgelopen jaar heeft plaatsgevonden bleek dat de verschillende knooppunten ook in zeer verschillende mate gebruikt worden. de meeste knooppunten worden goed gebruikt, waarbij de casuïstiek en de toeleidings knooppunten maximaal scores. Aandachtspunten waren de voorschoolse knooppunten. Steeds vaker kregen we signalen dat voorschoolse instanties te laat aan de bel trekken als er een vermoeden is dat een kind geen reguliere ontwikkeling zou gaan vertonen in het basisonderwijs. Het afgelopen jaar zijn we gaan onderzoeken hoe we de samenwerking met de voorschool een extra stimulans kunnen geven, zodat het vroegtijdig signaleren en de samenwerking met het voorschoolse hierin verbetert. Dit loopt op dit moment via een opgericht netwerk is samenwerking met MosaLira. Wat betreft de knooppunten casuïstiek en toeleiding was men over het algemeen positief. Ze worden als waardevol ervaren. Toch waren er er ook zorgpunten, die door meerdere scholen in hun knooppunten werden genoemd. -Een eerste zorgpunt betreft de tijdsinvestering: Door de grote hoeveelheid mensen die aan moeten sluiten bij de TLV was het vaak moeilijk een geschikt moment te vinden. Hierdoor zijn de Intern Begeleiders vaak veel tijd kwijt met plannen en organiseren. Als tweede punt wordt aangegeven dat er veel wisselingen plaatsvinden bij de hulpverlenende instanties van de gemeente, jeugdgezondheidszorg en de jeugdhulpverlening. Hierdoor wordt de continuïteit van het proces vaak ondermijnd. Een derde opmerking is dat de scheidslijn tussen wat bij het onderwijs hoort en wat bij de zorg hoort niet altijd even duidelijk is. Hierdoor is het ook niet altijd duidelijk wie welke taak moet uitvoeren. We concluderen over het afgelopen jaar dat de reflectie die we eerder op de knooppunten gegeven hebben niet de gewenste verbetering heeft opgeleverd. De drie punten die vorig jaar golden, gelden nog steeds.	
---	--

35	Het knooppunt maakt in elke school onderdeel uit van de ondersteuningsstructuur
36	Er is aandacht voor kwaliteit en borging van het knooppunt
37	Het knooppunt staat garant voor integrale benadering en gestroomlijnde ontsluiting
38	Communicatie binnen het knooppunt verloopt privacyproof
39	Ouders hebben bij inschrijving in school toestemming verleend m.b.t. knooppunt
40	Deelnemers vanuit onderwijs in knooppunt hebben mandaat
41	Interne overlegstructuren van de school zijn geïntegreerd en helpend aan knooppunt
42	Er zijn werkaafspraken met de kernpartners gemaakt
43	Dit thema heeft een plek in de eigen oudertevredenheidsonderzoeken

DEEL B JAAR- REKENING 2023

Inhoudsopgave | Deel B

Financiële positie	76	B6 Niet uit de balans blijken verplichtingen	97
Resultaat	77	B8 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	100
Kengetallen	78	3.1 (Rijks)bijdragen OC&W	100
B1 Grondslagen voor de jaarrekening	79	3.2 Overige overheidsbijdragen	100
B2 Balans per 31 december	84	3.5 Overige baten	100
B3 Staat van baten en lasten	86	4.1 Personele lasten	101
B4 Kasstroomoverzicht	87	4.2 Afschrijvingslasten	103
B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	88	4.3 Huisvestingslasten	103
1.2 Materiële vaste activa	88	4.4 Overige lasten - beheer	104
1.3 Financiële vaste activa	89	4.5 Overige lasten - leermiddelen	105
1.5 Vorderingen	89	5 Financiële baten en lasten	105
1.6 Effecten	90	WNT-verantwoording Stichting kom Leren	106
1.7 Liquide middelen	90	Bestemming resultaat baten en lasten	112
2.1 Eigen vermogen	91	Model E: Overzicht verbonden partijen	112
2.2 Voorzieningen	93	C1 Overige gegevens Controleverklaring	112 113
2.3 Langlopende schulden	94	Bijlage D1 Gegevens rechtspersoon	117
2.4 Kortlopende schulden	95		
Model G: verantwoorde subsidies ministerie van OC&W	96		
Gebeurtenissen na balansdatum	96		

Financiële positie

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de balansen:

Vergelijkend balansoverzicht

	31-12-2023		31-12-2022	
	x €1.000	%	x €1.000	%
Activa				
Materiële vaste activa	5.515	34,7%	5.974	35,9%
Financiële vaste activa	3.005	18,8%	3.547	21,4%
Vorderingen	1.321	8,3%	1.606	9,7%
Effecten	596	3,7%	935	5,6%
Liquide middelen	5.513	34,5%	4.543	27,4%
	15.949	100,0%	16.605	100,0%
Passiva				
Eigen vermogen	9.833	61,7%	10.824	65,2%
Voorzieningen	1.067	6,6%	460	2,8%
Langlopende schulden	-	0,0%	-	0,0%
Kortlopende schulden	5.049	31,7%	5.320	32,0%
	15.949	100,0%	16.605	100,0%

Resultaat

Het resultaat over 2023 bedraagt € 991.741 nadelig (2022: € 838.868 nadelig).

De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Baten			
(Rijks)bijdragen ministerie van OC&W	32.270	29.479	29.888
Overige overheidsbijdragen	269	144	130
Overige baten	868	450	890
Totaal baten	33.407	30.073	30.908
Lasten			
Personele lasten	29.966	26.363	26.414
Afschrijvingslasten	922	857	981
Huisvestingslasten	1.635	1.642	1.512
Overige lasten	2.072	2.056	2.229
Totaal lasten	34.595	30.918	31.136
Saldo baten en lasten	-1.188	-845	-228
Financiële baten en lasten			
Saldo financiële baten en lasten	197	7	-611
Resultaat baten en lasten	-991	-838	-839

Kengetallen

Met de kengetallen kan de financiële toestand van de stichting worden beoordeeld en gemeten. De kengetallen geven de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

	2023	2022
Liquiditeit	1,47	1,33
<i>(vlottende activa / kortlopende schulden)</i>		
Solvabiliteit 1	0,62	0,65
<i>(eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totaal passiva)</i>		
Solvabiliteit 2	0,68	0,68
<i>(eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totaal passiva)</i>		
Rentabiliteit	-0,03	-0,03
<i>(saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten)</i>		
Weerstandsvermogen	0,29	0,35
<i>(eigen vermogen / totale baten)</i>		
Personele lasten / totale lasten	0,87	0,85
Materiële lasten / totale lasten	0,13	0,15
Kapitalisatiefactor	0,47	0,54
Huisvestingsratio	0,05	0,05
<i>(huisvestingslasten incl. afschrijving gebouwen & terreinen / totale lasten)</i>		

B1 Grondslagen voor de jaarrekening

1. Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

Stichting kom Leren is het bevoegd gezag en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van primair onderwijs in de regio Maastricht en Heuvelland.

1.2 Continuïteit

Het eigen vermogen van stichting kom Leren bedraagt per 31 december 2023 € 9,8 miljoen positief.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting waarbij het eigen vermogen en de te verwachten resultaten leidend zijn.

1.3 Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting kom Leren is feitelijk gevestigd op [adres] te Maastricht en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 596[nummer].

1.4 Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van stichting kom Leren zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

1.5 Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van stichting kom Leren en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

1.6 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

2. Algemene grondslagen

2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Indien noodzakelijk voor vergelijkingsdoeleinden zijn enkele vergelijkende cijfers aangepast. Dit heeft echter geen invloed op het vermogen en/of resultaat.

2.3 Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige nettokasstroom die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstroom worden bijzondere

waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

3. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.1 Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Voor verplichtingen tot herstel na afloop van het gebruik van het actief (ontmantelingskosten) wordt een voorziening getroffen voor het verwachte bedrag op het moment van activering. Dit bedrag wordt verwerkt als onderdeel van de boekwaarde van het actief waartegenover voor het gehele bedrag een voorziening wordt gevormd.

Uitgaven voor groot onderhoud worden met ingang van 1-1-2021 geactiveerd en over de uitgaven wordt afgeschreven. Stichting kom Leren hanteert de componentenmethode. De uitgaven voor groot onderhoud worden als afzonderlijke investering onder de materiële vaste activa geboekt. Vervolgens wordt er jaarlijks afgeschreven.

3.2 Financiële vaste activa

3.2.1 Algemeen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. De vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

3.2.2 Effecten

De effecten opgenomen onder de financiële vaste activa en de vlottende activa, voor zover deze betrekking hebben op de handelsportefeuille of met betrekking tot eigen-vermogensinstrumenten buiten de handelsportefeuille, worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs. Alle effecten betreffen obligaties bij banken en landen. Deze effecten staan volledig ter vrije beschikking van Stichting kom Leren.

3.3 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.4 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder langlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.5 Eigen vermogen

3.5.1 Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

3.5.2 Overige bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve Innovatie is gevormd om de kosten ten laste van deze bestemmingsreserve te brengen die zijn opgenomen in het Innovatieplan.

De bestemmingsreserve niet-subsidiabel is gevormd met als doel de kosten van toekomstige buitenschoolse activiteiten op te vangen.

De bestemmingsreserve NPO gelden is gevormd uit de in 2021 tot en met 2023 ontvangen NPO subsidie die nog niet volledig besteed is.

Met ingang van 2021 is een bestemmingsreserve gevormd voor de toekomstige kosten van verduurzaming van de gebouwen.

3.6 Voorzieningen

3.6.1 Algemeen

"Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, omdat de tijdswaarde van geld niet materieel is."

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

3.7 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening. Per 31 december 2023 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 110,5%.

4. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

4.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

4.2 Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OC&W worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OC&W. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geoormerkte OC&W-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OC&W-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OC&W-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

4.3 Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.4. Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OC&W, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.5 Personeelsbeloningen

4.5.1 Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

4.5.2 Pensioenen

Stichting kom Leren heeft de pensioenregeling verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

4.6 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

4.7 Financiële baten en lasten

Het resultaat is het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat voor zover dit aan Stichting kom Leren wordt toegerekend.

Stichting kom Leren loopt risico's ten aanzien van de waardering van effecten, opgenomen onder vlottende activa. De stichting beheerst de risico's door te beleggen conform de regeling Belenen en Beleggen waarbij enkel in hoog gerate vastrentende beleggingen wordt belegd.

5.1 Rente- en kasstroomrisico

Stichting kom Leren loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder financiële vaste activa, effecten en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen).

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Stichting kom Leren maakt uitsluitend gebruik van de Rabobank.

B2 Balans per 31 december na resultaatbestemming

Activa	2023		2022	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
Gebouwen en verbouwingen	2.495.947		2.627.015	
Inventaris en apparatuur	2.442.607		2.792.677	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	576.874		554.587	
		5.515.428		5.974.279
Financiële vaste activa				
Effecten	2.974.496		3.517.265	
Bankgarantie	30.134		30.134	
		3.004.630		3.547.398
Vlottende activa				
Vorderingen				
Debiteuren	277.416		108.063	
Ministerie van OC&W	240.174		268.024	
Overige vorderingen en overlopende activa	803.232		1.229.602	
		1.320.822		1.605.689
Effecten (kortlopend)				
Effecten	595.508		934.665	
		595.508		934.665
Liquide middelen				
Kas	7.749		6.747	
Tegoeden op bankrekening	5.505.047		4.536.238	
		5.512.796		4.542.985
Totaal activa		15.949.184		16.605.017

Passiva	2023		2022	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Bestuursvermogen	227		227	
Algemene reserve	1.978.436		3.463.032	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)	7.854.015		7.361.161	
		9.832.679		10.824.420
Voorzieningen				
Personele voorzieningen	1.067.132		460.460	
		1.067.132		460.460
Langlopende schulden				
Schulden aan kredietinstellingen		-		-
Kortlopende schulden				
Crediteuren	810.248		474.420	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.334.126		1.230.056	
Schulden terzake van pensioenen	4.803		320.419	
Overige kortlopende schulden	552.484		333.479	
Overige overlopende passiva	2.347.712		2.961.763	
		5.049.374		5.320.137
Totaal passiva		15.949.184		16.605.017

B3 Staat van Baten en Lasten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Baten			
(Rijks)bijdragen ministerie van OC&W	32.270.038	29.478.536	29.888.354
Overige overheidsbijdragen	269.087	143.700	130.113
Overige baten	867.521	450.109	889.649
Totaal baten	33.406.646	30.072.345	30.908.116
Lasten			
Personele lasten	29.966.357	26.362.738	26.414.351
Afschrijvingslasten	922.350	857.002	981.186
Huisvestingslasten	1.634.967	1.642.163	1.512.163
Overige lasten	2.071.994	2.055.585	2.227.989
Totaal lasten	34.595.667	30.917.488	31.135.689
Saldo baten en lasten	-1.189.021	-845.143	-227.573
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	217.585	40.000	69.449
Financiële lasten	20.305	33.165	680.744
Saldo financiële baten en lasten	197.280	6.835	-611.295
Resultaat baten en lasten	-991.741	-838.308	-838.868

B4 Kasstroomoverzicht

	2023	2022
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	-1.189.021	-227.573
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	922.350	978.123
Kortlopend en langlopend deel effecten	881.925	485.836
Mutaties voorzieningen	606.672	120.475
	2.410.947	1.584.434
Verandering in vlottende middelen		
• Vorderingen	284.867	151.892
• Kortlopende schulden	-270.763	2.502.103
	14.104	2.653.995
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.236.030	4.010.856
Ontvangen interest	217.585	69.449
Betaalde interest	-20.305	-680.744
	197.280	-611.295
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.433.310	3.399.561
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-463.499	-1.558.767
Desinvesterings in materiële vaste activa	-	4.313
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-463.499	-1.554.454
Overige balansmutaties	-	-
Mutatie liquide middelen	969.811	1.554.454
Beginstand liquide middelen	4.542.985	2.697.878
Mutatie liquide middelen	969.811	1.845.107
Eindstand liquide middelen	5.512.796	4.542.985

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans per 31 december

Activa

Vaste activa	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
1.2 Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	2.495.947	2.627.015
Inventaris en apparatuur	2.442.607	2.792.677
Andere vaste bedrijfsmiddelen	576.874	554.587
	5.515.428	5.974.279

	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
<i>Boekwaarde 31-12-2022</i>	€	€	€	€
Aanschafwaarde	2.882.343	5.591.673	982.153	9.456.169
Cumulatieve afschrijvingen	-255.328	-2.798.996	-427.566	-3.481.890
	2.627.015	2.792.677	554.587	5.974.279
<i>Mutaties</i>				
Investerings	42.113	269.896	151.490	463.499
Afschrijvingen	-173.181	-619.966	-129.203	-922.350
Desinvesteringen	-	-	-	-
Afschr. desinvesteringen	-	-	-	-
	-131.068	-350.070	22.287	-458.851
<i>Boekwaarde 31-12-2023</i>				
Aanschafwaarde	2.924.456	5.861.569	1.133.643	9.919.668
Cumulatieve afschrijvingen	-428.509	-3.418.962	-556.769	-4.404.240
	2.495.947	2.442.607	576.874	5.515.428

Onder gebouwen en terreinen zijn de verbouwingen en het meerjaren onderhoud opgenomen. Onder inventaris en apparatuur vallen de posten meubilair, inventaris en ICT middelen. Onder andere vaste bedrijfsmiddelen vallen de leermiddelen en de voertuigen. Duurzame goederen worden geactiveerd bij een aanschafwaarde boven de € 500.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Gebouwen en terreinen	3 tot 48 jaar
Inventaris en apparatuur	3 tot 20 jaar
Andere vaste bedrijfsmiddelen	5 tot 10 jaar

1.3 Financiële vaste activa

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Effecten (langlopend)	2.974.496	3.517.265
Onder de financiële vaste activa zijn effecten met een looptijd langer dan 12 maanden opgenomen. De effecten met een looptijd kleiner dan 12 maanden zijn gerubriceerd onder de vlottende activa.		
Bankgarantie	30.134	30.134
Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2023	Nieuw 2023
	€	€
Bankgarantie	30.134	-
	30.134	30.134

In het kader van een huurovereenkomst is een bankgarantie afgegeven voor een bedrag van € 30.134.

Vlottende activa

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
1.5 Vorderingen		
Debiteuren	204.152	27.948
Debiteuren gemeenten	73.264	80.115
Ministerie van OC&W	240.174	268.024
<i>Overige vorderingen</i>		
Overige subsidies gemeenten inzake huisvesting *	166.572	839.187
Opgelopen rente obligaties	27.656	34.349
Overigen	188.372	-
<i>Totaal overige vorderingen</i>	382.600	873.536

*Dit betreft o.a. de volgende huisvestingsprojecten:

ver- en nieuwbouw Broekhem, KKC De Loper, KC Dynamiek, OBS Berg, Op de 10 Bunder

Overige overlopende activa

Vooruitbetaalde kosten	415.033	264.949
Debiteuren transitória	5.599	91.117
<i>Totaal overlopende activa</i>	420.632	356.066
Totaal vorderingen	1.320.822	1.605.689

1.6 Effecten (kortlopend)

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2023	Aankoop	Verkoop	Koerswinst/ verlies	Boekwaarde 31-12-2023
	€	€	€	€	€
Obligaties	934.665	-	339.157	-	595.508
	934.665	-	339.157	-	595.508

Onder de vlottende activa zijn de effecten met een looptijd korter dan 12 maanden gerubriceerd.

1.7 Liquide middelen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Kassen	7.749	6.747
Tegoeden op bankrekeningen	5.505.047	4.536.238
	5.512.796	4.542.985

Passiva

31-12-2023 **31-12-2022**
€ €

2.1 Eigen vermogen

Stichtingskapitaal	227	227
Algemene reserve	1.978.436	3.463.032
Bestemmingsreserves	7.854.015	7.361.161
Totaal Eigen vermogen	9.832.679	10.824.420

Verloopoverzicht vorige periode

	Saldo 31-12-2021	Herverdeling 2022	Resultaat 2022	Saldo 31-12-2022
	€	€	€	€
Stichtingskapitaal	227	-	-	227
Algemene reserve	5.834.696	-	-2.371.664	3.463.032
Bestemmingsreserves	5.828.365	-	1.532.796	7.361.161
Te verdelen resultaat	11.663.288	-	-838.868	10.824.420
Bestemmingsreserves publiek				
Bestemmingsreserve personeel	-	-	-	-
Bestemmingsreserve risicofonds	-	-	-	-
Bestemmingsreserve innovatie	542.940	-	187.061	730.001
Bestemmingsreserve academie	257.996	-	4.178	262.174
Bestemmingsreserve passend onderwijs	-	-	-	-
Bestemmingsreserve groot onderhoud	3.763.067	-	-50.501	3.712.566
Bestemmingsreserve NPO gelden	285.204	-	1.307.391	1.592.595
Bestemmingsreserve verduurzaming gebouwen	675.000	-	110.000	785.000
Bestemmingsreserves privaat				
Bestemmingsreserve niet-subsidiabel	304.158	-	-25.333	278.825
Totaal bestemmingsreserves	5.828.365	-	1.532.796	7.361.161
	11.663.288	-	-838.868	10.824.420

Verloopoverzicht	Saldo 31-12-2022	Herverdeling 2023	Resultaat 2023	Saldo 31-12-2023
	€	€	€	€
Stichtingskapitaal	227		-	227
Algemene reserve	3.463.032		-1.484.596	1.978.436
Bestemmingsreserves	7.361.161	-	492.854	7.854.015
Te verdelen resultaat	10.824.420	-	-991.741	9.832.679
Bestemmingsreserves publiek				
Bestemmingsreserve innovatie	730.001		-25.468	704.533
Bestemmingsreserve academie	262.174		92.273	354.447
Bestemmingsreserve groot onderhoud	3.712.566		-52.628	3.659.938
Bestemmingsreserve NPO gelden	1.592.595		230.398	1.822.993
Bestemmingsreserve verduurzaming gebouwen	785.000		215.000	1.000.000
Bestemmingsreserves privaat				
Bestemmingsreserve niet-subsidiabel	278.825		33.280	312.105
Totaal bestemmingsreserves	7.361.161	-	492.854	7.854.015
	10.824.420	-	-991.741	9.832.679

- Bestemmingsreserve Innovatie en Academie: totale kosten Innovatie en Academie. Resultaten komen ten gunste van de bestemmingsreserves Innovatie en Academie.
- Bestemmingsreserve groot onderhoud: met ingang van 1 januari 2021 wordt het groot onderhoud geactiveerd en afgeschreven.
- Bestemmingsreserve NPO: deze bestemmingsreserve is gevormd uit de ontvangen NPO-subsidie die per 31-12-2022 nog niet volledig besteed is.
- Bestemmingsreserve verduurzaming gebouwen (eigen bijdragen nieuwbouw): deze bestemmingsreserve is gevormd om toekomstige kosten van verduurzaming van de schoolgebouwen te financieren.
- Bestemmingsreserve niet-subsidiabel: de bestemmingsreserve is gevormd met als doel de kosten van toekomstige buitenschoolse activiteiten op te vangen.

2.2 Voorzieningen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Personele voorzieningen	1.067.132	460.460
	<u>1.067.132</u>	<u>460.460</u>

	Saldo 31-12-2022	Dotatie 2023	Onttrekking 2023	Vrijval 2023	Saldo 31-12-2023
	€	€	€	€	€
Personele voorzieningen					
Voorziening jubilea	340.135	46.377	-40.676	-	345.836
Voorziening duurzame inzetbaarheid	60.193	38.125	-16.701	-1.641	79.976
Voorziening uitkeringskst	-	196.346	-	-	196.346
Voorziening langdurig zieken	60.132	437.086	-44.104	-8.140	444.974
Totaal voorzieningen	460.460	717.934	-101.481	-9.781	1.067.132

De voorziening voor jubilea wordt bij opmaak van de begroting voorafgaand aan het kalenderjaar beoordeeld en berekend op basis van de op balansdatum bestaande aanspraken.

Gebaseerd op model PO-raad:

- Leeftijd per medewerker.
- Gehele personeelsbestand.
- Jaren dienstverband per medewerker.
- Omvang dienstbetrekking.
- Jubileum bij 25-jarige diensttijd: 50% gratificatie, bij 40-jarige diensttijd: 100%.
- Gratificatie berekend op individuele salarisgegevens rekening houdend met verwachte gemiddelde salarisstijging op lange termijn.
- Rekening houdend met een blijfkans.

De voorziening duurzame inzetbaarheid is gevormd ter financiering van opgebouwde rechten in het kader van duurzame inzetbaarheid.

De voorziening uitkeringskosten is gevormd om de toekomstige inhoudingen door het ministerie van OC&W in verband met uitkeringskosten te kunnen financieren.

Stichting kom Leren is per 1 januari 2022 niet meer aangesloten bij het Vervangingsfonds en is niet langer verzekerd voor de kosten voor zieke medewerkers. Voor zieke medewerkers waarvan de verwachting is dat zij niet meer zullen terugkeren in het arbeidsproces, is derhalve een voorziening opgenomen voor de toekomstige loonkosten en eventuele transitievergoedingen.

Onderverdeling voorzieningen

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
	€	€	€	€
Voorziening jubilea	17.152	73.286	255.399	345.836
Voorziening duurzame inzetbaarheid	24.188	49.103	6.684	79.976
Voorziening uitkeringskosten	84.511	111.835	-	196.346
Voorziening langdurig zieken	182.748	262.226	-	444.974
Totaal voorzieningen	308.599	496.450	262.083	1.067.132

2.3 Langlopende schulden

Schulden aan kredietinstellingen

31-12-2023	31-12-2022
€	€
-	-

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Crediteuren	810.248	474.420
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.334.126	1.230.056
Schulden terzake van pensioenen	4.803	320.419
Overige kortlopende schulden	552.484	333.479
Overlopende passiva	2.347.712	2.961.763
	5.049.374	5.320.137

Specificatie overige kortlopende schulden

Subsidies gemeenten inzake huisvesting*	63.261	94.811
Overige schulden gemeenten	185.533	188.561
Overige projecten	3.824	3.824
Netto salaris	45.083	46.283
Nog te betalen kosten	254.783	-

* Dit betreft de volgende huisvestingsprojecten:
Taalklas asielzoekers, OBS Binnenstad

552.484 **333.479**

Specificatie overlopende passiva

Ministerie van OC&W studieverlof/lerarenbeurs	12.093	7.219
Ministerie van OC&W vervanging schoolleiders	-	94.080
Ministerie van OC&W zij-instroom	-	-
Ministerie van OC&W expertisedeling nieuwkomers	-	29.860
Ministerie van OC&W basisvaardigheden	874.166	1.364.620
Ministerie van OC&W samenw. kansengelijkheid in onderwijs	38.577	94.175
Ministerie van OC&W regeling school en omgeving	179.013	64.583
Reservering vakantiegeld / bindingstoelage	1.036.832	955.548
Nog te ontvangen facturen	-	24.926
Vooruitontvangen bedragen	8.842	59.018
Overige overlopende passiva	198.190	267.734
	2.347.712	2.961.763

Model G: verantwoording subsidies ministerie van OC&W

Bestuur: 42669

Brinnr: cumulatief

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Subsidie voor studieverlof	1278471-1	22-8-2022	ja
Beleidskader subsidie intensivering en verbreding regionale samenwerking	GK022018	08-12-2021	ja
kansengelijkheid in het onderwijs			
Regeling voor school en omgeving	RSOS22031	11-11-2022	onderhanden
Regeling voor school en omgeving	RSO23195	21-12-2023	onderhanden
Regeling voor school en omgeving	RSO23193	21-12-2023	onderhanden
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden	VBV22-PO-3642	11-11-2022	onderhanden
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden	VBV22-PO-3691	11-11-2022	onderhanden
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden	VBV22-PO-3687	11-11-2022	onderhanden
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden	VBV22-PO-3659	11-11-2022	onderhanden
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden	VBV23-PO-1970	31-05-2023	onderhanden
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden	VBV23-PO-1966	31-05-2023	onderhanden

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen relevante gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

B6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen / vorderingen

Dienstverleningscontracten en/of leasecontracten

Vebego Participatie, schoonmaakdienstverlening, overeenkomst per 1 januari 2022 voor een periode van 4 jaar. Stichting kom Leren is bevoegd de overeenkomst twee (2) maal met een periode van één (1) jaar onder gelijkblijvende voorwaarden en condities te verlengen. Indien Stichting kom Leren geen gebruik wenst te maken van de optie tot verlenging, zal zij dit uiterlijk drie (3) maanden voor het verstrijken van de lopende periode mede delen aan de opdrachtnemer. De hiermee gepaard gaande kosten bedragen circa € 468.000 op jaarbasis.

Met **Canon Nederland BV**, print- en kopieerapparatuur, is in 2019 een nieuw leasecontract afgesloten (via Europese aanbesteding) voor de duur van 6 jaar. Het jaarbedrag van de vaste kosten bedraagt circa € 33.000. Daarnaast wordt per gemaakte afdruk per kwartaal een factuur gestuurd, kosten ca. € 11.500 per kwartaal. De jaarlijks hieruitvolgende verplichting bedraagt ca. € 79.000.

Met **Heutink** is op 01-11-2020 een contract voor levering meubilair afgesloten (via Europese aanbesteding) voor de duur van 4 jaar. Jaarbedrag ca. € 193.000 (afhankelijk van gedane aanschaffingen).

Met **Heutink** is een overeenkomst gesloten inzake onderwijsleerpakketten (OLP), welke nog van kracht is voor de jaren 2024 tot november 2027. De jaarlijks hieruitvolgende verplichting bedraagt ca. € 450.000.

Met **Renewi** is een overeenkomst gesloten met betrekking tot afvalverwerking voor de resterende contractduur voor de jaren 2024 tot september 2025. De jaarlijks hieruitvolgende verplichting bedraagt ca. € 30.000

Huurcontracten

Bryant Park Netherlands Acquisition I BV te Amsterdam, huur nieuw bestuurskantoor van 1 april 2022 tot en met 30 maart 2029 voor een jaarbedrag van € 120.540 en met een opzegtermijn van 12 maanden.

Dienstverleningscontracten en/of lease contracten	jaar 1	jaar 2-5	> 5 jaar
Schoonmaak -Vebego Participatie	€ 468.000	€ 468.000	€ -
Multi functionals- Canon Nederland BV	€ 79.000	€ 85.583	€ -
Meubilair -Heutink	€ 193.000	€ -	€ -
Onderwijs Leer Paketten -Heutink	€ 450.000	€ 1.275.000	€ -
Afvalverwerking - Renewi	€ 30.000	€ 20.000	€ -
Huurcontracten			
Bryant Park Netherlands Acquisition	€ 120.540	€ 482.160	€ 30.135
Totaal	€ 1.340.540	€ 2.330.743	€ 30.135

Nieuwbouwproject De Loper

Met de gemeente Maastricht is overeengekomen dat de gemeente de kosten voor de nieuwbouw van De Loper voor haar rekening neemt, met uitzondering van € 500.000. Deze kosten zijn voor rekening van Stichting kom Leren. Dit bedrag bestaat uit € 300.000 kosten voor onderhoud en € 200.000 kosten voor bijdrage aan verduurzaming.

Toelichting beroepsprocedure

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd. Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/23. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor ons schoolbestuur neer op afgerond € 1,1 miljoen. Voorzichtigheidshalve is dit bedrag dit bedrag is – evenals vorig jaar – niet als vordering op de balans per 31 december 2023 opgenomen. Voor een verdere toelichting zie hoofdstuk 9.5 van het bestuursverslag.

B8 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

Baten	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
3.1 (Rijks)bijdragen ministerie van OC&W			
Rijksbijdrage personeel	29.444.344	27.334.126	18.346.029
Rijksbijdragen MI	-	-	3.180.405
Rijksbijdragen P&A-beleid	-	-	4.564.782
Verrekening uitkeringskosten	-	-	-5.031
Rijksbijdragen NPO	1.446.435	1.423.881	2.764.582
Overige subsidies ministerie van OC&W	509.272	42.000	87.349
Doorbetalen rijksbijdragen SWV	869.987	678.529	950.238
Totaal (Rijks)bijdrage ministerie van OC&W	32.270.038	29.478.536	29.888.354

Rijksbijdragen

De totale rijksbijdragen 2023 noteren circa € 2,8 miljoen hoger dan begroot. Deze toename wordt verklaard door:

- hogere bekostiging als gevolg van financiële compensatie CAO PO 2023-2024 (ca. € 2,1 miljoen);
- hogere baten ingevolge incidentele subsidie OC&W (ca. € 470.000): onder meer subsidie basisvaardigheden (€ 330.000);
- hogere financiële bijdrage vanuit het samenwerkingsverband (ca. € 190.000).

3.2 Overige overheidsbijdragen

Gemeentelijke vergoeding schoolbegeleiding	107.237	32.000	57.790
Inkomsten gemeentelijke projecten	161.850	111.700	71.533
Overige overheidsbijdragen	-	-	790
Totaal overige overheidsbijdragen	269.087	143.700	130.113

3.5 Overige baten

Verhuur onroerende zaken	236.373	176.200	322.781
Detachering personeel	135.157	114.000	82.810
Baten niet- subsidiabel	136.068	89.242	141.992
Overige vergoedingen personeel	257.946	45.000	175.187
Inkomsten overige projecten	12.993	15.667	9.423
Overige	88.985	10.000	157.456
Totaal overige baten	867.521	450.109	889.649

De overige baten 2023 noteren circa € 0,4 miljoen hoger dan begroot. Deze toename wordt verklaard door:

- hogere baten ingevolge vergoedingen personeel -opleiden in de school (ca. € 160.000);

- hogere baten bijdrage overblijfgeregeling (€ 80.000);
- hogere baten verhuur medegebruik (€ 60.000).

Lasten	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
4.1 Personele lasten			
Lonen en salarissen	26.798.158	24.938.041	24.362.420
Overige personele lasten	3.422.435	1.624.697	2.443.908
	30.220.592	26.562.738	26.806.328
Uitkeringen vervangingsfonds (-/-)	-	-	-114.657
Uitkeringen risicofonds (-/-)	-254.236	-200.000	-277.320
Totaal personele lasten	29.966.357	26.362.738	26.414.351
<i>Specificatie lonen en salarissen</i>			
Bruto lonen en salarissen	20.306.898	18.940.121	18.605.868
Sociale lasten	3.448.269	2.834.393	2.761.523
Premies Participatiefonds	-	-	247.095
Premies Vervangingsfonds	-	-	8.270
Pensioenlasten	3.042.991	3.163.527	2.739.664
	26.798.158	24.938.041	24.362.420
<i>Specificatie overige personele lasten</i>			
Dotaties personele voorzieningen	522.847	26.500	146.329
Personeel niet in loondienst	1.207.048	266.876	825.485
<i>Overig:</i>			
Nascholing	554.437	341.256	456.551
Studiedag / ontmoetingsdag	1.291	10.000	86.619
Reis- en verblijfskosten	270.473	106.900	251.433
Vergoeding Raad van Toezicht	58.800	50.000	48.697
Bedrijfsgezondheidszorg	142.515	150.000	115.430
Innovatieprogramma	-	200.000	-
Kantinekosten	78.674	32.150	55.283
Representatiekosten personeel belast WKR forfait	86.321	77.370	112.778
Cafetariafaciliteiten WKR forfait	38.244	38.000	33.444
IPAP	46.364	41.000	44.909
Personele risico's	102.036	75.000	9.608
Coaching en begeleiding	90.824	57.729	96.081
Eigen bijdrage uitk kst Participatiefonds	79.615	-	27.411
Overige	142.945	151.916	133.850
	3.422.435	1.624.697	2.443.908

Aantal gemiddelde fte's	FTE's 2023	FTE's 2022
DIR	18,41	19,41
OP	233,77	228,28
OOP	75,78	73,82
	327,96	321,51

Lonen en salarissen

De lonen en salarissen 2023 noteren circa € 1,8 miljoen hoger dan begroot. Deze toename wordt verklaard door:

- hogere brutolonen en salarissen als gevolg van een mutatie in het gemiddeld aantal fte en salarisaanpassingen in overeenstemming met de nieuw van kracht zijnde CAO PO;
- mutatie van de sociale lasten in lijn met de ontwikkeling van de brutolonen en salarissen;
- neerwaartse mutatie van de pensioenlasten op basis van een aanpassing gehanteerde uitgangspunten in de begroting.

Overige personele lasten

De overschrijding van de overige personele lasten (ca. € 1,8 miljoen) ten opzichte van begroting wordt verklaard door:

- in 2023 hogere dotatie aan personele voorzieningen (ca. € 0,5 miljoen); met name de voorziene financiële uitstroom ingevolge langdurig zieken en uitkeringskosten;
- hogere inzet van personeel niet in loondienst (ca. € 0,9 miljoen) daar waar de mutatie ten opzichte van realisatie 2023 ca. € 395.000 bedraagt. Deze kosten zijn te herleiden naar vervangingskosten bij oplopend ziekteverzuim en kosten met betrekking tot procesoptimalisaties.
- hogere kosten nascholing (ca. € 215.000) door besteding en aanwending van ontvangen overige subsidies Ministerie van OC&W.
- hogere reiskosten (ca. € 160.000) daar waar de mutatie ten opzichte van realisatie 2023 ca. € 20.000 bedraagt. Toename van deze post als gevolg van normalisatie situatie reisdreiging in post Corona pandemie periode.
- lagere kosten innovatie (€ 200.000).

4.2 Afschrijvingslasten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Gebouwen en terreinen	173.181	156.510	158.368
Inventaris en apparatuur	626.580	572.180	714.932
Andere vaste bedrijfsmiddelen	122.589	128.312	104.823
Resultaat bij verkoop	-	-	3.063
Totaal afschrijvingslasten	922.350	857.002	981.186

4.3 Huisvestingslasten

Huur	245.992	149.690	178.900
Klein onderhoud en exploitatie	303.760	269.651	228.667
Energie en water	394.019	434.571	257.179
Schoonmaakkosten	620.173	641.295	669.334
Heffingen	21.068	25.530	24.253
Tuinonderhoud	9.035	14.592	12.444
Overige huisvestingslasten	40.920	106.834	141.386
Totaal huisvestingslasten	1.634.967	1.642.163	1.512.163

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten 2023 noteren in lijn met begroting. De belangrijkste financiële verschuivingen binnen deze lasten:

- hogere huurkosten dan begroot (ca. € 95.000). Toename 2023 a.g.v. huurkosten bestuurskantoor en gebouwen La Bellettsa.
- kosten klein onderhoud ca. € 30.000 hoger;
- lagere energiekosten ca. € 40.000 ;
- lagere overige huisvestingskosten ca. € 65.000.

4.4 Overige lasten - beheer

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Administratie en beheer	307.945	325.000	312.619
Accountantskosten	38.115	33.000	38.115
Deskundigheidsadvies	33.847	27.060	4.652
Contributies	48.226	42.000	41.123
Verzekeringen	31.653	26.000	25.278
Telefoon- en portokosten e.d.	10.604	28.253	16.251
Reprokosten	142.152	120.866	135.046
Bestedingen niet- subsidiabel	102.788	50.000	167.325
Medezeggenschapsraad / GMR	20.735	50.703	34.465
PR/communicatie	81.090	120.000	139.851
Overige lasten diversen	60.323	42.920	39.959
Totaal overige lasten	877.479	865.802	954.684

Overige lasten -beheer

De overige lasten -beheer 2023 noteren in lijn met begroting. De belangrijkste financiële verschuivingen binnen deze lasten:

- hogere kosten bestedingen niet subsidiabel dan begroot (ca. € 50.000). In 2022 hogere kosten herinrichting van buitenterreinen.
- lagere kosten PR/ communicatie dan begroot (ca. € 40.000). In 2022 hogere kosten op gebied van strategische communicatie en events (kom Leren dag).

Specificatie accountantshonoraria

Totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening	38.115		35.090
Totale honoraria voor de controle jaarrekening vorig jaar	-		3.025
Totale honoraria voor andere controlediensten	-		-
Andere niet-controlewerkzaamheden	-		-
	38.115		38.115

4.5 Overige lasten - Leermiddelen

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
OLP	877.027	760.303	858.220
ICT	317.487	429.480	415.085
Totaal leermiddelen	1.194.514	1.189.783	1.273.305

5. Financiële baten en lasten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Financiële baten			
Rentebaten	6.357	-	-
Ongerealiseerd koersresultaat	151.997	-	-
Opbrengsten beleggingen	59.230	40.000	69.449
Totaal financiële baten	217.585	40.000	69.449
Financiële lasten			
Rentelasten	7.429	18.165	25.172
Ongerealiseerd koersverlies	-	-	640.233
Kosten beleggingen	12.876	15.000	15.339
Totaal financiële lasten	20.305	33.165	680.744
Totaal financiële baten en lasten	197.280	6.835	-611.295

Financiële baten en lasten

In het tweede halfjaar 2023 heeft er een resultaatomslag plaatsgevonden van nadelige naar voordelige koersresultaten. Het werkelijke resultaat wordt pas gerealiseerd bij verkoop van de betreffende fondsen. Door de hoofdsomgarantie van onze beleggingen is het risico uiteindelijk zeer beperkt.

WNT-verantwoording Stichting kom Leren

De WNT is van toepassing op Stichting kom Leren. Het voor Stichting kom Leren toepasselijke bezoldigingsmaximum -in overeenstemming met de Regeling normering topinkomens OCW-sectoren- op basis van WNT klasse D (op basis van 10 complexiteitspunten) met een daarbij behorend bezoldigingsmaximum van € 173.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2023		
bedragen x € 1		
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Lid College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 26/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 129.271	€ 131.513
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.242	€ 20.961
<i>Subtotaal</i>	€ 151.513	€ 152.475
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 173.000	€ 173.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 151.513	€ 152.475
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2022		
bedragen x € 1		
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Lid College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 123.903	€ 116.324
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.177	€ 22.326
<i>Subtotaal</i>	€ 146.080	€ 138.650
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 168.000	€ 168.000
Bezoldiging	€ 146.080	€ 138.650

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023			
bedragen x € 1			
Functiegegevens			
	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/07	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 8.575	€ 9.800	€ 9.800
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 15.072	€ 17.300	€ 17.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 8.575	€ 9.800	€ 9.800
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
bedragen x € 1			
Functiegegevens			
	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/04 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 13.281	€ 8.854	€ 6.641
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 25.200	€ 16.800	€ 12.658

Gegevens 2023			
bedragen x € 1			
Functiegegevens			
	Lid	Lid (van 01/02 t/m 31/07); voorzitter (van 01/08 tot en met 31/12)	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12	01/02 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 9.800	€ 11.025	€ 9.800
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 17.300	€ 19.457	€ 17.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 9.800	€ 11.025	€ 9.800
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
bedragen x € 1			
Functiegegevens			
	Lid		
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/04 t/m 31/12	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 6.641	N.v.t.	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 12.658	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2023			
bedragen x € 1			
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functie vervulling in 2023	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging			
Bezoldiging	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging			
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
bedragen x € 1			
Functiegegevens	Lid		
Aanvang en einde functie vervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/03	01/01 t/m 31/03
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 8.854	€ 2.214	€ 2.214
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 16.800	€ 4.142	€ 4.142

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Voorzitter College van Bestuur
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2023
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	59.076
Individueel toepasselijk maximum	75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	59.076
Waarvan betaald in 2023	1.952
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ⁷	N.v.t.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Bestemming resultaat baten en lasten

Het College van Bestuur heeft 23-05-2024 het besluit genomen om enerzijds het negatieve resultaat 2023 uit de algemene reserve te onttrekken en anderzijds in te stemmen met onderstaande mutaties aan de bestemmingsreserves.

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen is het negatieve resultaat ad € 991.741 over 2023 als volgt verdeeld:

	€
Algemene reserve	-1.484.596
Bestemmingsreserve innovatie	-25.468
Bestemmingsreserve academie	92.273
Bestemmingsreserve groot onderhoud	-52.628
Bestemmingsreserve NPO gelden	230.398
Bestemmingsreserve verduurzaming gebouwen	215.000
Bestemmingsreserve niet- subsidiabel	33.280
	-991.741

E Overzicht verbonden partijen

Verbonden partij, minderheidsdeelneming			
Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten*
N.v.t.			

* Code activiteiten:

1. contractonderwijs
2. contractonderzoek
3. onroerende zaken
4. overige

C1 Overige gegevens

Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald dat het behaalde resultaat ter vrije beschikking staat van Stichting kom Leren.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring

Aan de raad van toezicht en
het college van bestuur van
Stichting kom Leren
Geusseltweg 45C
6225 XC MAASTRICHT

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting kom Leren te Maastricht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting kom Leren op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2023;
- de staat van baten en lasten over 2023; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting kom Leren, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag (pagina 1 tot en met pagina 73);
- de overige gegevens (vanaf pagina 112);

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023. In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 19 juni 2024

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

Was getekend

5.1.2e

Registeraccountant

Ondertekening van de jaarrekening

College van Bestuur

voorzitter Raad van Toezicht

lid Raad van Toezicht

lid Raad van Toezicht

lid Raad van Toezicht

lid Raad van Toezicht

Maastricht, 19-06-2024

D1 Gegevens rechtspersoon

*	Bestuursnummer	
*	Naam en adres van de instelling	
*	Telefoonnummer	
*	E-mailadres	info@komleren.nl
*	Internetsite	www.komleren.nl
*	Contactpersoon jaarverslag	Stichting kom Leren,
*	Telefoonnummer contactpersoon	
*	E-mailadres contactpersoon	
*	Brin-nummer + NAW gegevens school	

00DN	Openbare daltonschool De Bundeling	Lindenlaan 75	6241 BB	Bunde
03JX	Katholieke basisschool de Den	Burg. Beckersweg 45	6261 NX	Mheer
04ZV	Basisschool De Keerkring	Groenstraat 17	6267 EM	Cadier en Keer
05BB	Basisschool Sint Martinus	Gronsvelder Kerkplein 8	6247 CM	Gronsveld
05EZ	R.K. Basisschool Op de 10 Bunder	Tienbundersweg 1	6321 CP	Wijre
05YT	OBS Berg	Langen Akker 122	6325 CN	Berg & Terblijt
06GR	R.K. Basisschool De Cramignon	Kramsvogel 42	6245 RE	Eijsden
06WW	ABB Nutsschool	Regentesselaan 2	6224 JR	Maastricht
08KN	R.K. Basisschool St. Jozef	Sint Jozefstraat 38	6245 LN	Eijsden
08UC	IKC Dynamiek	Goudenweg 200	6216 TT	Maastricht
08UX	R.K. Basisschool Maurice Rose	Pres. Kennedystraat 2	6269 CC	Margraten
09SF	IKC ZIEZO!	Borghaag 25	6228 EX	Maastricht
10LX	OBS de Regenboog	Bergmansweg 100	6226 AR	Maastricht
15DI	R.K. Basisschool St. Gertrudis	Schoolstraat 28	6265 AS	St. Geertruid
21NU	OBS de Spiegel	Sorbonnelaan 190	6229 HD	Maastricht
23BU	OBS Binnenstad	Begijnenstraat 11	6211 JR	Maastricht
24EE	MBS de Poort	Kardinaal van Rossumplein 99	6221 SZ	Maastricht
24NK	OBS Broekhem	Keelstraat 3	6301 XT	Valkenburg
24NV	ABB Tangram	Kramsvogel 42B	6245 RE	Eijsden

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	4, 6, 7, 29, 30, 31, 32, 34, 40, 54, 55, 56, 60, 61